

2026

КВІТЕНЬ - ЧЕРВЕНЬ

Том 102, №2

Суботні біблійні уроки

Основні істини пророцтва

Дослідження пророчого служіння
Даниїла та Івана

Том 102, №2

Суботні біблійні уроки

Основні істини пророцтва

2026

КВІТЕНЬ – ЧЕРВЕНЬ

1.	Вступ до пророцтва	7
2.	Божий посланець до царів	14
3.	Одкровення про майбутні імперії	25
4.	Перше видіння Даниїла	33
5.	Царства, що змінюють одне одного	41
6.	Тлумачення видіння	48
7.	Запечатана книга відкрита знову	56
8.	Пророк з Патмосу	63
9.	Дракон, жінка та Останок	69
10.	Звір та його знак	77
11.	Три Ангели	84
12.	Останній заклик	91
13.	Кінець передбачений	98

Уроки суботньої школи – спеціальна програма вивчення, яка базується винятково на Біблії й Дусі Пророцтва без додаткових коментарів. Цитати, по можливості, наведені короткі, щоб дати пряму і зрозумілу відповідь. У деяких випадках у цитатах розміщені додаткові слова в дужках [...], щоб підтвердити ясність контексту. У всіх примітках вказані сторінки оригіналу. Рекомендується додаткове дослідження даного матеріалу. Цей посібник уроків суботньої школи на 2 квартал 2026 року базується на сучасному перекладі Біблії з давньоєврейської та давньогрецької мов.

Уроки суботньої школи видаються щоквартально Відділом суботньої школи Генеральної Конференції Адвентистів Сьомого Дня Реформаційного Руху. Авторське право © 2026. Друкуються й поширюються Видавничою Асоціацією «Вісник Реформації», 5240 Hollins Road, Roanoke, Virginia 24019-5048, США. Телефон: (540) 366-9400 * США і Канада 1-888-712-1234 * Факс: (540)366-2814 * **Інтернет:** <http://www.sdarm.org> * **Електронна пошта:** info@sdarm.org

Літературний відділ Української Унії:
58018 м. Чернівці-18, вул. Головна 283А
Телефон/факс: +38(096)411 33 64; +38(066)811 44 64
Інтернет: <http://www.sdarm.com.ua>
Електронна пошта: sdarm_LO@gmail.com
You Tube: SDARM UA

ПЕРЕДМОВА

Біблія була написана й дивовижним чином збережена як натхнене Богом керівництво для нас. Біблійні історії містять безліч уроків для нашого особистого життя й часу, в якому ми живемо. Ця розповідь про те, як Бог діяв в історії народів і в долі Свого народу, зміцнює нас і запевняє у Його любові. А найцінніше свідчення Святого Письма – оповідання про життя й вісті Ісуса – пробуджує в нас любов до Бога, *«бо Він перший полюбив нас» (1 Івана 4:19)*.

Однією з дивовижних якостей Бога, відкритих нам у Біблії, є Його всезнання – Він *«від початку провіщує те, що мало статись» (Ісаї 46:10)*. Це дає Йому можливість використовувати Свою безмежну силу, щоб справдилися слова: *«Тим, які люблять Бога... все сприяє до добра» (До римлян 8:28)*. Але не тільки це: час від часу Він вирішує відкрити Своему народові те, *«що має незабаром статися» (Об'явлення 1:1)*. Це зміцнює нашу впевненість у Його любові та Його провидінні і є одним із доказів Божественного натхнення Біблії. Той факт, що пророцтва неухильно виконуються на сторінках історії та в подіях, що відбуваються в наші дні, підтверджує: Боже Слово має Божественне, а не людське походження.

Пророцтво має життєво важливе значення для Божих дітей. Його благословення промовляється над тим, хто читає й слухає *«слова пророцтва та дотримується написаного в ньому» (Об'явлення 1:3)*.

Серед пророчих писань особливо виділяються два, що містять детальні та послідовні пророцтва, які охоплюють перебіг історії. Ці особливі звістки були довірені Даниїлові та Іванові, і їхні книги – *книга Даниїла та Об'явлення* – знаходяться в центрі уваги цього кварталного видання Суботніх біблійних уроків.

Протягом наступних трьох місяців учні суботньої школи вивчатимуть історії Даниїла та Івана, а також важливі істини пророцтв, записаних ними. Ці пророцтва формують основу для розуміння адвентистської звістки, а також духовних та політичних рухів минулого та сьогодення.

Оскільки в цьому кварталі недостатньо часу, щоб охопити весь матеріал обох книг, учням рекомендується самотійно заглибитися в повний зміст цих книг і простежити їхній зв'язок з іншими частинами Біблії.

Одним із найкращих джерел, доступних як для учнів, так і для вчителів суботньої школи, щодо вивчення деталей цих пророцтв є класична книга Урії Сміта *«Роздуми над пророцтвами Даниїла та Об'явлення»*. Ми наполегливо рекомендуємо її як допоміжний матеріал для вивчення протягом цього кварталу.

Ми молимося про те, щоб дослідження цих пророцтв принесло вам благословення, адже справді *«час близький» (Об'явлення 1:3)*.

Відділ суботньої школи Генеральної Конференції

ПОЖЕРТВУВАННЯ ПЕРШОЇ СУБОТИ

4 квітня 2026 року

ДУХОВНИЙ ЦЕНТР ІТАЛІЙСЬКОГО ПОЛЯ

Італія – дивовижна країна, яка розташована в самому серці Середземного моря. Вона відома в усьому світі своєю давньою історією, неперевершеним мистецтвом, вишуканою кухнею та пейзажами, які зачаровують. Окрім того, що Італія – один із провідних туристичних напрямків світу, вона також посідає важливе місце в індустріальному та сільськогосподарському виробництві. В Італії, де проживає понад 60 мільйонів осіб, Конституція гарантує свободу віросповідання. Проте католицизм залишається домінуючою релігією – його сповідають близько 74% населення. На другому місці – християни-некатолики (приблизно 9,3%), а завдяки нещодавнім міграційним потокам спостерігається зростання чисельності мусульманського населення, яке наразі становить 3,6%. Решта – інші релігійні меншини, також спостерігається зростання кількості атеїстів та агностиків.

Звістку Реформаційного Руху АСД вперше в Італії було проголошено в 1926 році, однак лише у 1939-1940 роках були організовані перші групи реформаторів. Починаючи з 1990-х років, з прибуттям місіонерів з Південної Америки, Португалії, а згодом і Румунії, робота почала активно розвиватися, і були засновані нові групи в різних регіонах країни. З того часу звістка невпинно проповідується й поширюється в різних частинах країни. На сьогоднішній день у нас нараховується понад 130 членів, які організовані у 6 громад та 2 групи або є окремими членами.

Наразі ми маємо лише одну церковну будівлю, розташовану на крайньому північному сході країни – у місті Трієст. Однак ми маємо нагальну потребу в стратегічно розташованому місці, яке могло б служити опорою та центром духовного зростання для нашого народу.

Це приміщення стане духовним та адміністративним центром Поля, а його центральне географічне розташування дозволить великій кількості братів і сестер брати участь у запланованих заходах, таких як місіонерське навчання молоді через семінари, музичні програми, місіонерські проекти, зосереджені на проведенні конференцій, присвячених питанням здоров'я, а також курси з приготування рослинної їжі. Ми віримо, що це місце відіграє ключову роль у поширенні Божої справи в Італії, і тому запрошуємо всіх братів, сестер та друзів з усього світу щедро підтримати цю ініціативу своїми пожертвуваннями.

Завдяки благодаті Ісуса та вашій допомозі ми досягнемо цієї мети, зміцнимо євангельську роботу в цій країні та донесемо звістку спасіння до ще більшої кількості душ. Нехай благословить вас Господь і щедро винагородить!

Ваші брати та сестри з Італійського Поля

Вступ до пророцтва

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «І ми маємо ще непорушне пророче слово. Ви добре робите, зважаючи на нього як на світильник, який світить у темному місці, – доки почне розвиднятися, і ранкова зоря засяє у ваших серцях» (2 Петра 1:19).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба. – С.593-602.

«Історія та пророцтво свідчать про те, що Бог усієї Землі відкриває таємниці світу через Своїх обраних носіїв світла». // *Біблійна школа виховання, 1 грудня 1912 року.*

1. БЕЗМЕЖНИЙ РОЗУМ

Нд, 29 бер.

а. Що може побачити лише Бог?

Ісаї 46:9, 10: «⁹Згадайте минуле, від давніх-давен, що Я є Богом, і немає іншого Бога, рівного Мені. ¹⁰Я від початку провіщав те, що мало статись, наперед те, чого ще не відбулося. Я кажу: Мій задум здійсниться, і все, що Мені до вподоби, Я виконаю».

«"Я Є" означає вічну присутність; минуле, теперішнє та майбутнє однаково відкриті для Бога. Він бачить найвіддаленіші події минулого та далеке майбутнє так само чітко, як ми бачимо те, що відбувається щодня». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт].* – Т.1. – С.1099.

б. Яким чином наш Господь використовує це знання?

Даниїла 2:20-22: «Даниїл промовив такі слова: Нехай буде благословенне Боже Ім'я від віку й до віку, бо лише в Нього – мудрість і сила! ²¹Він змінює час і пору, скидає царів і ставить царів, – Він наділяє мудрістю мудрих й розумних – знанням. ²²Він відкриває глибоке й приховане, – Він знає, що є в темряві, бо в Ньому пробуває світло».

«Над сум'яттям Землі [Бог] сидить на престолі; усе відкрите для Його Божественного огляду; зі Своєї величної спокійної вічності Він призначає те, що за Його Провидінням є найкращим». – *Служіння зцілення.* – С.417.

«Коли читаємо літописи людської історії, може видатися, що розквіт народів, піднесення та падіння імперій залежать від волі й завзяття лю-

дини, і що на хід подій значною мірою впливають її сила, честолюбство або примхи. Але Боже Слово відхиляє завісу, і ми спостерігаємо, як у всіх діяннях людей, у всіляких зіткненнях людських інтересів, сил та пристрастей милостивий Бог непомітно й наполегливо звершує Свою волю». – *Пророки і царі*. – С.499, 500.

1. Чим Бог відрізняється від всіх інших істот щодо знання?

2. ТАЄМНИЦІ РОЗКРИТІ

Пн, 30 бер.

а. Що робить Бог, коли має намір звершити Свою волю на землі?

Амоса 3:7: «Адже Владика Господь не вчинить нічого, не оголосивши наперед про Свої наміри Своїм слугам, пророкам»; *Об'явлення 1:1*: «Об'явлення Ісуса Христа, яке дав Йому Бог, щоби показати Своїм рабам те, що має незабаром статися. І Він показав, пославши через Свого ангела Своєму рабові Іванові».

«"Адже Владика Господь не вчинить нічого, не оголосивши наперед про Свої наміри Своїм слугам, пророкам". Якщо "Те, що скрите, [належить] Господу, нашому Богу, а відкрите – нам та нашим дітям навіки" (Амоса 3:7; Второзаконня 29:29). Бог дав нам ці одкровення, і Його благословення супроводжуватимуть тих, хто з благоговінням і молитвою досліджують пророчі Писання». – *Бажання віків*. – С.234.

б. Чому Бог посилає нам такі звістки?

1 Івана 3:1: «Подивіться, яку любов дав нам Отець, щоб ми звалися Божими дітьми! І [такими] ми є. Світ нас не знає, тому що Його не пізнав»; *Від Івана 1:12*: «А тим, які прийняли Його, дав владу стати Божими дітьми, – тим, які вірять у Його Ім'я»; *До колосян 1:25-28*: «²⁵Я став її служителем за Божим дорученням, яке було дане мені щодо вас, аби виконати Боже Слово, – ²⁶таємницю, заховану від віків і поколінь, а тепер відкриту Його святим. ²⁷Бог забажав показати їм, яке багатство слави є в цій таємниці між язичниками, – тобто Христос у вас, надія слави! ²⁸Його ми проповідуємо, переконуючи кожну людину й навчаючи кожну людину з усією мудрістю, аби зробити кожну людину досконалою в [Ісусі] Христі».

«Біблія – це дивовижна Книга. Вона відкриває нам історію минулих століть. Без Біблії нам залишалося б тільки поклатися на здогадки та вигадки щодо подій минулих епох. Вона також є пророчою книгою, яка розкриває майбутнє. Біблія – це Боже Слово, яке розкриває План спасіння, показує шлях визволення від вічної смерті та здобуття вічного життя. Серед усіх книг, поширених у світі, хоч би якими цінними вони

не були, Біблія – Книга книг, яка найбільше заслуговує нашого вивчення та захоплення. Вона представляє не лише історію цього світу, а й опис майбутнього. Вона містить настанови про чудеса Всесвіту й розкриває для нашого розуміння характер Того, Хто створив небо і землю. У ній – одкровення Бога людині». // *Ознаки часу, 30 січня 1893 року.*

в. Яке найважливіше знання ми повинні прагнути знайти?

Єремій 9:22, 23: «²²Тому так говорить Господь: Нехай мудрий не хвалиться своєю мудрістю, і сильний нехай не хвалиться силою своєю. Нехай багатий не хвалиться своїм багатством! ²³А хто хоче хвалитися, нехай хвалиться тим, що знає Мене, – розуміє, що Я Господь, Котрий творить милосердя, правосуддя і правду на землі, бо саме у цьому Моє задоволення, – говорить Господь»; *Від Івана 17:3:* «Вічне життя є те, щоби знали Тебе, єдиного істинного Бога, і Того, Кого Ти послав, – Ісуса Христа»; *До ефесян 3:17-19:* «¹⁷Щоби через віру Христос оселився у ваших серцях, аби ви, укорінені й засновані на любові, ¹⁸разом з усіма святими змогли зрозуміти, що це за ширина й довжина, висота й глибина, ¹⁹і пізнати Христову любов, яка сягає за межі пізнання, щоб наповнилися ви всякою Божою повнотою».

«У Божому Слові людський розум знаходить теми для найглибших роздумів і найвищих прагнень. Читаючи Біблію, ми можемо поспілкуватися з патріархами і пророками, прислухатися до голосу Вічного, Котрий звертається до людей. У ній ми споглядаємо Велич Неба, Христа, Котрий упокорив Себе, щоб стати нашим Заступником і Поручителем; Він вступив у бій із силами темряви і здобув перемогу заради нас. Благоговійне розмірковування над цими темами безсумнівно пом'якшить, очистить і облагородить серце людини і, водночас, наповнить розум новою силою та енергією». – *Свідощтва для церкви. – Т.5. – С.25.*

2. Що Бог відкриває нам через пророчі писання і з якою метою?

3. РОЗУМІЮЧИ СЛОВО

Вт, 31 бер.

а. Якої допомоги ми потребуємо для правильного розуміння Святого Письма, включаючи пророцтва?

Від Івана 16:7-13: «⁷Але Я істину вам кажу: краще для вас, щоб Я пішов. Бо якщо Я не піду, то Утішитель не прийде до вас. Якщо ж піду, – пошлю Його до вас. ⁸Прийшовши, Він обвинуватиме світ за гріх, за праведність і за суд. ⁹Тож за гріх, що не вірять у Мене, ¹⁰а за праведність, що Я йду до [Мого] Отця, і більше Мене не побачите, ¹¹а за суд, що князь цього світу засуджений. ¹²Ще багато чого Я маю сказати вам, але тепер ви не можете знести. ¹³Коли ж прийде Він, Дух Істини, то поведе вас до повної істини, бо не від Себе буде говорити, але що почує, те й говоритиме, і сповістить вам те, що має настати».

«Бог розраховує, що вже в цьому житті Істина постійно відкриватиметься Його народові. Існує лише один спосіб отримати це знання. Ми можемо досягти розуміння Божого Слова лише через осяяння того Духа, Яким це Слово було дано». – *Свідощтва для церкви*. – Т.5. – С.703.

«Ніколи не варто вивчати Біблію без молитви. Перш, ніж відкрити її сторінки, ми повинні просити про осяяння Святим Духом, і воно буде нам дане. Коли Натанаїл прийшов до Ісуса, Спаситель сказав: "*Ось справжній ізраїльтянин, у якому немає підступу!*". Натанаїл запитав: "*Звідки мене знаєш? А Ісус у відповідь йому сказав: "Ще до того, як закликав тебе Пилип, Я бачив тебе, як ти був під смоківницею"*" (Від Івана 1:47-48). Ісус і сьогодні бачить нас, коли ми на самоті молимося Йому, просимо собі прозріння, щоб зрозуміти, що є істина. Ангели зі світу Світла будуть послані до тих, хто у смиренні серця шукає Божественного керівництва». – *Дорога до Христа*. – С.91.

б. Чому під час дослідження пророцтв важливо не покладатися лише на нашу власну думку?

2 Петра 1:19-21: «¹⁹І ми маємо ще непорушне пророчє слово. Ви добре робите, зважаючи на нього як на світильник, який світить у темному місці, – доки почне розвиднятися, і ранкова зоря засяє у ваших серцях, ²⁰насамперед знаючи те, що жодне пророцтво в Писанні не постає з власного тлумачення. ²¹Адже пророцтво ніколи не було з волі людини, але від Бога звіщали мужі, натхнені Святим Духом».

«Досліджуючи Боже Слово, відкладіть у бік упереджені думки, які ви успадкували або набули в результаті виховання. Ви ніколи не пізнаєте Істину, якщо досліджуватимете Святе Письмо для того, щоб підтвердити свої власні ідеї. Залиште їх осторонь, і з розкаяним серцем прислухайтеся до того, що Господь бажає вам сказати. Коли смиренний дослідник Істини сидить біля ніг Христа й навчається від Нього, Боже Слово відкривається його розумінню. Тим, хто приступає до вивчення Біблії, покладаючись на свою високу мудрість, Христос говорить: "Якщо ви бажаєте здобути мудрість, необхідну для спасіння, вам потрібно стати лагідними та смиреними серцем".

Не читайте Боже Слово у світлі упереджених думок, але з усякою старанністю та молитвою. Якщо під час читання вам відкривається нове розуміння, яке розходиться з вашою власною думкою, тоді не намагайтеся, за будь-яку ціну, пристосувати до нього Боже Слово. Навпаки, намагайтеся узгодити його з Божим Словом. Не допускайте того, щоб ваші минулі звички та переконання чинили тиск на ваше мислення. Відкрийте духовні очі, щоб побачити чудеса Божого Закону. Ретельно досліджуйте написане та зміцніть стопи на вічній Скелі». – *Вісті для молоді*. – С.260.

3. Про яку допомогу ми повинні молитися, коли відкриваємо Боже Слово?

а. Яким чином Бог передає Своє Слово і як ми повинні його вивчати?

Ісаї 28:9, 10: «⁹[Говорять]: Кого він хоче навчати знанню? Кому відкриватиме об'явлення? Хіба що тим, котрі шойно відвикли від молока, – [малюків], відлучених від грудей? ¹⁰[У Нього все]: наказ за наказом, і за наказом знову наказ; правило за правилом, правило за правилом, трохи тут, а трохи там».

«Доказ істини Божого Слова – знаходиться в самому Слові. Кожен вірш у Божому Слові є ключем для розуміння іншого вірша. Глибоке значення істин Божого Слова відкривається нам за допомогою Його Духа». – *Свідчення для церкви.* – Т.8. – С.157.

«Той, хто цінує Біблію, у кожному її абзаці знайде цінну думку. Всебічно осягнути Біблію неможливо випадковим чи уривчастим її вивченням. Великі істини представлені в ній так, що поспішний чи легковажний читач не зможе виявити їхню глибину. Багато її скарбів є прихованими й можуть бути зрозумілі тільки завдяки старанним дослідженням та постійним зусиллям. Істини, які об'єднують однакові теми, слід досліджувати й узагальнювати "*трохи тут, а трохи там*" (*Ісаї 28:10*).

Якщо ми так досліджуватимемо й зіставлятимемо їх, то побачимо, що вони абсолютно узгоджуються між собою. Кожна Євангелія доповнює інші, кожне пророцтво пояснює інші пророцтва, кожна істина розкриває якусь іншу істину. Євангелія відкриває нам типи юдейського життєвого укладу. Кожен принцип у Божому Слові має своє місце, кожен факт – своє значення. І ця досконала структура за своїм задумом та виконанням свідчить про свого Автора. Жодний інший розум, окрім безмежного Розуму, не міг задумати й надати досконалу форму такому одкровенню». – *Виховання.* – С.123, 124.

б. Чому кожен уривок Біблії є важливим?

Від Матвія 4:4: «У відповідь Він сказав: Написано: Не самим хлібом житиме людина, але кожним словом, що виходить з Божих уст»;

Від Луки 24:27: «І, почавши від Мойсея та від усіх пророків, Він пояснив їм з усього Писання те, що [стосувалося] Його».

«Щоб знати про те, чого навчає Святе Письмо, ми повинні самі досліджувати Божі слова замість того, щоб поклатися на свідчення інших... Наш розум зміцниться, нам відкриється дивна краса й цінність Біблії, якщо ми серйозно досліджуватимемо взаємозв'язок біблійних тем, порівнюючи один текст з іншим, зіставляючи духовне з духовним...

Без серйозного дослідження Біблії, без вивчення її з молитвою ми не можемо знайти справжньої мудрості. Деякі частини Святого Письма настільки зрозумілі, що їх неможливо не порозуміти. Але в інших місцях зміст не такий очевидний, і з першого прочитання не все сприймається. Тому необхідно порівнювати один вірш з іншим. Необхідне ретельне дослідження та молитовне розмірковування. Таке вивчення буде щедро винагороджене. Подібно до шахтаря, який знаходить жили дорогоцінного металу, прихованого під поверхнею землі, невтомний дослідник Божого Слова знаходитиме істини найбільшої цінності, недоступні під час поверхневого читання Біблії. Натхненні слова, якщо тільки вони осмислені й зважені в серці, будуть подібні до потоків, що течуть з Джерела життя». – *Дорога до Христа*. – С.89-91.

4. Які зусилля я повинен бути готовий докласти під час вивчення Біблії?

5. ДОСЛІДЖУЮЧИ З МУДРІСТЮ

Чт, 2 квіт.

а. Як наше ставлення та наші рішення впливають на здатність розуміти зміст пророцтв?

Даниїла 12:10: «Чимало буде [людей] очищених, вибілених і випробуваних вогнем. Нечестиві ж залишатимуться в своєму беззаконні. Жоден нечестивий не матиме пізнання, а розумні зрозуміють»; *2 до Тимофія 3:1-8*: «¹Знай же, що в останні дні настануть скрутні часи. ²Бо люди будуть самолюбні, грошолобні, чванливі, горді, наклепники, батькам неслухняні, невдячні, нечестиві, ³недружелюбні, непримиренні, обмовники, нестримані, жорстокі, які не люблять добро, ⁴зрадники, нахабні, бундючні, котрі більше люблять розкоші, ніж Бога, ⁵які мають вигляд благочестя, але сили його відреклися. Таких уникай. ⁶До них належать і ті, які прокрадаються в доми і полонять жінок, обтяжених гріхами й відданих різним пожадливістям; ⁷вони завжди вчаться, та ніколи не можуть прийти до пізнання істини. ⁸Як Янній та Ямврій протиставилися Мойсеєві, так само й ці противляться правді, – люди, які зітліли розумом, недосвідчені у вірі».

«Дух, з яким ви приступаєте до дослідження Святого Письма, визначає характер ваших помічників. Ангели Світла будуть з тими, хто з упокореним серцем просить Божественного керівництва. Якщо ж Біблія відкривається без благоговіння, з почуттям самовпевненості, якщо серце сповнене упередженнями, тоді до вас підступає сатана й зображує чіткі свідчення Божого Слова в спотвореному світлі». – *Свідчення для проповідників*. – С.108.

«Сатана примусив багатьох людей повірити, що пророцтва *книг Даниїла та Івана* неможливо зрозуміти. Але обітниця ясно говорить: усі дослідники цих пророцтв отримують особливе благословення». – *Пророки і царі*. – С.547.

б. Поясніть, чому важливо застосовувати Істину в своєму житті?

Об'явлення 22:7: «Тож незабаром приходжу. Блаженний, хто зберігає слова пророцтва цієї книги!»; **Від Матвія 7:24-27:** «²⁴Отже, кожний, хто слухає ці Мої слова та виконує їх, буде подібний до чоловіка розумного, який збудував свій дім на скелі; ²⁵і линув дощ, і ринули ріки, і здійнялися вітри, й обрушилися на той дім, та він не впав, бо був заснований на скелі. ²⁶А кожний, хто слухає ці Мої слова, та не виконує їх, буде подібний до чоловіка нерозумного, який збудував свій дім на піску; ²⁷і линув дощ, і ринули ріки, і здійнялися вітри, й обрушилися на той дім, і він упав; і великим було падіння його»; **Від Івана 7:17:** «Якщо хто хоче чинити Його волю, той пізнає вчення, чи воно від Бога, чи Я говорю від Себе».

«Бог провадить покірних, бо вони сприйнятливі до науки й охоче приймають повчання. Вони щиро бажають знати Божу волю і чинити її. Обітниця Спасителя така: *"Хто хоче чинити Його волю, той пізнає вчення"* (Від Івана 7:17). Бог говорить через апостола Якова: *"Якщо комусь із вас бракує мудрості, нехай просить у Бога, Який дає всім щедро і не докоряє, тож буде йому дано"* (Якова 1:5). Але Божа обітниця стосується лише тих, хто бажає від усього серця йти за Господом». – *Патріархи і пророки*. – С.384.

«Якщо ви прагнете пізнати таємницю благочестя, ви повинні керуватися ясным Словом істини – незалежно від почуттів та емоцій. Послух повинен виходити з почуття принциповості, а шлях правди слід обирати за будь-яких обставин». – *Основи християнського виховання*. – С.125.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 3 квіт.

1. Чим Бог відрізняється від інших істот щодо знання?
2. Що Бог відкриває нам через пророчі писання і з якою метою?
3. Про яку допомогу ми повинні молитися, коли відкриваємо Боже Слово?
4. Які зусилля я повинен бути готовий докласти під час дослідження Біблії?
5. Чи готовий я застосувати в житті те, що відкриється мені в Божому Слові?

Божий посланець до царів

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Цих чотирьох юнаків Бог наділяв знанням й розумінням усякої писемності та мудрості. А Даниїл отримав ще й дар розуміння різних видінь та снів» (*Даниїла 1:17*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Пророки і царі. – С.479-490.

«Життя Даниїла та його товаришів є наочним прикладом того, що Бог бажає зробити тим, котрі довіряються Йому і всім серцем прагнуть виконати Його наміри». – *Пророки і царі. – С.490.*

1. ПОЛОНЕНІ У ВАВИЛОНІ

Нд, 5 квіт.

а. Яким чином Даниїл опинився у Вавилоні?

Даниїла 1:1-7: «Третього року царювання Єгоякіма, Юдейського царя, підійшов до Єрусалима вавилонський цар Навуходоносор і взяв його в облогу. ²Господь віддав у його руки юдейського царя Єгоякіма. Частину посуду Божого Храму Навуходоносор відправив у Шінеарський край (Вавилонію) в дім свого бога. [Там] він вніс посуд у скарбницю свого бога. ³Цар наказав Ашфеназові, – начальнику своїх євнухів, – відібрати з синів Ізраїлевих – з царського роду та знаті – ⁴юнаків без будь-якої вади, гарних за зовнішнім виглядом, обдарованих усією мудрістю і наділених здібністю осягати науки та розумно мислити. Саме таких, придатних для служби в царському палаці, потрібно було навчити грамоти й халдейської мови. ⁵Цар також їм призначив щоденні харчі з царського столу і вино, яке пив сам. [Він наказав] три роки їх навчати, після чого вони мали стати перед царем. ⁶Серед них були з Юдиних нащадків: Даниїл, Ананія, Мисаїл і Азарія. ⁷Начальник євнухів дав їм інші імена: Даниїла назвав Валтасаром, Ананію – Шадрахом, Мисаїла – Мешахом і Азарію – Авед-Него».

б. Яким був результат рішення Даниїла щодо споживання їжі з царського столу?

Даниїла 1:8-16: «⁸Даниїл вирішив не осквернитись стравами з царського [столу] й вином, що той пив, тому просив начальника євнухів, аби [дозволив] йому не осквернитись. ⁹Бог поспривав, щоб Даниїл отримав прихильність і співчуття з боку начальника євнухів. ¹⁰Проте начальник євнухів сказав Даниїлові: Я боюся мого володаря-царя, котрий сам призначив вам їжу і ваше пиття. Якщо ж він зауважить, що

ваш вигляд став худішим, ніж у юнаків – ваших однолітків, – тоді ви поставите під загрозу мою голову перед царем. ¹¹Тоді Даниїл попросив наглядача, якого начальник євнухів поставив над Даниїлом, Ананією, Мисаїлом та Азарією, [запропонувавши]: ¹²Випробуй, будь ласка, твоїх рабів протягом десяти днів. Нехай нам дають лише овочі для їжі та воду для пиття. ¹³Після того порівняєш наш вигляд з виглядом юнаків, які їдять їжу з царського столу. Залежно від того, що побачиш, так і чинитимеш з твоїми рабами! ¹⁴Він погодився щодо цієї справи, і випробовував їх десять днів. ¹⁵По закінченні десяти днів їхній вигляд виявився кращим, та й тілом вони були здоровіші, ніж усі юнаки, котрі харчувались царськими стравами. ¹⁶Після цього наглядач забирав призначені для них страви та вино і давав їм овочі».

«Але частина цих страв посвячувалася на жертву ідолам, тому вся їжа з царського столу була опоганена ідолопоклонством і вживання її розцінювалося як знак пошани до вавилонських богів. Вірність Єгови не дозволяла Даниїлові та його товаришам брати участь у цій трапезі...

Крім цього, юнаки не могли ризикувати своїм фізичним, розумовим і духовним розвитком через згубний вплив розкоші та легковажних розваг». – *Пророки і царі*. – С.481, 482.

«Тепер, коли Даниїл і троє його товаришів зазнали випробувань, вони з усією рішучістю стали на бік праведності та істини. Вони діяли не норовливо, але розумно. Вони вирішили, що оскільки м'ясо не входило до їхнього раціону харчування в минулому, то їм не слід вживати його і в майбутньому. А оскільки вживання вина заборонялося всім, хто мав брати участь у служінні Богу, вони вирішили, що не вживатимуть його». – *У Небесних оселях*. – С.261.

в. Опишіть цей досвід та царську перевірку.

Даниїла 1:17-21: «¹⁷Цих чотирьох юнаків Бог наділяв знанням й розумінням усякої писемності та мудрості. А Даниїл отримав ще й дар розуміння різних видінь та снів. ¹⁸Після закінчення терміну, визначеного царем, коли прийшов час з'явитись перед ним, начальник євнухів представив їх Навуходносору. ¹⁹Цар розмовляв з ними, і виявилось, що з-поміж усіх юнаків не знайшлося жодного, хто міг би зрівнятися з Даниїлом, Ананією, Мисаїлом та Азарією. Тому вони призначені на царську службу. ²⁰Отже, у кожній справі, яка вимагала мудрості й розсудливості, про що запитував у них цар, він доходив висновку, що вони удесятеро [перевищують] усіх заклиначів і ворожбитів, які лише були в усьому його царстві. ²¹І Даниїл залишався [там] аж до першого року царя Кіра».

1. Як ми можемо сьогодні керуватися мудрими рішеннями чотирьох євреїв?

а. Яким чином під загрозою смерті була випробувана вірність євреїв другій заповіді?

Даніїла 3:1-15: «¹Цар Навуходоносор зробив золоту статую (ідола) заввишки в шістдесят ліктів і шириною в шість ліктів. Він її поставив у долині Дура у вавилонському краї. ²Тоді цар Навуходоносор послав [гінців] зібрати сатрапів, правителів областей, намісників, радників, скарбників, суддів, урядовців та всіх місцевих управителів, аби прибули на посвячення ідола, якого поставив цар Навуходоносор. ³І ось зібралися сатрапи, правителі областей, намісники, радники, скарбники, судді, урядовці та всі місцеві управителі на посвячення статуї-[ідола], яку поставив цар Навуходоносор; всі вони стали перед статуєю, яку поставив Навуходоносор. ⁴У той час оповісник потужним голосом заволав: Наказується вам, народи, племена, язика! ⁵Щойно почуєте звук труби, сопілки та гусел, ліри і псалтиря в супроводі різних інших музичних інструментів, упадіть долілиць і поклоніться золотій статуй, спорудженій царем Навуходоносором! ⁶А той, хто не впаде [долілиць] і не поклониться, той негайно буде вкинутий у палаючу вогнем піч! ⁷Тому, коли всі народи почули звук труби, сопілки та гусел, ліри і псалтиря в супроводі різних інших музичних інструментів, то представники всіх народів, племен і язиків впали [долілиць] і поклонилися золотій статуй-[ідолу], яку поставив цар Навуходоносор. ⁸Але саме в цей час підійшли деякі халдеї і почали звинувачувати Юдеїв. ⁹Вони звернулись до царя Навуходоносора і сказали: Царю, живи повіки! ¹⁰Ти, царю, видав наказ, аби кожна людина, котра почує голос труби, сопілки й гусел, ліри і псалтиря в супроводі різних інших музичних інструментів, упала [долілиць] і поклонилася золотій статуй-[ідолу], ¹¹а хто не впаде й не поклониться, той буде вкинутий в палаючу вогнем піч. ¹²Так ось, є юдейські мужі, яких ти поставив, щоб звершували керівництво у вавилонському краї, Шадрах, Мешах і Авед-Него, – ці мужі не зважають на твій наказ, царю! Вони не шанують твого бога і не поклоняються золотій статуй, яку ти поставив! ¹³Тоді, сповнений гніву та люті, Навуходоносор наказав привести Шадраха, Мешаха та Авед-Него. Коли ж цих мужів привели до царя, ¹⁴то, звертаючись до них, Навуходоносор запитав: Це правда, Шадраху, Мешаху і Авед-Него, що ви не служите моїм богам і не поклоняєтесь золотій статуй, яку я поставив? ¹⁵Тож тепер, – якщо ви вже готові, – почувши звук труби, сопілки та гусел, ліри і псалтиря в супроводі різних інших музичних інструментів, упадіть [долілиць] і поклоніться [золотій] статуй-[ідолу], яку я поставив! Якщо ж негайно не поклонитесь, то будете вкинуті у палаючу вогнем піч, – і тоді Який Бог вас врятує з моїх рук?».

«Не всі схилили коліна перед язичницьким символом людської влади. Серед численного натовпу, який поклонився бовванові, були троє мужів,

котрі твердо вирішили не зганьбити Небесного Бога. Їхній Бог – Цар над царями і Господь над володарями; і вони не бажали поклонятися іншому богові». – *Пророки і царі*. – С.506.

б. Яким чином їм вдалося зберегти свою віру й залишитися слухняними?

Даниїла 3:16-18: «¹⁶Але Шадрах, Мешах і Авед-Него, відповідаючи цареві Навуходоносору, сказали: Ми не маємо потреби тобі відповідати на ці слова. ¹⁷Адже наш Бог, Котрому ми служимо, сильний вирвати нас з палаючої вогнем печі, і врятувати з твоєї руки, царю! ¹⁸Якщо ж цього не станеться, то нехай тобі буде відомо, царю, що твоїм богам ми не служитимемо і золотій статуї, яку ти поставив, не поклонимось!»; *Ісаї 43:1, 2:* «¹Але тепер так говорить Господь, Який створив тебе, Якове, – Який тебе сформував, Ізраїлю: Не бійся, бо Я тебе викупив, назвавши тебе на ім'я, – ти Мій! ²Коли переходиш через води, – Я [буду] з тобою, – через ріки, вони тебе не затоплять. Якщо будеш йти крізь вогонь, – не попечешся, і полум'я тебе не обпалить».

«Але погрози царя були даремними. Він не міг похитнути вірність молодих людей Володареві Всесвіту. З історії свого народу вони знали, що непослух Богові призводить до ганьби, нещастя й смерті, а страх Господній – початок мудрості, підстава усякого справжнього благополуччя. Спокійно дивлячись на піч, вони сказали Навуходоносорові: "Ми не маємо потреби тобі відповідати на ці слова. Адже наш Бог, Котрому ми служимо, сильний вирвати нас з палаючої вогнем печі, і врятувати з твоєї руки, царю!" Їхня віра ще більше зміцніла, коли вони проголосили, що Бог буде прославлений через їхній порятунок. Тому з урочистою впевненістю, породженою повною довірою до Бога, вони додали: "Якщо ж цього не станеться, то нехай тобі буде відомо, царю, що твоїм богам ми не служитимемо і золотій статуї, яку ти поставив, не поклонимось!"» – *Пророки і царі*. – С.507, 508.

в. Як Бог був прославлений у їхньому визволенні?

Даниїла 3:19, 20, 24-28: «¹⁹Тоді Навуходоносор запалав гнівом щодо Шадраха, Мешаха та Авед-Него, і вираз його обличчя змінився. Він заговорив, і звелів розпалити піч усемеро сильніше, ніж її зазвичай розпалювали, ²⁰і найпотужнішим мужам свого війська наказав зв'язати Шадраха, Мешаха та Авед-Него і кинути їх у палаючу вогнем піч... ²⁴Раптом, приголомшений і здивований цар Навуходоносор, з поспіхом встав і, звернувшись до своїх радників, запитав: Хіба не трьох чоловіків ми вкинули у вогонь зв'язаними? Відповідаючи, ті сказали цареві: Це справді так, царю! ²⁵А він схвильовано сказав: Але ж я бачу чотирьох незв'язаних мужів, які ходять посеред вогню, – і не видно на них жодного пошкодження, – а вигляд четвертого подібний

до Божого Сина!²⁶Тоді Навуходоносор наблизився до отвору палаючої вогнем печі й загукав: Шадрах, Мешах і Авед-Него, слуги Всевишнього Бога, вийдіть і підійдіть! Шадрах, Мешах і Авед-Него негайно вийшли з-посеред вогню.²⁷Зразу ж зібралися сатрапи, правителі областей, намісники й радники царя, – вони засвідчили, що вогонь не торкнувся тіл цих мужів, і навіть волосся на їхніх головах не було обпалене, а їхнє вбрання [зовсім] не змінилося, і від нього не було жодного запаху вогню.²⁸Тоді Навуходоносор вигукнув, промовляючи: Благословенний Бог Шадраха, Мешаха та Авед-Него, Котрий послав Свого ангела і визволив Своїх слуг, які на Нього поклались, – навіть порушивши наказ царя. Вони віддали власні тіла, аби лише не служити і не поклонитися жодному богові, крім свого Бога!».

«Зі свого царського трону цар спостерігав за подіями, сподіваючись побачити, як вогонь знищить непокірних юдеїв. Але раптом його почуття триумфу зникло... У вигляді четвертого, котрий ходив серед вогню, цар упізнав Божого Сина!

І тепер, забувши про свої велич і гідність, Навуходоносор зійшов з престолу...

Тоді Шадрах, Мешах і Авед-Него вийшли неушкодженими перед очима усього великого зібрання... Вмить усі забули про великого золотого боввана, встановленого з такою пишністю. У присутності Живого Бога людей охопив страх і трепет». – *Пророки і царі*. – С.509, 510.

2. Як випробування можуть зробити нас сильнішими й дати можливість свідчити світові про Бога?

3. ГОРДІСТЬ І СМИРЕННЯ

Вт, 7 квіт.

а. Яким чином Бог звернувся до царя Навуходоносора?

Даниїла 4:1-4: «¹Я, Навуходоносор, був спокійний у моєму домі і щасливий у своєму палаці, ²але мені приснився сон, який мене налякав, а думки на моєму ложі та видіння, які я побачив, занепокоїли мене. ³Тому я наказав привести до мене всіх вавилонських мудреців, аби вони пояснили мені значення сну. ⁴Коли прийшли заклиначі, чаклуни, халдеї-[астрономи] й ворожбити, я розповів їм сон, але ніхто не міг пояснити його значення».

«Тож не дивно, що непереможного, честолюбного, гордого монарха спіткала спокуса залишити шлях покорі – єдину дорогу до справжньої величі... Милостивий Бог послав цареві ще один сон, аби таким чином застерегти його від небезпеки та згубної пастки. – *Пророки і царі*. – С.515.

б. Яку пораду Даниїл дав цареві, коли нарешті був покликаний розтлумачити сон?

Даниїла 4:17-24: «¹⁷Отже, ти бачив дерево, що виросло і стало великим та сильним, вершина якого сягала небес, – так що його було видно по всій землі, – ¹⁸його розкішна крона і рясні плоди були їжею для всіх, у його тіні відпочивали польові звірі, а на його галузках гніздилися небесні птахи. ¹⁹Це – ти, царю! Адже ти, [й справді], став великим і потужним, а твоя велич піднялась і досягла небес, – а твоє владарювання – до країв землі. ²⁰Ти, царю, бачив і Святого Вартового, Котрий зійшов з небес і сказав: Зрубайте дерево і знищить його, але пень і коріння його залиште в землі серед зеленого поля, закованими в залізні та мідні кайдани, – й нехай він (пень) зрошується небесною росюю, а його їжею буде лугова трава разом з польовими звірами, поки не мине сім часів... ²¹І ось царю, тлумачення і вирок Всевишнього щодо мого володаря, царя, такий: ²²Тебе відлучать від людей, – ти будеш мешкати з польовими звірами і, як вола, тебе годуватимуть травою, а ночами зрошуватимешся небесною росюю. Так триватиме з тобою сім років, аж доки не зрозумієш, що владарює над людським царством Всевишній, і дає його тому, кому захоче. ²³Оскільки ж було наказано залишити пень з корінням дерева, то [це означає], що твоє царство залишиться за тобою, поки не визнаєш небесної влади. ²⁴Тому, царю, нехай тобі буде до вподоби моя порада: Спокутуй твої гріхи справедливістю й провини твої милосердям до бідних, – можливо таким чином продовжиться твій добробут».

«Даниїл зрозумів сон, але його значення лякало його... Пророк розумів, що Бог доручив йому серйозний обов'язок сповістити Навуходносорові суд, який незабаром мав спіткати царя через гордість і зарозумілість». – *Пророки і царі*. – С.517.

«Докладно пояснивши сон, Даниїл настійно просив гордого монарха покаятися й навернутися до Бога, аби праведним життям відвернути лихо». – *Пророки і царі*. – С.518.

в. Як цар, вимушений навчатися на важкому та принизливому досвіді, був спонуканий прославити Бога завдяки служінню Даниїла?

Даниїла 4:31-34: «³¹Коли ж минули ті дні, я, Навуходносор, звів свої очі до небес! Мій розум повернувся до мене, і я поблагословив Всевишнього, – прославив і звеличив Того, Котрий живе вічно, а Його влада є постійною владою, як і Його царство – з роду в рід. ³²Всі мешканці землі, порівняно з Ним, – ніщо. Він чинить за Своєю волею, як з Небесними силами, так і з тими, що живуть на землі. Немає нікого, хто міг би стримати Його руку і спитати Його: Що Ти робиш? ³³Коли мій розум повернувся до мене, то я повернувся до слави мого царства, – повернулись також моє достоїнство і мій зовнішній вигляд. Мене визнали мої радники і

мої вельможі. Я знову очолив моє царство, і моя могутність зросла ще більше. ³⁴І тепер я, Навуходоносор, віддаю хвалу, величаю і прославляю Небесного Царя, тому що всі Його вчинки праведні, а Його стежки справедливі, – Він має силу впокорювати всіх зарозумілих!».

«Протягом семи років Навуходоносор викликав великий подив у своїх підданих; за цей період він був принижений перед усім світом. Коли ж розум нарешті повернувся до нього, він у покорі спрямував свій погляд до Небесного Бога й усвідомив, що отримав покарання з Божественної Руки. Він привселюдно визнав свою вину й велику Божу милість, завдяки якій видужав...

Колись гордий монарх став скромною Божою дитиною, владний правитель і тиран – мудрим співчутливим царем. У минулому він зневажав і ганьбив Небесного Бога, а тепер визнав владу Всевишнього і ревно дбав про те, щоб його піддані були щасливими й мали страх перед Єговою.

Намір Бога щодо того, щоб наймогутніше царство світу прославило Його, здійснився. Привселюдне визнання Навуходоносором милості, доброти й влади Бога було останнім добрим учинком його життя, згаданим на сторінках священної історії». – *Пророки і царі*. – С.520, 521.

3. Які уроки, засвоєні царем Навуходоносором, призвели його до навернення?

4. НАПИС НА СТІНІ

Ср, 8 квіт.

а.Яка вражаюча подія раптово зупинила Валтасара, нащадка Навуходоносора, у його богохульному опорі Богові Небесному?

Даниїла 5:1-6: «¹Цар Валтасар влаштував великий бенкет для тисячі своїх вельмож, і перед очима цієї тисячі пив вино. ²Сп'янівши від випитого вина, Валтасар наказав принести золотий і срібний посуд, який його батько, Навуходоносор, забрав з єрусалимського Храму, аби з нього могли пити цар, його вельможі, його жінки та його наложниці! ³І принесли золотий та срібний посуд, який був забраний зі Святині, – з Божого Храму, що в Єрусалимі, – й пили з нього цар, його вельможі, його жінки та його наложниці. ⁴Попиваючи вино, вони славили золотих, срібних, мідних, залізних, дерев'яних і кам'яних богів. ⁵І от, в якусь мить, з'явилися пальці людської руки і щось писали на побіленій вапном стіні царського палацу навпроти світільника. Цар побачив кисть руки, що писала, – ⁶ї вигляд [обличчя] царя змінився, – його думки бентежили його, і м'язи його крижів ослабли так, що його коліна почали битись одне об інше».

«Змолоду допущений до спільного правління країною, Валтасар хизувався своєю владою й повстав проти Небесного Бога. У нього було чимало можливостей пізнати Божественну волю й усвідомити свій обов'язок дотримуватися її. Він знав про вилучення його діда за Божим наказом із людського товариства; йому було відомо про навернення та чудове видужання Навуходносора. Але любов до задоволень і самопрославляння згладили з пам'яті Валтасара уроки, які йому у жодному разі не слід було забувати». – *Пророки і царі*. – С.522, 523.

б. Як Даниїл знову був покликаний передати звістку від Бога язичницькому цареві?

Даниїла 5:8-16: «⁸Негаймо з'явилися усі царські мудреці, але ніхто не міг прочитати напис і пояснити цареві його значення. ⁹Тоді цар Валтасар ще більше злякався, – вигляд його [обличчя] змінився, – вкрай розгубилися і його вельможі. ¹⁰Почувши стривожені голоси царя та його вельмож, в бенкетний зал увійшла цариця-[матір] і, звернувшись до царя, сказала: Царю, живи повіки! Нехай тебе не бентежать твої думки, і вигляд твого [обличчя] хай не змінюється! ¹¹У твоєму царстві є чоловік, в якому Дух Святого Бога. Ще за часів твого батька в ньому було виявлено освіченість, прозорливість і мудрість, подібну до мудрості богів. Твій батько, цар Навуходносор, призначив його начальником над чарівниками, халдеями і ворожбитами, – так, саме твій батько, царю, – ¹²тому що в Даниїлі, якому цар дав ім'я Валтасар, було виявлено надзвичайний дух, знання і розум, здатний тлумачити сни, – відкривати загадкове і розв'язувати скрутне. Тож нехай покличуть Даниїла, і він розтлумачить незрозуміле. ¹³І от Даниїла ввели до царя. Звертаючись до Даниїла, цар сказав: Чи то ти є Даниїлом, з числа юдейських переселенців, яких привів цар, мій батько, з Юдеї? ¹⁴Я почув про тебе, що в тобі Божий Дух, і в тобі виявлено освіченість, світлий розум та незвичайну мудрість. ¹⁵До мене були приведені мудреці й чародії, аби прочитати цей напис і пояснити мені його значення, але вони не змогли ні прочитати, ні розтлумачити написане. ¹⁶Про тебе ж я дізнався, що можеш тлумачити незрозуміле і розв'язувати скрутне. Тож тепер, якщо зможеш прочитати напис та пояснити мені його значення, то будеш одягнутий у багряницю, отримаєш золотий ланцюг на свою шию, і станеш третьою особою у володінні царством».

«Спочатку пророк нагадав Валтасарові ті істини, які були йому відомі, але з яких він не навчився упокоренню, яке могло б його врятувати. Даниїл говорив про гріх Навуходносора, його падіння, ставлення Господа до нього, про даровані йому владу й славу, про Божественний суд через його гордість та остаточне визнання ним влади й милості Бога Ізраїлю. Після цього сміливими й влучними словами пророк докорив Валтасарові за беззаконня». – *Пророки і царі*. – С.529.

в. Як тлумачення Даниїла виконалося тієї ночі?

Даниїла 5:17, 25-31: «¹⁷Відповідаючи, Даниїл сказав перед царем: Твої дари нехай залишаться тобі, а свої нагороди віддай іншим, – а напис я цареві прочитаю і поясню його значення... ²⁵А написано тут наступне: МЕНЕ, МЕНЕ, ТЕКЕЛ, УПАРСІН! ²⁶Пояснення написаного таке: МЕНЕ – Бог порахував час (підбив підсумок) твого царства і встановив йому кінець. ²⁷ТЕКЕЛ – ти зважений на вазі й виявився надто легким. ²⁸ПЕРЕС – твоє царство розділене і віддане мідійцям та персам. ²⁹Після цього, за наказом Валтасара, Даниїла одягнули в багрянцю, [надягли] на його шию золотий ланцюг і проголосили його третьою особою у володінні царством. ³⁰Тієї ж ночі халдейський цар Валтасар був убитий»; *Даниїла 6:1:* «Дарій, мідієць, посів царство у віці шістдесяти двох років».

«Цар усе ще перебував у бенкетному залі в оточенні тих, чия доля також уже була вирішена, коли гонець сповістив: "його столиця оточена" ворогом, якого він не боявся... У той час як цар та його вельможі пили вино зі священного посуду Єгови та прославляли своїх срібних і золотих богів, мідяни й перси, відвівши води Єфрату з його русла, вже наближалися до центру незахищеного міста. Армія Кіра стояла під мурами палацу. Місто було переповнене ворогами, "наче сараною", їхні переможні вигуки заглушали розпачливі зойки вражених учасників бенкету». – Пророки і цари. – С.531.

4. Чого сучасні лідери можуть навчитися з останньої ночі Валтасара у Вавилоні?

5. У ЛЕВ'ЯЧІЙ ЯМІ

Чт, 9 квіт.

а. Чому через свою вірність Богові Даниїл зіткнувся з переслідуванням?

Даниїла 6:2-6: «²І вирішив Дарій настановити над царством сто двадцять сатрапів, – вони мали відати справами усього царства. ³Над ними [було] призначено трьох головних урядників, одним з яких був Даниїл. Усі сатрапи перед ними (урядниками) звітували, аби цар не зазнавав жодних збитків. ⁴Оскільки Даниїл вирізнявся від інших урядовців і сатрапів незвичайною силою духу, цар мав намір постановити його над усім царством. ⁵Тому інші урядовці разом із сатрапами шукали приводу для звинувачення Даниїла відносно царських справ. Проте жодної підстави чи провини щодо нього знайти не могли, тому що [в усьому] він був вірний, і не допускав недбалства, – через те й не можна було його звинуватити. Нарешті ці мужі вирішили: Нам не знайти проти Даниїла якогось приводу, хіба що пошукаємо щось проти нього в Законі його Бога».

«Впливові мужі царства заздрили дарованим Даниїлові почестям, і шукали нагоди поскаржитися на нього цареві...

Бездоганна поведінка Даниїла викликала у його ворогів ще більшу заздрість...

Тому сатрапи й князі, порадившись, склали змову, аби згубити пророка». – *Пророки і царі*. – С.539, 540.

б. Що сталося через те, що Даниїл відмовився відступити від своєї віри?

Даниїла 6:12-18: «¹²Тоді ці мужі, прийшовши несподівано, застали Даниїла, коли він молився і благав свого Бога [про допомогу]. ¹³Вони негайно подались до царя і нагадали про царський указ: Хіба не ти видав наказ, за яким кожна людина, котра протягом тридцяти днів звертатиметься з проханням до будь-якого бога чи людини, крім тебе, царю, буде вкинена до лев'ячої ями? Відповідаючи, цар промовив: Це слово непорушне, як закон мідійців і персів, – і не може бути змінене! ¹⁴Тоді вони сказали царю такі слова: Даниїл, один з юдейських переселенців, не зважає на тебе, й не підкоряється указу, який ти підписав, а тричі на день звершує свої молитви! ¹⁵Почувши ці слова, цар дуже засмутився і вирішив докласти всіх зусиль, аби ще до заходу сонця врятувати і спасти Даниїла. ¹⁶Але, прийшовши разом до царя, зловмисники заявили цареві: Пам'ятай, царю, що закон мідійців і персів не можна відмінити жодним рішенням чи наказом, які цар міг би видати! ¹⁷Тоді, за наказом царя, привели Даниїла й кинули його до ями з левами. При цьому, звертаючись до Даниїла, цар промовив: Твій Бог, Котрому ти віддано служиш, визволить тебе! ¹⁸Принесли великий камінь і поклали його на отвір ями. Цар запечатав його своїм перснем та перснями своїх вельмож, аби в справі Даниїла нічого не було змінено».

«Пророк повністю усвідомлював, якими можуть бути наслідки його вірності Богові, однак його дух не похитнувся. Він не міг дозволити, щоб у змовників склалося бодай найменше враження, що він розірвав свій зв'язок із Небом. У всіх випадках, де цар мав право наказувати, Даниїл підкорявся, проте ані цар, ані його декрет не могли примусити його порушити свою вірність Цареві царів». – *Пророки і царі*. – С.542.

в. Яким чином Бог знову прославився через Свого слугу?

Даниїла 6:20-24, 28: «²⁰Вранці, щойно почало світати, цар з поспіхом подався до лев'ячої ями. ²¹Наблизившись до ями, цар жалібним голосом заволав до Даниїла, звертаючись до нього такими словами: Даниїле, слуго Живого Бога! Чи зміг твій Бог, Котрому ти незмінно служиш, врятувати тебе від левів? ²²Даниїл так відізвався до царя: Царю, живи повіки! ²³Мій Бог послав Свого ангела, аби він замкнув пащі левів, так що вони не завдали мені жодної шкоди, оскільки я пе-

ред Ним невинний, та й супроти тебе, царю, я не вчинив жодного зла.
²⁴Цар дуже зрадив і наказав витягти Даниїла з ями. Підняли Даниїла з ями, і не знайшлось на ньому жодного ушкодження, оскільки він був вірний своєму Богові...²⁸Він визволяє і спасає, чинить ознаки та чудеса на небесах і на землі, – Він врятував Даниїла від лев'ячої сили!».

«Бог не перешкодив ворогам Даниїла вкинути його до лев'ячої ями. Він дозволив злим ангелам і нечестивим людям до певного моменту виконувати свій намір, щоб зробити визволення Свого слуги більш визначним, а поразку ворогів Істини й праведності – більш повною. *"Адже навіть гнів людський сприяє Твоїй славі"* (Псалом 76:11), – говорить псалмист. Завдяки сміливості цього одного мужа, котрий вирішив піти за Істиною, а не розважливістю, сатана мав зазнати поразки, а Ім'я Бога – прославитися й звеличитися». – *Пророки і цари. – С.543, 544.*

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 10 квіт.

1. Як ми можемо сьогодні керуватися мудрими рішеннями чотирьох євреїв?
2. Як випробування можуть зробити нас сильнішими й дати можливість свідчити світові про Бога?
3. Які уроки, засвоєні царем Навуходоносором, призвели його до навернення?
4. Чого можуть навчитися сучасні лідери з останньої ночі Валтасара у Вавилоні?
5. Яким чином історія Даниїла може підбадьорити Божий народ, який стикається з переслідуванням?

Одкровення про майбутні імперії

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Він змінює час і пору, скидає царів і ставить царів, – Він наділяє мудрістю мудрих й розумних – знанням» (*Даніїла 2:21*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Пророки і царі. – С.491-502.

«Сила як цілих народів, так і окремих осіб криється не в можливостях чи умовах, котрі нібито роблять їх непереможними, і не в їхній чванливій величі. Вона визначається вірністю, з якою вони виконують Божий намір». – *Пророки і царі. – С.502.*

1. ВРАЖАЮЧИЙ СОН

Нд, 12 квіт.

а. Що наказав цар Навуходоносор, після того як прокинувся від тривожного сну?

Даніїла 2:1, 2: «¹Другого року царювання Навуходоносора приснилося йому сні. Вони дуже збентежили Навуходоносора, так що сон відійшов від нього. ²І звелів цар скликати заклиначів і ворожбитів, чарівників і халдеїв (астрологів), аби вони розтлумачили цареві його сні. Коли вони прийшли й стали перед царем».

б. Як радники царя відреагували на його незвичайне прохання?

Даніїла 2:3-7: «³Він сказав їм: Мені приснився сон, який мене дуже занепокоїв, і я бажаю зрозуміти цей сон! ⁴Тоді відповіли халдеї цареві арамейською мовою: Царю, живи навіки! Ти розповіси твоїм слугам сон, а ми розтлумачимо його значення. ⁵Відповідаючи, цар сказав халдеям: Я не пам'ятаю сну, тому [ось моя постанова]: Якщо ви мені не розповісте сну і не розтлумачите його значення, то ви будете почетвертовані, а ваші будинки будуть перетворені на руїни! ⁶Якщо ж ви розповісте сон і [поясните] мені його значення, то отримаєте від мене нагороди та подарунки і будете вшановані. Тому сповістіть мені мій сон і що він означає! ⁷Відповідаючи, вони вдруге сказали: Якби цар розповів сон своїм слугам, то ми розтлумачили б його значення».

«Цар розумів, що якщо вони справді можуть розтлумачити сон, то можуть і розповісти його. Господь у Своему Провидінні дав Навуходо-

носорові цей сон і зробив так, щоб його подробиці були забуті, тоді як сильне враження залишилося в його розумі – щоб викрити претензії вавилонських мудреців». – *Освячене життя*. – С.34.

в. Що визнали мудреці Вавилона, незважаючи на свої твердження щодо спілкування з духами та зв'язку з потойбічним світом?

Даніїла 2:8-11: «⁸У відповідь цар вигукнув: Тепер я точно знаю, що ви хочете виграти час, оскільки бачите, що я не пам'ятаю сну. ⁹Якщо я від вас не почую, який сон мені [приснився], то у вас один задум, – ви змовились сказати неправду й викручуєтесь переді мною, аж поки не мине час. Тому розкажіть мені сон, і тоді я переконаюсь, що ви зможете витлумачити мені і його значення! ¹⁰Халдеї ж заперечували цареві, переконуючи: Немає на землі людини, яка змогла би розповісти цареві те, що він хоче; та й жоден великий і потужний володар не вимагав чогось подібного від будь-якого заклинача, ворожбита чи халдея-[астролога]. ¹¹Адже справа, якої цар жадає, настільки складна, що немає нікого, хто міг би йому таке сповістити, – хіба що боги, які не живуть серед смертних».

«Побоюючись за наслідки в разі невдачі, чарівники намагалися довести цареві, що його вимога є нерозсудливою і що такому випробуванню не підлягала жодна людина». – *Пророки і царі*. – С.492.

1. Що зрозумів Навуходоносор стосовно своїх довірених мудреців?

2. ДАНИІЛ ПРИХОДИТЬ НА ДОПОМОГУ

Пн, 13 квіт.

а. Як відреагував цар на те, що мудреці не змогли розповісти й розтлумачити його сон, і яким чином Даніїл був залучений до цього?

Даніїла 2:12-16: «¹²Така відповідь дуже розгнівала царя, і він так розлютився, що наказав знищити всіх вавилонських мудреців. ¹³Коли вийшов наказ вбивати мудреців, то шукали й Даніїла та його друзів, щоб стратити і їх. ¹⁴Тоді Даніїл мудро й розважливо звернувся до Аріоха, начальника царської охорони, якому було доручено вбивати вавилонських мудреців. ¹⁵Він заговорив до царського повіреного Аріоха й запитав його, чим викликаний такий суворий наказ царя? Коли Аріох пояснив суть справи Даніїлові, ¹⁶то Даніїл пішов до царя і попросив дати йому час, аби розтлумачити цареві значення [сну]».

«Даніїл та його друзі також опинилися в числі тих, кого розшукували для виконання царського наказу. Коли ж їх повідомили, що відповідно до наказу вони також повинні померти, Даніїл "мудро й розважливо" звернувся до Аріоха, начальника царської охорони, із запитанням: "Чим викликаний такий суворий наказ царя?" Аріох розповів про занепокоєння

царя через надзвичайний сон і невдалу спробу отримати допомогу від тих, кому він досі так беззастережно довіряв. Тоді Даниїл, ризикуючи власним життям, наважився піти до царя і просити дати йому час, щоб він міг попросити свого Бога відкрити йому зміст і значення сну.

Монарх погодився. *"Повернувшись до свого дому, Даниїл розповів про цю справу своїм товаришам: Ананії, Мисаїлу та Азарії"*. Разом вони почали шукати мудрості у Джерела усякого світла й знання. Вони твердо вірили: Бог привів їх сюди, і вони виконають Його справу та свої обов'язки». – *Пророки і царі*. – С.493.

б. Чого ми можемо навчитися з того, як молилися Даниїл та його друзі в цій ситуації?

Даниїла 2:17-23: «¹⁷Повернувшись до свого дому, Даниїл розповів про цю справу своїм товаришам: Ананії, Мисаїлу та Азарії, ¹⁸щоб і вони [в молитві] просили милості в Небесного Бога, аби [Він відкрив] цю таємницю, і щоб Даниїлу та його товаришам не загинути разом з іншими вавилонськими мудрецами. ¹⁹І от в нічному видінні Даниїлові таємниця була відкрита, й Даниїл прославив Небесного Бога. ²⁰Даниїл промовив такі слова: Нехай буде благословенне Боже Ім'я від віку й до віку, бо лише в Нього – мудрість і сила! ²¹Він змінює час і пору, скидає царів і ставить царів, – Він наділяє мудрістю мудрих й розумних – знанням. ²²Він відкриває глибоке й приховане, – Він знає, що є в темряві, бо в Ньому пробуває світло. ²³Тобі, Боже моїх батьків, дякую і прославляю [Тебе], адже Ти мені дав мудрість і силу, і нині Ти мені відкрив те, про що ми Тебе просили, – Ти нас ознайомив зі справою царя».

«У всіх своїх труднощах і небезпеках [Даниїл та його товариші] постійно зверталися до [Бога] за керівництвом та захистом, а Він завжди допомагав їм. І тепер у розкайні серця вони знову благали Суддю землі врятувати їх у такий скрутний час. Вони волали не даремно. Бог, Якого вони шанували, тепер ушанував і їх. Дух Господній спочив на них, і Даниїлові "в нічному видінні" був відкритий сон царя та його значення». – *Пророки і царі*. – С.493, 494.

«[Четверо єврейських юнаків] марно шукали милості у Бога. Тоді Даниїл зібрав своїх товаришів і подякував Богові за те, що Він почув їхні молитви й дав на них відповідь; вони принесли Богові жертву хвали та подяки, яку було повністю прийнято Владикою Всесвіту. [*Даниїла 2:20-22* цитується]. Даниїл та його друзі віддали хвалу Богові, і все Небесне воїнство приєдналося до них у подяці». // *Наставник молоді, 22 листопада 1894 року*.

2. Яке значення має той факт, що молитва подяки Даниїла записана, а молитва прохання – ні?

а. Як пояснив Даниїл Навуходоносорові те, яким чином був відкритий його сон?

Даниїла 2:24-30: «²⁴Після цього Даниїл пішов до Аріоха, якому цар доручив знищити вавилонських мудреців. Увійшовши, він сказав йому: Не вбивай мудреців Вавилону, а веди мене до царя, і я розтлумачу цареві значення сну! ²⁵Аріох негайно привів Даниїла до царя і сказав йому: Я знайшов серед Юдейських полонених чоловіка, який пояснить цареві значення [сну]! ²⁶Відізвавшись, цар сказав Даниїлові, якого звали Валтасаром: Чи ти й справді можеш мені розповісти сон, який я бачив, і пояснити його? ²⁷Відповідаючи, Даниїл сказав цареві: Таємницю, про яку цар питає, не можуть відкрити цареві ні мудреці, ні чародії, ні заклиначі, ні ворожбити. ²⁸Один лише Бог, Котрий перебуває на небі, – Він відкриває таємниці, – Він і сповістив цареві Навуходоносорові те, що має статись у майбутньому часі. Твій сон і видіння, показані тобі на твоєму ложі, були такими. ²⁹Ти, царю, на своєму ліжку роздумував над тим, що має статись в майбутньому, і Той, Котрий відкриває таємниці, сповістив тобі те, що буде відбуватись. ³⁰Мені ж ця таємниця відкрита не тому, що я мудріший від усіх живих, а для того, щоб пояснити цареві значення [побаченого], аби ти розібрався у своїх роздумах».

«І ось юдейський невільник, спокійний і стриманий, стоїть перед монархом наймогутнішої імперії світу. Він починає з того, що применшує себе й звеличує Бога – Джерело усякої мудрості. На тривожне запитання царя: *«Чи ти й справді можеш мені розповісти сон, який я бачив, і пояснити його?»* він відповів: *«Таємницю, про яку цар питає, не можуть відкрити цареві ні мудреці, ні чародії, ні заклиначі, ні ворожбити. Один лише Бог, Котрий перебуває на небі, – Він відкриває таємниці, – Він і сповістив цареві Навуходоносорові те, що має статись у майбутньому часі»*». – Пророки і царі. – С.494-497.

«Юдейський невільник стояв перед монархом наймогутнішої імперії, над якою коли-небудь світило сонце. Незважаючи на своє багатство та славу, Навуходносор перебував у глибокому душевному сум'ятті, тоді як молодий вигнанець залишався спокійним та щасливим у своєму Бозі. Саме тоді, як ніколи, Даниїл мав можливість звеличити себе – підкреслити свою чесноту й надзвичайну мудрість. Однак насамперед він відмовився від будь-яких почестей для себе й звеличив Бога як Джерело усілякої мудрості». // *Наставник молоді, 1 вересня 1903 року.*

б. Опишіть, як виглядала статуя, яку цар бачив у своєму сні.

Даниїла 2:31-33: «³¹Ти, царю, бачив [уві сні] якусь велику ³¹статую. Величезною була ця статуя, і сяяла перед тобою, так що страшно було на неї дивитись. ³²Голова цієї статуї була з чистого золота, її груди й

руки – зі срібла, її живіт і стегна – мідні. ³³Її гомілки були залізними, а стопи – частково з заліза, а частково з глини».

«Коли з великою увагою цар слухав, як точно передавалися всі подробиці, він визнав: це той самий сон, що не давав йому спокою; і він був готовий прихильно прийняти тлумачення». // *Наставник молоді, 1 вересня 1903 року.*

«Цар царів бажав сповістити вавилонському монархові величну істину. Бог вирішив відкрити істину про те, що саме Він має владу над царствами світу, – владу призначати й скидати царів. Навуходносор повинен був, наскільки це можливо, усвідомити свою відповідальність перед Небом. Йому відкривалися події майбутнього аж до кінця історії світу». – *Пророки і царі. – С.498.*

в. Що сталося зі статуєю, коли цар дивився на неї?

Даниїла 2:34, 35: «³⁴Ти дивився, аж доки, без [допомоги] рук, не відколовся [від гори великий] камінь. Він ударив у стопи статуї, що були з заліза та глини, і розбив їх на шматки. ³⁵Тоді все вмить розтрощилося, – залізо, глина, мідь, срібло і золото стали, як полова на току літом. Їх підхопив вітер, так що не залишилось від них і сліду, а камінь, що розбив статую, став великою горою і заповнив усю землю».

3. Хоча Даниїл відзначався винятковою мудрістю, яка іще чеснота була притаманна йому?

4. ТЛУМАЧЕННЯ СНУ

Ср, 15 квіт.

а. Що символізувала золота голова статуї?

Даниїла 2:36-38: «³⁶Таким був сон. Скажемо цареві і його значення. ³⁷Ти, царю, є володарем над царями, котрому Небесний Бог дав царство, владу, силу і славу. ³⁸Він віддав у твої руки всіх людей, де б вони не жили, а також польових звірів і птахів небесних, призначивши тебе володарем над усіма ними. Ти – золота голова!».

«За часів царя Навуходносора Вавилон був найбагатшим і наймогутнішим царством на землі; і навіть натхненні Писання лише частково передають його багатство та розкіш». // *Наставник молоді, 29 вересня 1903 року.*

б. Які імперії були символічно представлені наступними металами?

Даниїла 2:39, 40: «³⁹Після тебе повстане інше царство, менше за твоє, – а потім третє царство, мідне, яке володітиме всією землею.

⁴⁰А царство четверте буде міцне, як залізо, бо, як залізо все розбиває, ламає і розтрощує, так і воно трощитиме і розбиватиме».

«Пророцтво передбачило виникнення й розвиток великих світових імперій: Вавилону, Мідо-Персії, Греції та Риму». – *Пророки і цари*. – С.535.

«Данііл... проголосив Навуходоносорові, що його царство змінить інше царство. Його велич і влада в Божому світі мали свій час, і мало виникнути друге царство, яке також повинно було пройти випробування – чи визнає воно єдиного Владика, Єдиного Істинного Бога. Якщо воно не зробить цього, то його слава згасне, і на його місце прийде третє царство. Воно також мало зникнути – залежно від послуху чи непослуху; і четверте царство, міцне як залізо, повинно було підкорити народи землі. Ці пророцтва Безкінечного були записані на сторінках пророчих книг і підтвержені ходом історії, щоб показати, що Бог є найвищою владою у справах цього світу. Він змінює часи й терміни, Він скидає царів і ставить царів, щоб виконати Свою власну мету». // *Наставник молоді, 29 вересня 1903 року*.

«Вавилон загинув, тому що у своєму благополучному житті він забув про Бога й приписав славу свого процвітання людським заслугам.

Мідо-Перське царство зазнало гніву Неба, тому що в ньому був зневажений Божий Закон. Страху Господньому не було місця у серцях людей. У Мідо-Персії панували безбожність, богохульство й розпуста.

Царства, що слідували за ними, відрізнялися ще більшою ницістю й порочністю. Вони деградували, бо втратили вірність Богові. Забувши про Нього, вони все глибше занурювалися в моральний занепад». // *Наставник молоді, 22 вересня 1903 року*.

в. У чому була особливість царств, представлених стопами та пальцями ніг?

Данійла 2:41-43: «⁴¹А те, що ти бачив стопи і пальці на них частково з гончарської глини, а частково з заліза, то царство буде неоднорідне, хоч у ньому залишиться дещо з міцності заліза, як ти і бачив, що залізо було змішане зі звичайною глиною. ⁴²Оскільки ж пальці ніг частково залізні, а частково глиняні, то й те царство буде частково міцне, а частково крихке. ⁴³А те, що ти бачив залізо, змішане з гончарською глиною, означає, що вони змішаються через поріднення (родичання) людей, але не злілються одне з одним, як і залізо не змішується з глиною».

«Наше місце в історії представлене в образі статуї Навуходоносора – на рівні пальців ніг. Ми живемо після розпаду великої імперії, коли держави складаються з крихкого та ламкого матеріалу і не можуть злитися воедино». – *Свідчення для церкви*. – Т.1. – С.361.

4. Опишіть характеристики царств, представлених металами, що змінюються.

а. Яке царство покладе край усій системі світових держав?

Даниїла 2:44, 45: «⁴⁴І за днів тих царів Небесний Бог створить царство, яке не зруйнується повіки. Це царство жодному іншому народові не дістанеться. Воно розтрощить і знищить усі інші царства, а саме стоятиме вічно, ⁴⁵як ти й бачив, що від гори відколовся камінь, [сам], без допомоги рук, і розбив у порох залізо, мідь, глину, срібло й золото. Великий Бог показав цареві те, що має статися в майбутньому. Сон цей правдивий, і його тлумачення вірне».

«Сон про величезну статую, який відкрив Навуходоносорові історію людства аж до кінця часу, був даний цареві з певною метою. Він мав зрозуміти ту роль, яка відводилася йому в історії світу, та зв'язок між його царством і Царством Небесним. Під час тлумачення сну йому було ясно пророковано про майбутнє встановлення вічного Божого Царства». – *Пророки і царі*. – С.503.

б. Коли настане час славного правління Божого Царства?

Від Івана 18:36: «Ісус відповів: Царство Моє не від цього світу; якби Моє царство було від цього світу, Мої прибічники подбали би, щоб Мене не видали юдеям. Нині ж Моє царство не звідси»; *Від Матвія 25:31-34:* «³¹Коли прийде Син Людський у Своїй славі й усі ангели з Ним, тоді сяде на престолі Своїї слави; ³²і зберуться перед Ним усі народи, і відділить їх одне від одного, як пастух відділяє овець від козлів; ³³і поставить овець праворуч, а козлів – ліворуч. ³⁴Тоді Цар скаже тим, які праворуч: Прийдіть, благословенні Мого Отця, успадкуйте Царство, приготоване вам від створення світу!»; *Від Матвія 26:64:* «Ісус йому відповів: Ти сказав! Однак Я кажу вам: відтепер ви побачите Сина Людського, Який буде сидіти праворуч Сили та прийде на хмарах небесних!»; *Об'явлення 6:15-17:* «¹⁵А земні царі, вельможі, тисяцькі, багатії, сильні, кожний раб і [кожний] вільний сховалися в печерах та в гірських ущелинах, ¹⁶гукаючи до гір та до скель: Упадіть на нас і схойайте нас від обличчя Того, Хто сидить на престолі, та від гніву Агнця! ¹⁷Адже прийшов великий день Його гніву, – і хто може встояти?»».

«Наше царство не від цього світу. Ми очікуємо того часу, коли наш Господь прийде з Небес на землю, щоб скасувати всю владу та силу й встановити Своє вічне Царство... З пророцтва чітко видно, що ми живемо напередодні великого дня Господнього. Він дуже поспішає». – *Свідощтва для церкви*. – Т.1. – С.360, 361.

в. Якою була реакція царя на те, що Даниїл пояснив йому його сон?

Даниїла 2:46-49: «⁴⁶Тоді цар Навуходоносор упав долілиць, поклонившись Даниїлові, і наказав принести йому хлібну жертву і запашний ладан. ⁴⁷Після цього цар сказав Даниїлові: Насправді ваш Бог є Богом над богами, Владикою над царями, Котрий відкриває таємниці, оскільки ти зміг відкрити і цю таємницю. ⁴⁸Після цього цар підвищив Даниїла, нагородивши його великими та численними дарами, і призначив його намісником над усім вавилонським краєм, а також провідником (керівником) усіх вавилонських мудреців. ⁴⁹Але Даниїл попросив царя, щоб керівництво справами вавилонського краю він довірив Шадреху, Мешаху та Авед-Него. Даниїл же залишився при царському дворі».

«Тлумачення сну, представлене Даниїлом, призвело до того, що цар надав йому та його товаришам шану та повагу... Троє друзів Даниїла були призначені радниками, суддями та правителями в державі. Ці люди не стали зухвалими й марнославними, але бачили й раділи тому, що Бог був визнаний вищим за всіх земних володарів, і що Його Царство було звеличене понад усі земні царства». // *Наставник молоді, 8 вересня 1903 року.*

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 17 квіт.

1. Що зрозумів Навуходоносор стосовно своїх довірених мудреців?
2. Яке значення має той факт, що молитва подяки Даниїла записана, а молитва прохання – ні?
3. Хоча Даниїл вирізнявся винятковою мудрістю, яка ще чеснота була йому притаманна?
4. Опишіть характеристики царств, представлених металами, що змінюються.
5. Коли виконається частина сну, яка стосується каменю?

Перше видіння Даниїла

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Я також бачив, [що] той ріг провадив війну зі святими і перемагав їх, аж поки не прийшов Стародавній днями і було передано суд святим Всевишнього, – тобто наступив той час, коли святі отримали царство» (Даниїла 7:21, 22).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба – С.479-491;

Ранні твори. – С.54-56.

«Історія світу наближається до завершення, і ми повинні звернути особливу увагу на пророцтва Даниїла, оскільки вони стосуються нашого часу». – *Пророки і царі.* – С.547.

1. ЧОТИРИ ВІТРИ, ЧОТИРИ ЗВІРА

Нд, 19 квіт.

а. Коли Даниїл отримав своє перше пророче видіння і як він відреагував на нього?

Даниїла 7:1, 15, 16 (перша частина): «¹Першого року царювання вавилонського царя Валтасара, Даниїл на своєму ложі бачив сон. Це пророче видіння він записав, відзначивши найголовніше... ¹⁵Від побаченого я, Даниїл, був вкрай збентежений духом, – видіння, що пройшли переді мною, налякали мене. ¹⁶Звернувшись до одного з тих, котрі [там] стояли, я попросив у нього точного значення всього побаченого...».

«Незадовго до падіння Вавилону, коли Даниїл розмірковував над відомими вже пророцтвами і молився про Боже відкриття щодо строків, йому було дано кілька видінь про піднесення й падіння царств. До першого видіння, записаного в *сьомому розділі книги Даниїла*, було дане й тлумачення, однак пророк зрозумів не все». – *Пророки і царі.* – С.553.

б. Що символізували природні елементи, показані у видінні?

Даниїла 7:2: «[Ось зміст записаного Даниїлом]: Я бачив у моєму нічному видінні, як чотири небесних вітри збурили велике море»; **Об'явлення 17:15:** «І каже він мені: Води, які ти бачив, – де сидить розпусниця, – це народи, люди, племена й народності»; **Єремії 25:31-33:** «³¹Цей галас донесеться до країв землі, позаяк у Господа судова справа з народами, – у Нього судовий процес з кожним тілом, і нечестивих Він віддасть під меч, – таке приречення Господа. ³²Так говорить Го-

сподь Саваот: Нещастя переходитиме від народу до народу, – грізна буря вже зривається від країв землі. ³³В результаті лежатимуть побиті Господом від [одного] краю землі й до [іншого] краю землі. Вони не будуть оплакані, – їх не позбирають і не поховують, – вони будуть як гній на просторах землі».

в. Як ангел пояснив значення чотирьох великих звірів, які з'явилися?

Даніїла 7:3, 16 (остання частина), 17: «³З моря вийшли чотири великих звіра, несхожі один на одного... ¹⁶Він відповів мені, й розтлумачив мені значення побаченого. ¹⁷Ті великі чотири звіра, – це чотири царства, котрі постануть на землі».

«Великі царства, що панували над світом, були показані пророку Даніїлові у вигляді хижих звірів». – *Велика боротьба*. – С.439, 440.

1. Опишіть чотирьох звірів, що виходять із моря, яких бачив Даніїл.

2. ІМПЕРІЇ, ЩО ЗМІНЮЮТЬ ОДНА ОДНУ

Пн, 20 квіт.

а. Яким був перший із чотирьох звірів і яку імперію він символізував?

Даніїла 7:4: «⁴Перший був подібний до лева, але з крилами, наче в орла. Поки я дивився, у нього були вирвані його крила, і він був піднятий з землі й поставлений на ноги, як людина, – йому також було дане людське серце»; *Єремії 50:17:* «¹⁷Ізраїль – як розпорошена отара, яку розігнали леви. Першим пожирав його асирійський цар, а останнім [обгриз] його кістки вавилонський цар Навуходоносор»; *Авакума 1:6-8:* «⁶Ось Я підіймаю халдеїв, – стрімкий і жорстокий народ, який пройде по всіх просторах краю, захоплюючи поселення, що йому не належать. ⁷Він страшний і лютий, який за своєю волею вершить судочинство і [встановлює] власну владу. ⁸Його коні швидші за леопардів, а тому вони спритніші за вечірню вовчу зграю. Його вершники женуться галопом і здалеку налітають, наче орли, накидаючись на свою здобич».

«[Вавилон] не виконав Божого задуму; і коли настав час, це царство гордині та влади, кероване людьми з найвищим інтелектом, було зруйноване, розбите, безпорадне. Христос проголосив: *«Без Мене не може робити нічого»*. Відомі державні діячі Вавилону не вважали себе залежними від Бога. Вони вважали, що самі створили всю свою славу та велич. Але коли Бог промовив Своє слово, вони стали подібними до трави, що засихає, і квітки трави, яка в'яне. Тільки слово й Божа воля перебувають навіки». // *Наставник молоді, 29 вересня 1903 року*.

б. Як був описаний другий звір і яку імперію він символізував?

Даніїла 7:5: «Потім з'явився другий звір, подібний до ведмеда. Один його бік був вищим від іншого, а в своїй пащі, в зубах, він тримав три ребра. Йому було сказано: Встань і їж багато м'яса!».

«Кожна держава, яка панувала на світовій арені, своїм правлінням показувала, наскільки вона виконує волю Святого, Того, Хто пильнує. Пророцтво простежило злет і падіння великих світових імперій: Вавилону, Мідо-Персії, Греції та Риму. Усі вони, як і царства менш значні, повторювали ту саму історію. Кожне з них мало період випробування, зазнавало невдач, потім поступово втрачало славу та владу, і його місце займало інше царство.

Народи відкидали Божі принципи і цим прирікали себе на загибель, проте все ж таки можна помітити, як Божественна, панівна воля керувала усіма їхніми діями». – *Виховання*. – С.176, 177.

в. Які особливості відрізняли третього звіра, який представляє Грецьку імперію?

Даніїла 7:6: «Після цього я бачив ще одного звіра: [на вигляд] наче леопард, але з чотирма пташиними крилами на спині, і чотирма головами, йому було дано владу».

«Якби ці царства незмінно перебували в Господньому страху, їм була б дарована мудрість згори і сила, здатні об'єднати їх і зміцнити їх. Проте правителі цих земних держав шукали Бога лише в часи скорботи і сум'яття... Лише тоді вони вимушено зверталися до тих, чий розум і серце були просвітлені Небесним світлом, щоб отримати одкровення таємниць, недоступних для їхнього власного розуміння». // *Наставник молоді, 29 вересня 1903 року*.

2. Назвіть імперії, яких символізували звірі, і як проявилися їхні характерні риси.

3. РИМ, ЧЕТВЕРТА ІМПЕРІЯ

Вт, 21 квіт.

а. Чому четвертого звіра було так важко описати звичайними словами, як реальну тварину?

Даніїла 7:7: «А після цього я побачив у нічному видінні четвертого звіра – страшного, – [один вигляд звіра] наводив жах, оскільки він був надзвичайно сильним, – він мав великі залізні зуби, тому все пожирав, троцьив, а рештки топтав ногами. Він відрізнявся від усіх інших звірів, що були перед ним, і мав десять рогів».

«Дух Святий зображає земні царства в символах лютих хижаків, але Христос – "Агнець Божий, що [на Себе] бере гріх світу!" (Від Івана 1:29). У Його формі правління немає місця брутальному насильству над совістю». – *Наочні уроки Христа*. – С.77.

«Хрест асоціювався з владою Риму. Він був знаряддям найбільш жорстокої ганебної смерті. Найгірші злочинці повинні були самі нести свій хрест на місце страти; переважно, коли хрест клали на їхні плечі, вони чинили відчайдушний опір, поки це знаряддя тортур силоміць не прив'язували до них». – *Бажання віків*. – С.416, 417.

б. Що з'явилося серед рогів четвертого звіра?

Даніїла 7:8: «Поки я спостерігав за його рогами, серед них виріс ще один, малий ріг, тоді як три попередніх роги були вирвані перед ним. У цього рога були очі, як у людини, і уста, що говорили зарозуміло».

«У VI ст. папство міцно утвердилося. Місцем перебування його престолу було обрано столицю імперії, і єпископ Риму був проголошений головою усієї церкви. Язичництво поступилося папству. Дракон віддав звірові "свою силу, і свій престол, і велику владу" (Об'явлення 13:2). Почався період 1260-річного папського гноблення, про який провіщали пророцтва з книги Даніїла та Об'явлення (див. Даніїла 7:25; Об'явлення 13:5-7). Християни змушені були зробити вибір: або поступитися своїми переконаннями й прийняти папські постанови, або скінчити життя у в'язниці, прийняти смерть від тортур, на вогнищі або від сокири ката. Виконалися слова Ісуса: "Видаватимуть вас і батьки, і брати, і родичі, і друзі, і вб'ють [декого] з вас, і будуть ненавидіти вас усі через Моє Ім'я" (Від Луки 21:16, 17). Віруючі піддавалися нечуванам раніше переслідуванням, і світ перетворився на суцільне поле бою. Протягом століть церква Христа знаходила притулок у неприступних самотніх місцях. Пророк сказав так: "А жінка втекла в пустелю, де мала місце, приготовлене Богом, щоб там утримувати її тисячу двісті шістьдесят днів" (Об'явлення 12:6)». – *Велика боротьба*. – С.54, 55.

в. Про що хотів дізнатися Даніїл, після того як побачив видіння?

Даніїла 7:19, 20: «¹⁹Я побажав дізнатися про четвертого звіра, який відрізнявся від усіх інших тим, що [був] надто страшним, із залізними зубами й мідними пазурами, – він усе пожирав і трошив, а рештки топтав своїми ногами. ²⁰Я також [хотів дізнатись] про десять рогів на його голові, а особливо про того, який піднявся і перед ним випали три роги, – про того [рога], в якого були очі та уста, що говорили зухвало, – він видавав себе більшим від своїх товаришів».

3. Чим влада малого рогу відрізнялася від інших представлених сил?

а. Що пояснив ангел стосовно страшного четвертого звіра, який представляє Римську імперію?

Даниїла 7:23: «Тож він сказав: Четвертий звір – це четверте царство, що постане на землі, яке не буде подібним до усіх [інших] царств, – воно поглинатиме всю землю, трощитиме та топтатиме».

б. Що було відкрито про малий ріг?

Даниїла 7:24: «А десять рогів означають, що з того царства вийдуть десять царів, а після них постане інший, який відрізнятиметься від усіх попередніх, і підкорить трьох царів».

«Велика Римська імперія розділилася на частини, і з її руїн виникла могутня сила – римо-католицька церква. Ця церква хвалиться своєю непогрішністю та своєю спадковою релігією. Але ця релігія викликає жах у всіх, хто знайомий з таємницею беззаконня. Священники цієї церкви зберігають свій вплив, утримуючи народ у незнанні щодо Божої волі, відкритої у Святому Письмі». // *Наставник молоді, 22 вересня 1903 року.*

в. Проти кого буде спрямована лютя влади малого рогу?

Даниїла 7:21, 25: «²¹Я також бачив, [що] той ріг провадив війну зі святими і перемагав їх... ²⁵Він говоритиме [зухвалі] слова проти Всевишнього, буде гнобити святих Всевишнього, й захоче змінити часи та закон, – вони (святі) будуть віддані в його руки до часу, часів і половини часу».

«З приходом до влади римської церкви розпочалося темне Середньовіччя. У міру зміцнення її влади зростала й темрява. Віру в Христа – правдиву основу – було замінено на віру в папу римського. Замість того щоб за прощенням гріхів та вічним спасінням звертатися до Божого Сина, народ дивився на папу, священників і прелатів, яких той наділив владою. Людей навчали, що папа є земним посередником між ними та Богом і що ніхто не може прийти до Бога, як тільки через папу; його проголосили заступником Бога, і тому всі люди повинні беззастережно підкорятися йому. Ухиляння від його вимог стало достатньою підставою для того, щоб піддати тіло й душу винного жорстоким покаранням.

Таким чином, увага народу була відвернута від Бога та звернена на людей – грішних, заблудлих, жорстоких, більше того – на самого князя темряви, котрий через них здійснював свою владу. Гріх був замаскований одягом святості. Коли усувається Боже Слово й людина приписує собі верховенство, тоді слід чекати обману, омани та низьких пороків. З піднесенням авторитету людських постанов і традицій виявився духовний занепад, який є наслідком відкинення Божого Закону.

Це були небезпечні дні для церкви Христа. Як мало залишилося вірних прапорonoсців Істини! Хоч ще збереглися щирі свідки Істини, однак часом здавалося, що омани й забобони переможуть, а правдива релігія буде зовсім знищена. У той час як Євангелія зникла з поля зору, а форми релігії уже намножувалися, народ знемагав під тягарем суворих вимог і обмежень». – *Велика боротьба*. – С.55.

4. Що означають слова, які вимовляє влада малого рогу?

5. СУД

Чт, 23 квіт.

а. Що має статися, щоб покласти край владі малого рогу?

Даніїла 7:26: «Але відбудеться суд, який позбавить його влади, аби знищити й покінчити з нею (його владою) назавжди».

«Сорок два місяці [з *Об'явлення 13:5*] означають той самий період, що й "час, часи і половина часу", тобто три з половиною роки, або 1260 днів з *7-го розділу книги Даніїла*. Упродовж цього часу папська влада повинна була пригноблювати Божий народ. Цей період... розпочався з 538 р. після н. е., коли було видано указ про встановлення верховної влади папства, і закінчився у 1798 р. Тоді папа був узятий в полон французькою армією; папській владі була завдана смертельна рана, і виконалося пророцтво: "*Той, хто в полон веде, в полон і піде*". – *Велика боротьба*. – С.439.

б. Як Біблія описує початок суду?

Даніїла 7:9, 10, 13: «⁹І поки я дивився, поставлені були престоди, й сів Стародавній днями. Його одяг був білим, як сніг, а волосся Його голови – наче чиста вовна. Його престол – сяючий вогонь, а колеса під Ним – палаюче полум'я. ¹⁰Вогниста ріка випливала з-перед Нього. Йому служили тисячі тисяч, і десятки тисяч по десять тисяч стояли перед Ним. Судді засіли, – і розгорнулися книги... ¹³А ще я побачив у нічних видіннях, як з небесними хмарами йшов ніби Людський Син, Котрий наблизився до Стародавнього днями, і був підведений до Нього».

«Тут йдеться не про Другий прихід Христа на землю. Він підходить до Стародавнього днями на Небесах, щоб прийняти владу, славу і Царство, які будуть дані Йому після закінчення Його посередницького служіння». – *Велика боротьба*. – С.480.

в. Яким буде результат суду?

Даниїла 7:11, 14, 18, 22, 26, 27: «¹¹Я продовжував спостерігати й прислухатись до змісту зневажливих слів, які говорив ріг. Я дивився на нього, аж поки звір не був убитий, а його труп – знищений у палаючому вогні... ¹⁴І Йому було дано владу, славу і царство, аби всі народи, племена та язики Йому служили. Його влада стане вічною владою, яка не минає, – Його владарювання не буде призупинене... ¹⁸Але царство перейде до святих Всевишнього, і володітимуть вони тим царством вічно, повік-віків... ²²аж поки не прийшов Стародавній днями і було передано суд святим Всевишнього, – тобто наступив той час, коли святі отримали царство... ²⁶Але відбудеться суд, який позбавить його влади, аби знищити й покінчити з нею (його владою) назавжди. ²⁷Тоді царство, влада і велич усіх царств в усьому піднебессі будуть передані народові святих Всевишнього, царство Якого – вічне царство, і Котрому служитимуть і коритимуться всі».

«Наслідком великого викуплення стане те, що світ знову користуватиметься Божим благоволінням. Усе, втрачене через гріх, відновиться. Не тільки людина, а й Земля буде відкуплена, щоб стати вічною оселею слухняних. Протягом шести тисяч років сатана боровся за панування над Землею. Нарешті здійсниться споконвічний Божий намір, який Він мав ще під час творіння. *"Але царство перейде до святих Всевишнього, і володітимуть вони тим царством вічно, повік-віків"* (Даниїла 7:18)». – *Патріархи і пророки*. – С.342.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 24 квіт.

1. Опишіть чотирьох звірів, що виходять із моря, яких бачив Даниїл.
2. Назвіть імперії, яких символізували звірі, і як виявилися їхні характерні риси.
3. Чим влада малого рогу відрізнялася від інших представлених сил?
4. Що означають слова, які вимовляє влада малого рогу?
5. Кому суд передасть владу над землею і коли це станеться?

ПОЖЕРТВУВАННЯ ПЕРШОЇ СУБОТИ

2 травня 2026 року

ДЛЯ ВСЕСВІТНІХ МІСІЙ

На 24-й сесії делегатів Генеральної Конференції було представлено багато нових місій, які були нещодавно відкриті. Ми щиро радіємо такому прогресу у справі істини для теперішнього часу і з нетерпінням очікуємо на подальше відкриття нових місій, адже весь світ має бути просвітлений Божою славою.

Існує багато способів долучитися до цієї дивовижної справи спасіння душ у нових регіонах. *"Бо кожний, хто тільки прикличе Господне Ім'я, буде спасений. Але як прикликатимуть Того, в Кого не повірили? І як повірять у Того, про Кого не чули? І як почують без проповідника? А як можуть проповідувати, якщо не будуть послані?" (До римлян 10:13-15, перша частина).* І працівники, і ті, хто фінансує цю роботу, багато в чому відмовляють собі заради спасіння заблудлих овець.

«Якби всі в наших лавах знали, як важко було в минулі роки розпочинати роботу в місцях, які з того часу стали важливими центрами, вони б усвідомили, що необхідно мати мужність, аби сміливо зустрічати несприятливі ситуації, і, піднявши руки до неба, говорити: "Ми не відступимо і не впадемо у розпач!" Кому не доводилося самому обробляти землю на нових важких полях, той не зрозуміє тяжкості роботи піонерів-першопрохідців. Якби такі люди могли зрозуміти дії Бога, вони не лише раділи б з того, що вже зроблено, але й побачили б привід для радості у майбутній роботі.

Брати та сестри, у нас немає причин для розчарування. Добре насіння сіється. Бог Сам буде спостерігати за ним, щоб воно зійшло й принесло рясний врожай. Пам'ятайте, що багато заходів для спасіння душ на початку проводилися серед великих труднощів». – *Свідощтва для церкви. – Т.7. – С.242.*

«Кожен долар, який ми маємо, належить Господу. Замість того щоб витратити кошти на непотрібні речі, ми повинні використовувати їх для того, щоб відповісти на заклики про місіонерську роботу.

У міру відкриття нових полів потреба в коштах постійно зростає». – *Історичні нариси. – С.293.*

Тому сьогодні наші пожертвування першої суботи будуть зібрані для всесвітніх місій – життєво важливий фонд, якого зараз так гостро потребують люди. Нехай Господь благословить кожного, хто дає, щоб він давав з радістю, самозреченням і вірою, та нехай винагородить кожного свого часу.

Ваші брати та сестри з Генеральної Конференції

Царства, що змінюють одне одного

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Отже, показане тобі видіння про вечори і ранки правдиве. Ти запечатай це видіння, бо воно стосується далекого часу» (Даніїла 8:26).

Додаткові матеріали для вивчення:
Велика боротьба. – С.423-432.

«Кожна з держав мала свій час випробування, кожна пережила падіння, занепад слави й могутності». – *Пророки і царі.* – С.535.

1. «БАРАН СТАВАВ УСЕ СИЛЬНІШИМ»

НД, 26 квіт.

а. Що було показано Даніїлові, коли панування Вавилону добігло кінця?

Даніїла 8:1, 2: «¹Третього року владарювання царя Валтасара, мені, Даніїлові, було явлене [нове] видіння, після того, що я бачив раніше. ²У тому видінні я побачив себе у замку в Сузах, що в Еламському краї, – у видінні я наче був біля ріки Улай».

б. Опишіть поведінку першого звіра, який вийшов на історичну арену та ставав усе сильнішим.

Даніїла 8:3, 4: «³Коли я звів свої очі, то побачив: ось на березі річки стоїть баран; у нього було [два] високих роги, але один був вищий за другого, – і той вищий виріс пізніше. ⁴Я бачив, як той баран бив рогами на захід, на північ і на південь, так що жоден звір не міг встояти перед ним, і ніхто не міг врятувати від нього, – він чинив, що хотів, і ставав усе сильнішим».

в. Як ангел розтлумачив образ барана, якого бачив Даніїл?

Даніїла 8:19, 20: «¹⁹І сказав: Ось я тобі сповіщаю про те, що буде в кінці гніву, оскільки [видіння] стосується часу кінця. ²⁰Баран, якого ти бачив, з [двома] рогами, – це цар мідійський і перський».

«У видінні пророка [Бог] представлений як Той, Хто скидає одного могутнього правителя і ставить іншого. Він явлений як Владика Всесвіту, Котрий готується встановити Своє вічне Царство, – Стародавній днями, Живий Бог, Джерело усілякої мудрості, Владика сьогодення і Той, Хто відкриває майбутнє». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.4. – С.1166.

«Розквіт і падіння царств, описані в книгах Даниїла й Об'явлення, повинні навчити нас, якими марними є зовнішній блиск і земна слава. Вавилон з його небаченими могутністю й пишністю, які видавалися його сучасникам такими непорушними, відійшов у вічність, проминув, як "цвіт рослин" (Якова 1:10). Так само зникли Мідо-Перське, Грецьке та Римське царства. Промине усе, що не має основи в Богові». – *Пророки і царі*. – С.548.

1. Які мотиви дуже часто лежать в основі завоювань земних держав?

2. «КОЗЕЛ СТАВ НАДТО ВЕЛИКИМ»

Пн, 27 квіт.

а. Яка нова держава кинула виклик Мідо-Персії?

Даниїла 8:5, 21: «⁵Поки я над тим роздумував, аж із заходу з'явився козел, який гнався по всій поверхні землі, не торкаючись самої землі. У козла між очима було видно одного рога... ²¹Козел волохатий – це грецький цар, а великий ріг, що [між] його очима, це – перший цар [Греції]».

б. Опишіть завойовницьку силу царя цієї нової імперії?

Даниїла 8:6, 7: «⁶Козел підбіг до дворогого барана, якого я бачив, що стояв на березі річки, й накинувся на нього з усієї своєї сили. ⁷Я бачив, як він напав на барана і вдарив його з такою лютістю, що зламав його обидва роги, і не вистачило в барана сили встояти проти нього. Він (козел) повалив його (барана) на землю і розтоптав його, – і не було нікого, хто врятував би барана від нього».

«Кожному земному правителю влада дається Небом, і від того, як він використовуватиме даровану таким чином владу, залежить його успіх. Всевидячий Бог звертається до кожного: "Я тебе підперізую, хоча ти не знаєш Мене" (Ісаї 45:5). Слова, сказані в давнину Навуходоносорові, є актуальними і сьогодні для кожного: "Спокутуй свої гріхи справедливістю й провини твої милосердям до бідних, – можливо таким чином продовжиться твій добробут" (Даниїла 4:24). Зрозуміти ці рядки – означає зрозуміти, що "справедливість вивищує народ"; що «справедливістю зміцнюється трон», і «милосердям він підтримує свій престол»

(Притчі Соломона 14:34; 16:12; 20:28). Визнати дію цих принципів як вияв сили Того, Хто "скидає царів і ставить царів" (Даніїла 2:21), означає зрозуміти філософію історії.

Усе це відкрите в Божому Слові. Тільки в ньому наочно показано, що справжня велич націй чи окремих особистостей не визначається можливостями чи обдаруваннями, які зовні роблять їх непереможними; і тим більше вона не визначається їхньою хвалькуватою величчю. Вона вимірюється вірністю, з якою вони виконують Божий задум». – *Виховання*. – С.174, 175.

в. Що сталося з Грецькою імперією, коли вона стала надто великою на піку кар'єри Олександра Македонського?

Даніїла 8:8, 22: «⁸А козел став надто великим; і коли він ставав усе могутнішим, його великий ріг зламався, а замість нього вирости чотири, кожен з яких був звернений в одну з чотирьох сторін світу...²²А те, що він зламався, і на його місці вирости чотири інших, то з цього народу постануть чотири царства, але вже не з тією силою, яку мав він (перший цар)».

«"Стримана людина, – говорить мудрець, – краща за хоробру, і хто володіє собою, сильніший від того, хто завойовує міста". Чоловік або жінка, які долають спокусу, пристрасті й зберігають врівноваженість, стоять вище в очах Бога і Небесних ангелів, ніж найвідоміший полководець, який колись вів армію на бій до перемоги. Відомий імператор на смертному одрі сказав такі слова: "Серед усіх моїх перемог тільки одна дає мені тепер деяку втіху, і це перемога над моєю власною норавливою вдачею". Для Олександра Великого й Цезаря було легше підкорити світ, ніж підкорити себе. Підкоривши безліч народів, вони впали – один "жертвою нестриманості, інший – безрозсудного честолюбства"». – *Виховання дітей*. – С.95, 96.

2. Який неусунений недолік характеру призвів до руйнування «великого рогу» у козла?

3. «ДУЖЕ РОЗРІСЯ»

Вт, 28 квіт.

а. Яка нова держава описана як та, що захопила розділену Грецьку імперію?

Даніїла 8:9, 23: «⁹Але на одному з них виріс один, маленький ріг, і дуже розрісся на південь, на схід, і до Прекрасного [Краю]...²³А в кінці їхнього царювання, коли відступники наповнять міру [беззаконня], повстане жорстокий на вигляд цар, вправний у підступності».

б. Опишіть дії Риму – як язичницького, так і папського, які Даниїл побачив у видінні.

Даниїла 8:10-12, 24: «¹⁰Він дотягнувся аж до небесного воїнства, і скинув на землю частину воїнства та зірок, і потоптав їх. ¹¹Він звеличився аж до Вождя воїнства, так що в Нього була відібрана постійна (щоденна) жертва, – він спустошив і саме місце Його Святині. ¹²Через відступництво йому було віддане воїнство і щоденні жертви, – істина була кинута на землю, і в цій справі він мав успіх... ²⁴Він досягне могутності, хоча й не своєю силою. Він спричинить нечувані досі нещастя, і матиме успіх у своїй діяльності та нищитиме сильних, і [навіть] святий народ».

«Папство стало деспотом світу. Царі й імператори підкорялися наказам римського папи. Здавалося, що як земна, так і вічна доля людей знаходилися в його руках... Але "розквіт папства став нічною темрявою для світу"... Упродовж сотень років Європа не зробила жодного прогресу в галузі науки, мистецтва й цивілізації. Християнство було уражене моральним і духовним паралічем». – *Велика боротьба*. – С.60.

«Згідно з пророцтвом папська влада кинула Істину на землю. Божий Закон був скинутий і потоптаний, у той час, як людські традиції та звичаї – звеличені й піднесені. Церкви, що перебували під папським пануванням, із самого початку були змушені шанувати неділю як святий день. Серед панівної омани та забобонів багато людей, навіть з числа правдивого Божого народу, настільки були спантелічені, що, святкуючи суботу, не працювали і в неділю. Але це не задовольняло папську владу. Вона не лише вимагала шанувати неділю, а й примушувала людей порушувати суботній спокій і різко осуджувала кожного, хто намагався святити Божий день. Лише на вигнанні, далеко від влади Риму, Божі діти могли спокійно виконувати Божий Закон». – *Велика боротьба*. – С.65.

в. Яким чином буде покладено край цій владі, незважаючи на її підступні методи?

Даниїла 8:25: «²⁵Володіючи витонченим розумом, він буде успішним в обмані. В своїй гордині він уявлятиме себе великим і знищить багатьох. Він повстане проти Владики володарів, але сам буде знищений не людською силою».

«Серед духовної темряви, яка оповила землю під час тривалого папського панування, світло Істини не могло бути погашене. У кожному сторіччі були Божі свідки – люди, які зберігали віру в Христа як єдиного Посередника між Богом і людиною, котрі дотримувалися Біблії як єди-

ного правила в житті і котрі святкували правдивий Божий день – суботу. Наступні покоління ніколи не дізнаються про те, як багато світ завдячує цим людям, їх таврували ганьбою як еретиків, на них зводили наклепи, письмові праці приховували, а зміст спотворювали. Однак, незважаючи ні на що, вони залишалися непохитними та від покоління до покоління зберігали чистоту своєї віри як святу спадщину для майбутнього». – *Велика боротьба.* – С.61.

3. Яка подібність існувала між язичницькою та папською фазами Риму?

4. 2300 ВЕЧОРІВ І РАНКІВ

Ср, 29 квіт.

а. Яку розмову почув Даниїл про тривалість періоду, охопленого подіями видіння, і що мало відбутися наприкінці цього періоду?

Даниїла 8:13, 14: «¹³І тут я почув слова одного святого, після того, як інший святий запитав того, котрий говорив: До яких пір триватиме показане у видінні про щоденну жертву і відступництво, що сприяло спустошенню, та зневаженню Святині й Небесного воїнства? ¹⁴А він відповів: Аж до двох тисяч трьохсот вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена».

б. Яка реальна подія була представлена за допомогою викуплення Святині, проілюстрованого в церемоніальному законі й передбаченого у видінні Даниїла?

Левіти 23:27-32: «²⁷Десятого [дня] цього ж сьомого місяця – день викуплення. У вас будуть святі збори. Ви будете смирати ваші душі та приносити Господу вогняні жертви. ²⁸Не виконуйте цього дня жодної роботи, тому що це день покути, аби звершувати за вас викуплення перед Господом, вашим Богом. ²⁹Кожна душа, яка не буде впокорюватись у цей день, буде знищена зі свого народу. ³⁰Так само кожную людину, котра займатиметься саме цього дня роботою, Я знищу того з-посеред свого народу. ³¹Не робіть жодної праці. [Це] вічна постанова для ваших нащадків у всіх ваших поселеннях. ³²Він буде для вас суботою, відпочинком, тож упокорюйте ваші душі. Від вечора дев'ятого [дня] місяця і аж до [наступного] вечора святкуватимете вашу суботу»; *Левіти 16:33, 34:* «³³Таким чином він звершить викуплення Святого Святих, звершить викуплення Намету Свідчення та жертвовника, а також звершить викуплення за священників та за весь народ громади. ³⁴Це буде для вас вічним законом: раз у рік звершувати викуплення за Ізраїльтян від усіх їхніх гріхів. [Все] було зроблено так, як Господь заповів Мойсеєві».

«У символічній системі служіння, яка була тінню жертви і священства Христа, очищення святині пов'язувалось з останнім актом служіння, яке виконував первосвященник у річному циклі служіння. Це була заключна робота викуплення – усунення гріхів Ізраїлю. Вона символізувала заключну роботу в служінні нашого Первосвященника на Небесах, коли Він викреслює гріхи Свого народу, записані в Небесних книгах». – *Велика боротьба*. – С.352.

«Як у давнину гріхи народу вірою покладалися на жертву за гріх і через її кров символічно вносилися до земної Святині, так і в Новому Заповіті гріхи людини, котра кається, вірою покладаються на Христа і фактично переносяться до Небесної Святині. І як символічне очищення земної святині здійснювалося через усунення з неї гріхів, якими вона була опоганена, так і фактичне очищення Небесної Святині має відбутися через видалення або викреслення гріхів, які там записані. Але перш ніж це відбудеться, повинні бути досліджені книги, щоб визначити, хто через розкаяння в гріхах і віру в Христа може отримати спасіння. Тому очищення Святині передбачає і роботу слідчого суду. Слідчий суд завершиться перед приходом Христа, Котрий прийде спасти Свій народ; Він принесе відплату, "щоб віддати кожному за його вчинками" (Об'явлення 22:12)». – *Велика боротьба*. – С.421, 422.

в. Що сказав ангел щодо пророцтва про 2300 вечорів та ранків?

Даніїла 8:26 (порівняйте з 14 віршом): «²⁶Отже, показане тобі видіння про вечори і ранки правдиве. Ти запечатай це видіння, бо воно стосується далекого часу». («¹⁴А він відповів: Аж до двох тисяч трьохсот вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена»).

4. Що повинно було відбутися наприкінці 2300 вечорів і ранків?

5. ВИДІННЯ ЗРОЗУМІЛЕ ЧАСТКОВО

Чт, 30 квіт.

а. Що було доручено ангелові Гавриїлу зробити для Даніїла?

Даніїла 8:15-18: «¹⁵Так сталося, що коли я, Даніїл, побачив видіння і намагався його зрозуміти, переді мною з'явився хтось подібний до чоловіка. ¹⁶Раптом я почув від середини Улая людський голос, звернений до нього (того чоловіка), що говорив: Гавриїле, поясни йому видіння! ¹⁷Той (Гавриїл) наблизився до місця, де я стояв. Коли ж він підійшов, я злякався і впав долілиць, але він сказав мені: Май на увазі, людський сину, що видіння стосується часу кінця. ¹⁸Коли він говорив до мене, я, наче непритомний, лежав обличчям своїм до землі, але він доторкнувся до мене, поставив мене на ноги».

«Це архангел Гавриїл, другий за своїм становищем після Божого Сина, прийшов до Даниїла з Божественною вісткою. Саме Гавриїла, "Свого ангела", Христос послав звістити майбутнє улюбленому Івану, обіцяючи благословення тим, *"хто читає, і... хто слухає слова пророцтва та дотримується написаного в ньому"* (Об'явлення 1:3)». – *Бажання віків. – С.234.*

б. Незважаючи на те, що було дано докладне пояснення багатьох інших деталей видіння, якою була реакція Даниїла після того, як він почув пророцтво про 2300 вечорів і ранків?

Даниїла 8:27: «Після цього я, Даниїл, занедужав і хворів кілька днів. Потім я встав, і продовжував працювати над справами царя. Проте я був занепокоєний видінням і не міг зрозуміти його».

«Друге видіння пролило ще більше світло на події майбутнього, а наприкінці видіння Даниїл почув, *"одного святого, після того, як інший святий запитав того, котрий говорив: До яких пір триватиме показане у видінні"*. А той відповів: *"Аж до двох тисяч трьохсот вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена"* (Даниїла 8:13, 14). Це збентежило пророка. Він вельми хотів зрозуміти значення видіння. Даниїл не міг збагнути, який існує зв'язок між передреченими Єремією сімдесятьма роками полону та періодом у дві тисячі триста років. За словами Небесного посланця, цей період мав би закінчитися перед очищенням Божої Святині. Ангел Гавриїл частково пояснив йому видіння, однак коли пророк почув слова: *"Видіння... стосується далекого часу"*, він втратив свідомість. *"Після цього я, Даниїл, занедужав і хворів кілька днів. Потім я встав, і продовжував працювати над справами царя. Проте я був занепокоєний видінням і не міг зрозуміти його"* (вірші 26, 27)». – *Пророки і царі. – С.554.*

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 1 трав.

1. Які мотиви дуже часто лежать в основі завоювань земних держав?
2. Який неусунений недолік характеру призвів до руйнування «великого рогу» у козла?
3. Яка подібність існувала між язичницькою та папською фазами Риму?
4. Що повинно було відбутися наприкінці 2300 вечорів і ранків?
5. Яка частина видіння залишалася таємницею для Даниїла, коли він занедужав?

Тлумачення видіння

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Тож пізнай, і зрозумієш: Від виходу наказу про повернення (Ізраїлю) та відбудову Єрусалима, і до Помазаника Владики мине сім тижнів (седмиць) і шістдесят два тижні. І повернеться (народ), і будуть відбудовані майдани і рів, але у важкі часи» (Даніїла 9:25).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба – С.409-422.

«Ангел був посланий до Даніїла, щоб пояснити йому те, чого він не зрозумів у видінні 8-го розділу – слова, що стосуються часу». – *Велика боротьба*. – С.326.

1. ЧИТАЮЧИ, ЩОБ ЗРОЗУМІТИ

Нд, 3 трав.

а. Що досліджував Даніїл приблизно в той час, коли Вавилон був завойований мідянами та персами?

Даніїла 9:1, 2: «¹Першого року Дарія, сина Ахашвероша з нащадків мідійців, який почав царювати над халдейським царством, ²самого першого року його владарювання я, Даніїл, звернув увагу в книгах на число років, які, згідно з Господнім словом до пророка Єремії, стосувались спустошення Єрусалима, тобто сімдесят років, які мали скінчитись».

«Поки ті, хто залишався вірним Богові у Вавилоні, шукали Господа й досліджували пророцтва про їх звільнення, Бог готував серця царів, щоб вони виявили милість до Його народу, який розкається». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.4. – С.1172.

б. Поясніть значення пророцтва, яке читав Даніїл.

Єремії 25:8-14: «⁸Тому так говорить Господь Саваот: Оскільки ви не послухались Моїх слів, ⁹то Я віддам наказ і зберу [всі] північні племена, – говорить Господь, – зокрема, і Мого слугу Навуходоносора, вавилонського царя, і спроваджу їх у цей край та на його мешканців, а також на всі навколишні народи, й доценту вигублю їх, прирікаючи на закляття, – [перетворюю] їх на страхіття та посміховисько й на вічні руїни. ¹⁰Я покладу край їхнім веселошам і радості: [замовкне] голос нареченого і голос нареченої, а також гуркіт жорен, погасне світло світильників. ¹¹Уся ця земля перетвориться на руїни й пустелю, а народи служитимуть вавилонському цареві сімдесят років. ¹²Коли ж

мине сімдесят років, то Я покараю вавилонського царя за злочини його та його народу, – говорить Господь, – а халдейський край перетворю на вічну пустелю. ¹³Отже, Я виконаю над цим краєм усі Мої провіщення, які Я проголосив щодо нього, – усі пророцтва Єремії, відносно всіх народів, записані в цьому сувої. ¹⁴Адже халдеї самі будуть поневолені численнішими [й сильнішими] народами та великими царями, – Я відплачу їм за їхніми вчинками, та діяльністю власних рук».

в. До яких дій пророцтво Єремії закликала Божий народ?

Єремії 29:10-14: «¹⁰Передречення Господнє таке: Коли сповниться сімдесят років, відведених Вавилоніві, Я вас відвідаю і здійсно Мою добру обітницю щодо вас, аби повернути вас на це (рідне для вас) місце. ¹¹Адже лише Я знаю наміри, які Я маю щодо вас, – говорить Господь, – наміри про ваш спокій, а не про лихо, аби забезпечити вас добробутом у майбутньому й надією. ¹²І коли ви заволаєте до Мене, прийдете і помолитесь до Мене, Я вислухаю вас. ¹³А коли будете Мене шукати, то знайдете, якщо шукатимете Мене всім вашим серцем. ¹⁴Я дозволю вам Мене знайти, – запевняє Господь, – поверну вас з полону, та позбираю вас з-посеред усіх народів – звідусіль, куди Я вас вигнав, – говорить Господь. Я поверну вас у ті місцевості, звідки Я вас виселив».

«[Вигнанці] мали писання Єремії, які чітко визначали час виходу Ізраїлю з Вавилону... У відповідь на гарячу молитву Бог явить Свою милість останкові Юди». – *Пророки і царі*. – С.552.

1. Хоча Даниїл сам був пророком, що він прагнув зрозуміти?

2. МОЛИТВА ДАНИЇЛА

Пн, 4 трав.

а. Що зробив Даниїл у відповідь на прочитане?

Даниїла 9:3: «І я звернувся до Господа Бога, щоб молитись, благаючи Його в пості, у веретищі та в попелі».

«Даниїл вірив у непорушність пророчого слова, тому просив Господа про швидке виконання цих обітниць. Він благав, щоб Боже Ім'я було звеличене. У своїй молитві він цілковито отожднював себе з тими, хто відступив від Божественних намірів, сповідаючись у їхніх гріхах, як у власних». – *Пророки і царі*. – С.554, 555.

б. Прочитавши молитву Даниїла, які висновки ви можете зробити про те, як він упокорив себе й заступався за народ перед Богом?

Даниїла 9:4-19: «⁴Отже, я молився до Господа, мого Бога, визнаючи [свої провини], й говорив: О, Господи, Боже великий і дивовижний! Ти дотримуєшся Заповіту й милосердя до тих, котрі люблять Тебе й

виконують Твої Заповіді. ⁵Ми згрішили й чинили зло, – ми збунтувалися і в своїм беззаконні ми відступили від Твоїх Заповідей і Твоїх постанов! ⁶Ми не слухались Твоїх слуг-пророків, котрі звертались від Твого Імені до наших царів і можновладців, до наших батьків і до всього народу в країні. ⁷У Тебе, Господи, справедливість, а на наших обличчях сьогодні сором, – нам, кожному юдею, усім мешканцям Єрусалима, всьому Ізраїлеві, близьким і далеким в усіх країнах, по яких Ти їх розпорошив за їхні провини, які вони скоїли щодо Тебе, – соромно. ⁸Так, Господи, нам соромно, як і нашим царям, нашим можновладцям і нашим батькам, тому що усі ми проти Тебе згрішили! ⁹Але в Господа, Бога нашого, милосердя і прощення, хоча ми й збунтувалися проти Нього, ¹⁰не слухали голосу Господа, Бога нашого, – не жили за Його законами, які Він дав нам через Своїх слуг-пророків. ¹¹Увесь Ізраїль порушив Твій Закон і відвернувся, щоб не слухати Твого голосу, через що і впали на нас прокляття і ганьба, про які написано в Законі Мойсея, Божого слуги, – адже ми згрішили проти Нього (Бога). ¹²Тому й виконалось Його слово, яке Він сказав стосовно нас і відносно наших суддів, які нас судили, що спровадить на нас жахливе лихо, якого ще не траплялося під небесами, але яке спіткало Єрусалим. ¹³Як і записано в Мойсеєвому Законі, усі ті нещастя звалились на нас, але ми не молились до Господа, нашого Бога, відвертаючись від наших злочинів і не зважали на Твою справедливість. ¹⁴Господь передбачив це нещастя і спровадив його на нас, бо Господь, наш Бог, справедливий в усіх Своїх учинках, які Він зверхує, але ми не прислухалися до Його застережень. ¹⁵І тепер, Господи, Боже наш, Котрий вивів Свій народ із єгипетського краю могутньою рукою, – чим прославив Своє Ім'я, відоме й донині, – тоді як ми згрішили, роблячи беззаконня! ¹⁶Відверни ж, Господи, заради Своєї праведності, Твій гнів і Твоє обурення від Твого міста Єрусалима та святої Твоєї гори! Адже через наші гріхи та через гріхи наших батьків Єрусалим і Твій народ терплять наругу від усіх, що довкола нас! ¹⁷Тож тепер, Боже наш, почуй молитву та прохання Твого слуги і нехай засяє Твоє обличчя, Господи, – заради Тебе Самого, – над Твоїм спустошеним Святилищем! ¹⁸Нахили, мій Боже, Твій слух і почуй! Зверни Свій погляд і подивися на руїни наші і на місто, де прикликалось Твоє Ім'я! Адже ми покладаємось не на нашу праведність перед Тобою, але на Твоє велике милосердя. ¹⁹Господи, вислухай! Господи, помилуй! Господи, досліди і вчини! Не барися, заради Самого Себе, мій Боже, бо Твоє Ім'я приликалось на Твоє місто і на Твій народ!».

«Хоч Даниїл багато років служив Богові й Небо визнало його за "улюбленого мужа", однак він став перед Богом як грішник, благаючи про помилування улюбленого народу». – *Пророки і цари* – С.555.

в. Про що особливо турбувався Даниїл?

Даниїла 9:16, 17: «¹⁶Відверни ж, Господи, заради Своєї праведності, Твій гнів і Твоє обурення від Твого міста Єрусалима та святої Твоєї гори! Адже через наші гріхи та через гріхи наших батьків Єрусалим і Твій народ терплять наругу від усіх, що довкола нас! ¹⁷Тож тепер, Боже наш, почуй молитву та прохання Твого слуги і нехай засяє Твоє обличчя, Господи, – заради Тебе Самого, – над Твоїм спустошеним Святищем!».

«Упродовж майже сімдесяти років Ізраїль перебував у полоні. Земля, яку Бог вибрав у спадок Собі, була віддана в руки язичників. Улюблене місто, що отримало Небесне світло й колись було радістю всієї землі, тепер стало зневаженим і приниженим. Храм, в якому знаходився ковчег Божого завіту та херувими слави, які затіняли престол благодаті, лежав у руїнах. Сама ж його територія була осквернена безбожними ногами. Вірні мужі, які знали колишню славу, перебували в глибокій скорботі, дивлячись на спустошення святого храму, який вирізняв Ізраїль як обраний Божий народ. Ці люди були свідками слів Господа, що викривали гріхи народу. Вони були свідками виконання цих слів. Вони також були свідками обітниць Божої милості за умови, що Ізраїль навернеться до Нього й ходитиме перед Ним у страху та послухові. Літні сивочолі мандрівники йшли до Єрусалиму, щоб помолитися серед його руїн. Вони цілували його каміння й зрошували їх сльозами, благаючи Господа помилувати Сіон і вкрити його славою Своєї праведності. Даниїл знав, що призначений час Ізраїлевого полону майже закінчився; але він не вважав, що якщо Бог пообіцяв визволення, то народ не повинен нічого робити зі свого боку. У пості та скорботі він шукав Господа, сповідуючи свої гріхи та гріхи народу». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]. – Т.4. – С.1172.*

2. Чому Даниїл у своїх молитвах покаєння за минулі гріхи Ізраїлю зараховував себе до всього народу?

3. НЕБЕСНИЙ ВІСНИК

Вт, 5 трав.

а. Яким чином молитва Даниїла була перервана?

Даниїла 9:20, 21: «²⁰Я ще продовжував говорити й молитись, визнаючи свій гріх та гріх мого народу, Ізраїлю, – просив Господа, мого Бога, змилосердитися над святою Горою мого Бога, – ²¹і коли я ще говорив слова молитви, як муж Гавриїл, якого я раніше бачив у видінні, негайно прибув і доторкнувся до мене під час вечірньої жертви».

«Небо низько схилилося, щоб вислухати щире моління пророка. Він ще не встиг закінчити свого благання про прощення й повернення народу, як знову з'явився могутній ангел Гавриїл». – *Пророки і царі*. – С.556.

«Це архангел Гавриїл, другий за своїм становищем після Божого Сина, прийшов до Даниїла з Божественною вісткою... Бог дав нам ці одкровення, і Його благословення супроводжуватимуть тих, хто з благоговінням і молитвою досліджують пророчі Писання». – *Бажання віків*. – С.234.

б. З якою метою приходив Гавриїл? Як його прихід пов'язаний з видінням із 8 розділу?

Даниїла 9:22, 23: «²²Заговоривши до мене, він напоумляв мене, промовляючи: Даниїле, я прийшов, щоб умудрити тебе. ²³На початку твоєї молитви вийшло Слово [від Бога], і я прийшов тобі його сповістити, бо ти є [Божим] улюбленцем. Тож будь уважний до цього Слова і зрозумій видіння».

«Гавриїл і нагадав Даниїлові про видіння, отримане ним перед падінням Вавилону й смертю Валтасара». – *Пророки і царі*. – С.556.

«Але Бог звелів Своему посланцеві: "Поясни йому видіння!", – і це доручення мало бути виконане. Тому через деякий час ангел повернувся до Даниїла і сказав: "я прийшов, щоб умудрити тебе"; "будь уважний до цього Слова і зрозумій видіння" (Даниїла 8:16; 9:22, 23, 25-27). У видінні 8-го розділу залишався нез'ясованим один важливий пункт, а саме: період 2300 вечорів і ранків; тому ангел, коли з'явився вдруге, головним чином зупинився на цьому питанні». – *Велика боротьба*. – С.325.

в. Який період часу був відокремлений для юдейського народу, і що повинно було відбутися в той час?

Даниїла 9:24: «Сімдесят тижнів визначено для твого народу і для твого святого міста, щоб покінчити зі злочинністю і запечатати (покласти край) гріху, спокутувати беззаконня, і повернути вічну праведність, – запечатати (підтвердити) видіння та пророцтво, і помазати Святе Святих».

«"Сповнився час, і наблизилося Царство Боже. Покайтеся і віруйте в Євангелію!" – такою була провідна думка проповідей Христа. Євангельська вістка, яку проповідував Сам Христос, ґрунтувалася на відомих пророцтвах. "Часи", про настання яких Він говорив, були періодом, сповіщеним Даниїлові ангелом Гавриїлом... Відомо, що у пророцтві день дорівнює рокові (див. *Числа 14:34; Єзекіїла 4:6*). Отже, сімдесят тижнів, або 490 днів, становлять 490 років». – *Бажання віків*. – С.233.

3. Звідки ми точно знаємо, що 9-й розділ книги Даниїла розкриває таємницю 8-го розділу?

а. Який важливий царський указ мав ознаменувати початок сімдесяти тижнів?

Даниїла 9:25: «Тож пізнай, і зрозумієш: Від виходу наказу про повернення (Ізраїлю) та відбудову Єрусалима, і до Помазаника Владики мине сім тижнів (седмиць) і шістдесят два тижні. І повернеться (над), і будуть відбудовані майдани і рів, але у важкі часи».

«Наказ про відбудову Єрусалиму набув чинності з виходом декрету Артаксеркса Лонгімана (див. *Ездри 6:14; 7:1, 9*) восени 457 р. до народження Христа. Рахуючи від цього часу, 483 роки закінчуються восени 27 р. після народження Христа». – *Бажання віків*. – С.233.

б. Опишіть постанови, що містяться в указі, які виконали це пророчтво.

Ездри 7:11-13, 21-27: «¹¹А ось зміст листа, який цар Артаксеркс дав священникові Ездрі, – вченому книжнику, знавцю Заповідей Господніх та Його постанов для Ізраїлю: ¹²Артаксеркс, цар царів, – священникові Ездрі, книжнику та знавцю Закону Небесного Бога тощо. Цим повідомляю: ¹³Мною виданий наказ, за яким кожен з Ізраїльського народу, що в моєму царстві, в тому числі священники та левіти, хто лише бажає піти з тобою в Єрусалим, нехай вирушає... ²¹Тому від мене, царя Артаксеркса, виданий також наказ усім скарбникам Заріччя, аби все, що лише їх попросить священник і вчитель Закону Небесного Бога Ездра, було беззаперечно виконане! [Можеш брати] ²²срібла – до ста талантів, пшениці – до ста корів, вина – до ста батів, олії – до ста батів, а солі – без обмежень. ²³Для Храму Небесного Бога все має бути докладно виконане, як Небесний Бог заповів, аби Його гнів не запалав на царство, на царя і на його дітей! ²⁴Крім того, нехай вам буде відомо, що на жодного священника та левіта, на співців, придверників, служителів і звичайних слуг при Божому Храмі забороняється накладати данину, податок чи мито! ²⁵А ти, Ездру, за мудрістю, якою ти володієш від свого Бога, признач урядовців і суддів, котрі чинили би судочинство в усьому народі Заріччя, – серед усіх, котрі знають закони твого Бога. А хто не знає, тих навчиш! ²⁶Кожного, хто не буде дотримуватись Закону твого Бога та законів царя, того негайно слід засудити чи до страти, чи на вигнання, чи на грошове покарання, чи на ув'язнення! ²⁷Отже, нехай буде благословенний Господь, Бог наших батьків, Який викликав у серці царя бажання прославити Храм Господа в Єрусалимі».

«Господь... торкнувся серця царя, і Ездра знайшов у Нього прихильність. Цар щедро забезпечив його всім необхідним для відновлення храму і дав юдеям можливість повернутися на батьківщину». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.3. – С.1134.

в. Що також було передбачено пророцтвом про служіння Месії?

Даниїла 9:26 (перша частина), 27 (перша частина): «²⁶А після шістдесяти двох тижнів (седмиць) буде відданий на смерть Помазаник, і Його (на землі) не стане, хоч у Ньому не знайдуть провини... ²⁷Під час останнього тижня буде укладений з багатьма непорушний Заповіт, а в половині тижня припиняться жертви і хлібні приношення...».

«Згідно з пророцтвом, наприкінці саме цього періоду повинен прийти Месія – Божий Помазаник. У 27 р. нашої ери Ісус під час хрещення прийняв помазання Святого Духа і незабаром почав Своє служіння. Тоді й була проголошена вістка: "Сповнився час".

Тоді ангел сказав: "Під час останнього тижня буде укладений з багатьма непорушний Заповіт" (Даниїла 9:27). Протягом семи років, після того як Спаситель розпочав Своє служіння, Євангелія повинна була проповідуватися передусім юдеям: три з половиною роки – Особисто Христом, а після Нього – апостолами. "А в половині тижня припиняться жертви і хлібні приношення" (Даниїла 9:27). Навесні 31 р. нашої ери була принесена справжня Жертва – Христос, розп'ятий на Голгофі. Тоді завіса храму сама по собі розірвалася надвоє, вказуючи, що жертвине служіння втратило свої значення й святість. Закінчився період земних жертв та приношень.

Остання одна седмиця – сім років – закінчилася у 34 р. н. е. Каменуванням Стефана юдеї остаточно відкинули Євангелію, і учні, котрі розсіялися через гоніння по світу, "ходили й благовістили Слово" (Дії 8:4)». – *Бажання віків.* – С.233.

4. Поясніть подію, яка ознаменувала початок пророчого періоду 490 років.

5. СІМДЕСЯТ СЕДМИЦЬ ЗАВЕРШЕНО

Чт, 7 трав.

а. Яка трагедія мала статися, після того як закінчилися 490 років?

Даниїла 9:26 (остання частина), 27 (остання частина): «²⁶...А місто і Святиню знищить народ майбутнього володаря, – і його кінець буде, як під час потопу, – а визначені ним знищення не припиняться до кінця війни. ²⁷...Святиня стане гидотою спустошення, аж поки визначена кара не буде вилита на самого спустошника»; *Від Луки 21:20:* «Коли ж побачите, що Єрусалим оточений військами, тоді знайте, що наблизилося його спустошення».

«Довготерпіння Бога до Єрусалиму лише утверджувало юдеїв у їхньому запеклому нерозкаянні... Однак у своїй сліпій та богозневажній самовпевненості підбурювачі цієї пекельної акції привселюдно запевня-

ли, нібито Єрусалиму не загрожує зруйнування, адже це місто – власність Бога. І щоб ще більше утвердити свою владу, вони за гроші наймали псевдопророків, котрі навіть під час облоги храму римськими військами закликали народ чекати Божого порятунку. До останньої хвилини багато юдеїв вірило, що Всевишній заступиться і завдасть поразки їхнім ворогам. Але Ізраїль з презирством відкинув Божественний захист і тепер залишився без нього. О нещасний Єрусалиме, тебе роздирають внутрішні міжусобиці, у той час як твої діти проливають братню кров на твоїх вулицях, а чужинські війська руйнують твої фортеці та вбивають твоїх воїнів!». – *Велика боротьба*. – С.28, 29.

б. Зрозумівши значення першої частини цього періоду, що ми тепер можемо визначити?

Даніїла 8:14: «А він відповів: Аж до двох тисяч трьохсот вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена»; *Даніїла 9:24*: «Сімдесят тижнів визначено для твого народу і для твого святого міста, щоб покінчити зі злочинністю і запечатати (покласти край) гріху, спокутувати беззаконня, і повернути вічну праведність, – запечатати (підтвердити) видіння та пророцтво, і помазати Святе Святих».

«Таким чином, кожна деталь пророцтва виконалася з надзвичайною точністю. Період 70 седмиць, безперечно, розпочався 457 р. до н. е., а закінчився у 34 р. н. е. Маючи ці дані, неважко визначити і закінчення 2300 днів. 70 седмиць – 490 днів – були відрізані від 2300 днів; залишається 1810 днів. Після закінчення 490 днів повинні були ще минути 1810 днів. Додавши до 34 р. 1810 років, ми приходимо до 1844 р. Отже, 2300 днів (років) з книги Даніїла (8:14) закінчилися в 1844 р. Після завершення цього великого пророчого періоду, за свідоктвом Божого ангела, мало відбутися "очищення Святині" (*Даніїла 8:14*). Таким чином, був точно визначений час очищення Святині». – *Велика боротьба*. – С.328.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 8 трав.

1. Хоча Даніїл сам був пророком, що він прагнув зрозуміти?
2. Чому Даніїл у своїх молитвах каяття за минулі гріхи Ізраїлю зараховував себе до всього народу?
3. Звідки ми точно знаємо, що 9-й розділ книги Даніїла розкриває таємницю 8-го розділу?
4. Поясніть подію, яка ознаменувала початок пророчого періоду 490 років.
5. Опишіть руйнування Єрусалима, передбачене Даніїлом та Ісусом.

Запечатана книга знову відкрита

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «І пішов я до Ангела, і сказав йому: Дай мені книгу! А Він мені каже: Візьми і з'їж її! Гірка буде вона в твоєму череві, але в устах буде солодкою, наче мед» (*Об'явлення 10:9*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба – С.391-408.

«Могутній ангел, Котрий дає вказівки Івану, був ніхто інший як Ісус Христос». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.7. – С.971.

1. РОЗУМНІ СЯТИМУТЬ

Нд, 10 трав.

а. Опишіть випробування та перемогу, представлені наприкінці останнього видіння Даниїла.

Даниїла 12:1, 2: «¹В той час повстане Михаїл, великий Владика, Котрий пильнує дітей твого народу. І настане час скрути, – такої скрути, якої ще ніколи не було, відколи існують люди, і аж до цього часу. Але в той час з твого народу спасеться кожний, хто виявиться записаним у Книзі Життя. ²Багато з тих, котрі сплять у поросі землі, пробудяться, – одні для вічного життя, а інші – на ганьбу й на вічну наругу».

б. Як у той день виглядатимуть розумні в порівнянні з нечестивими?

Даниїла 12:3: «³Розумні сятимуть, як світила небозводу, – ті котрі на вернули багатьох до праведності, – як зірки, повік-віків»; *Від Матвія 13:41-43:* «⁴¹Син Людський пошле Своїх ангелів, які зберуть з Його Царства всі спокуси й тих, хто чинить беззаконня, ⁴²і вкинуть їх у вогняну піч; там буде плач і скрегіт зубів. ⁴³Тоді праведники засяють, як сонце, в Царстві Отця Свого. Хто має вуха, нехай слухає».

«Навернена людина живе у Христі. Її темрява розсіюється, і в душу проникає нове, Небесне світло. *"Мудрий повертає до себе людей". "Розумні сятимуть, як світила небозводу, – ті котрі на вернули багатьох до праведності, – як зірки, повік-віків"*. Те, що відбувається завдяки співпраці людини з Богом, – це справа, яка ніколи не зруйнується, але існуватиме вічно. Той, хто робить Бога своєю мудрістю, хто зростає до досконалого змузніння, міри зрілості – повноти Христа, стоятиме

перед царями, перед так званими великими світу цього і сповіщатиме славу Того, Хто покликав його з темряви у чудове Своє світло. Наука й література не здатні принести в затьмарений розум людини те світло, яке може принести славна Євангелія Божого Сина. Тільки Божий Син може зробити велику справу просвітництва душі. Не дивно, що Павло виголошує: *"Адже я не соромлюся Радісної Звістки [Христа], тому що вона – Божя сила на спасіння кожному, хто вірить"*. Євангелія Христа стає особистою реальністю в тих, хто вірить, і робить їх живими посланнями, які пізнають і читають всі люди». – *Основи християнського виховання.* – С.199, 200.

1. Коли відбудеться воскресіння, про яке йдеться у книзі Даниїла 12:2?

2. КНИГА ЗАКРИТА

Пн, 11 трав.

а. Яке доручення тоді було дане Даниїлові?

Даниїла 12:4 (перша частина), 8, 9 (перша частина): «⁴Ти ж, Даниїле, залиши ці слова в таємниці і запечатай Книгу аж до часу кінця...⁸Я це почув, але не зрозумів, тому запитав: Володарю мій, яким же буде кінець усього цього? ⁹А він відповів: Іди, Даниїле...».

«Шанований людьми, державний діяч, посвячений у таємниці світових імперій, Даниїл водночас був звеличений Богом як Його представник і просвітитель відносно багатьох таємниць майбутніх віків. Дивовижні пророцтва, записані Даниїлом у 7-12 розділах книги, яка носить його ім'я, не були повністю зрозумілими навіть йому самому. Проте перед завершенням його життя пророкові була дана блаженна обітниця, що "в кінці часу" – у заключний період історії світу – йому буде дозволено встати для отримання своєї частки. Він не був просвічений розумінням усіх Божих намірів...

Наближається до завершення історія світу, і ми повинні звернути особливу увагу на пророцтва Даниїла, оскільки вони стосуються нашого часу. Між цими пророцтвами та вченням останньої книги Нового Заповіту існує тісний зв'язок». – *Пророки і царі.* – С.547.

б. Що вказує на те, що слова ангела стосувалися таємниці 2300 вечорів і ранків, і коли ця таємниця мала розкритися?

Даниїла 8:17: «Той (Гавриїл) наблизився до місця, де я стояв. Коли ж він підійшов, я злякався і впав долілиць, але він сказав мені: Май на увазі, людський сину, що видіння стосується часу кінця»; *Даниїла 12:4, 9 (остання частина):* «⁴Ти ж, Даниїле, залиши ці слова в таємниці і запечатай Книгу аж до часу кінця. Багато, досліджуючи, хитатимуться, але знання примножуватимуться.⁹...бо ці слова закриті й запечатані аж до часу кінця».

«Пророцтва представляють події, що передують початку суду, в їх послідовності. Це особливо стосується *книги Даниїла*. Але ту частину його пророцтв, де йдеться про останні дні, Даниїлові було наказано заховати й запечатати "до часу кінця". Вістка про суд ґрунтувалася на виконанні цих пророцтв, тому їй не можна було проголошувати до настання цього часу. Але, як говорить пророк, в останній час "багато, досліджуючи, хитатимуться, але знання примножуватимуться" (*Даниїла 12:4*)...

Але після 1798 року *книга Даниїла* була розпечатана, знання примножувалося й багато людей почали проповідувати урочисту вістку про наближення часу суду.

Подібно до великої Реформації XVI ст., адвентистський рух виник одночасно в різних країнах християнського світу. Як в Європі, так і в Америці мужі віри й молитви були спонукані досліджувати пророцтва, і заглиблюючись у натхненне Слово, вони переконувались у близькому кінці світу. У різних країнах виникли окремі групи християн, котрі, вивчаючи тільки Святе Письмо, дійшли висновку про наближення Приходу Спасителя». – *Велика боротьба*. – С.356, 357.

2. Що сталося, щоб пророцтво Даниїла було «розпечатане»?

3. ОСТАННІЙ ЧАС

Вт, 12 трав.

а. Коли Даниїл дивився й слухав, яка урочиста постанова вказувала на період, що триватиме до останнього часу?

Даниїла 12:5-7: «⁵Озирнувшись, я, Даниїл, побачив ще двох інших, котрі стояли, – один на цьому березі ріки, а другий – на протилежному березі ріки. ⁶І [один з них] спитав Мужа, одягненого у лляну одягу, Котрий перебував над водами ріки: Коли настане кінець цих дивовижних [подій]? ⁷Тоді я почув, як Муж, одягнений у лляну одягу, Котрий перебував над водами ріки, піднявши Свої обидві руки до неба, присягнувся Тим, Котрий живе Вічно: Мине час, часи і половина часу! Коли остаточно буде втрачена сила святого народу, все це завершиться».

б. Зіставивши цей уривок з іншими віршами Святого Письма, визначте час цього пророчого періоду.

Даниїла 7:25: «Він говоритиме [зухвалі] слова проти Всевишнього, буде гнобити святих Всевишнього, й захоче змінити часи та закон, – вони (святі) будуть віддані в його руки до часу, часів і половини часу»; *Об'явлення 11:2, 3*: «²А двір поза храмом залиши і не міряй його, бо його віддано язичникам, – і топтатимуть святе місто сорок два місяці. ³І дам двом Своїм свідкам, одягненим у волосяниці, щоби пророкували тисячу двісті шістьдесят днів»; *Об'явлення 12:6, 14*:

«⁶А жінка втекла в пустелю, де мала місце, приготовлене Богом, щоб там утримувати її тисячу двісті шістьдесят днів... ¹⁴І було дано жінці два крила великого орла, щоб летіла в пустелю на своє місце, де буде переховуватися впродовж часу, часів і півчасу від обличчя змія»; **Об'явлення 13:5**: «⁵І дано йому уста, які говорили гордовито й богозневажливо; і дано йому владу діяти сорок два місяці».

«Апостол Павло застерігав церкву не очікувати Приходу Христа за його днів. *"Адже раніше має прийти відступлення та виявитися людина беззаконня, син погибелі"* (2 до солунян 2:3). Ми можемо сподіватися Приходу нашого Господа не раніше великого відступлення й довгого періоду панування "людини беззаконня". "Людина беззаконня", яка також названа "таємницею беззаконня", "сином погибелі" і "беззаконником", – це папство, яке, згідно з пророцтвом, мало панувати протягом 1260 років. Цей період закінчився у 1798 р. Прихід Христа не міг відбутися до цього часу. Застереження апостола Павла охоплює собою цілу християнську еру аж до 1798 р. Саме з цього часу і повинна проповідуватися вістка про Другий прихід Христа». – *Велика боротьба*. – С.356.

в. Як ангел описав період 1260 років?

Даниїла 12:10 (перша частина): «Чимало буде [людей] очищених, вибілених і випробуваних вогнем. Нечестиві ж залишатимуться в своєму беззаконні...».

«У XIII столітті було запроваджене одне з найстрашніших знарядь папства – інквізиція. Сам князь темряви співпрацював щодо цього питання з представниками папської ієрархії. Сатана і його ангели були присутні на їхніх таємних нарадах, впливаючи на думки цих злих людей, у той час як невидимий Божий ангел записував їхні нечестиві постанови та історію усіх їхніх злочинів, занадто жажливих для людських очей. *"Великий Вавилон... сп'янів від крові святих"* (див. *Об'явлення 17:5, 6*). Закатовані тіла мільйонів мучеників кликали до Бога про помсту...

Стан світу, що перебував під владою Риму, представляв собою страшне, разуче виконання слів пророка Осії... *"Адже немає ані правди, ані милосердя, ані пізнання Бога. Клятвopорушення й обман, убивство, крадіж та перелюб поширюються, і кровопролиття йде за кровопролиттям"* (Осії 4:1, 2). Такими були наслідки відкинення Божого Слова». – *Велика боротьба*. – С.59, 60.

3. Яка подія ознаменувала початок останнього часу?

а. З огляду на паралель з Даниїла 12:7, яким чином пророкові Іванові було показано відкриття запечатаного видіння Даниїла?

Об'явлення 10:1, 2, 5, 6: «¹І я побачив іншого Ангела – могутнього! Він сходив з неба, оповитий хмарою, а над Його головою – райдуга, і обличчя Його – мов сонце, і Його ноги – як вогняні стовпи. ²Він мав у Своїй руці розгорнуту книжку. І поставив Свою праву ногу на море, а ліву – на землю... ³І Ангел, Якого я бачив, Котрий стояв на морі та на землі, підняв Свою праву руку до неба ⁶і поклявся Тим, Який живе віки віків, Який створив небо й те, що на ньому, і землю й те, що на ній, і море й те, що в ньому, – що часу вже більше не буде».

«Могутній Ангел, Котрий дає вказівки Івану, був ніхто інший як Ісус Христос. Його права нога, що стоїть на морі, а ліва на суші, означають ту роботу, яку Він виконує у завершальних сценах великої боротьби із сатаною. Зайняте Ним положення означає верховну силу і владу, які Він має над усією землею...

Іван бачить розгорнуту книжку. Пророцтва Даниїла посідають належне місце у проповіді Першої, Другої та Третьої Ангельських звісток для світу. Розкриття книжки – це звістка, що вказує на час...

Це час, про який ангел благовістить з урочистою клятвою, не є закінченням земної історії чи часу благодаті, а пророчим часом, який передуватиме Приходу нашого Господа. Тобто, народ уже не матиме іншої звістки про певний час. Після цього періоду часу, що простягається до... 1844 року, вже не буде в подальшому простежуватися пророчий час. Найбільший пророчий період триває лише до осені 1844 року.

Положення Ангела, Котрий стоїть однією ногою на морі, іншою на землі, означає широке поширення цієї звістки, яка перетне широкі води, досягне інших країн і пошириться по всьому світові». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]. – Т.7. – С.971.*

б. Як досвід Івана, котрий з'їв у видінні книжку, відображає досвід адвентистського руху 1840-х років?

Об'явлення 10:9-11: «⁹І пішов я до Ангела, і сказав Йому: Дай мені книгу! А Він мені каже: Візьми і з'їж її! Гірка буде вона в твоєму череві, але в устах буде солодкою, наче мед. ¹⁰І я взяв книгу з руки Ангела, і з'їв її, і була в моїх устах, наче солодкий мед, а коли з'їв її, була гіркою в моєму череві. ¹¹І Він каже мені: Треба тобі знову пророкувати про народи, про язичників, про племена і про багатьох царів».

«Розуміння істини, радісне прийняття цієї звістки – представлене тим, що Іван з'їв цю книжку. Істина щодо часу Приходу нашого Господа була дорогоцінною звісткою для нас». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.7. – С.971.

«Зазначений час минув, а Христос не з'явився, щоб звільнити свій народ. Ті, котрі зі щирою вірою і любов'ю очікували свого Спасителя, пережили гірке розчарування. Однак Бог здійснив Свій намір: Він випробував серця тих, які запевняли, що очікують Його приходу...

Але Ісус та все Небесне воїнство з величезною любов'ю й співчуттям спостерігали за випробовуванням вірних, хоча й розчарованих Божих дітей. Якщо б була відсунута завіса, що відокремлює видимий світ від невидимого, то можна було б побачити, як Небесні ангели стоять поруч цих вірних Божих дітей, щоб захистити їх від стріл сатани». – *Велика боротьба*. – С.374.

4. Яке пророцтво показало відкриття книги Даниїла?

5. СЕРЕД МУДРИХ

Чт, 14 трав.

а. Як Даниїл був описаний Єзекїїлем, одним із його сучасників?

Єзекїїля 14:14: «І коли б серед них були три відомих мужа: Ной, Даниїл та Йов, то своєю праведністю вони врятували би лише самих себе, – говорить Владика Господь».

б. Яким чином ми можемо належати до мудрих, як Даниїл?

Даниїла 12:10 (остання частина): «...Жоден нечестивий не матиме пізнання, а розумні зрозуміють»; *Притчі Соломона 9:10*: «Початком мудрості є страх Господній, і пізнання Святого – розум»; *Від Матвія 7:24, 25*: «²⁴Отже, кожний, хто слухає ці Мої слова та виконує їх, буде подібний до чоловіка розумного, який збудував свій дім на скелі; ²⁵і ливув дощ, і ринули ріки, і здійнялися вітри, й обрушилися на той дім, та він не впав, бо був заснований на скелі».

«Незабаром настане "час скрути, – такої скрути, якої ще ніколи не було". Тоді нам буде потрібний досвід, якого ми не маємо, але багато людей є занадто лінивими, щоб набути його. Часто трапляється, що якась випробовування здається нам важчим, ніж воно є насправді, але цього не можна сказати про кризу, що чекає нас попереду. Навіть найбагатша уява не може намалювати картини тих подій. У той час випробовування кожна людина особисто повинна буде стати перед Богом. "То, хоч би були там Ной, Даниїл і Йов, як Я живий, – говорить Владика Господь, – вони

не врятували б ані синів, ані дочок, – своєю праведністю вони врятували би лише власне життя" (Єзекіїля 14:20).

Тепер, коли наш великий Первосвященник звершує наше викуплення, ми повинні прагнути стати досконалими у Христі. Наш Спаситель навіть у душі не поступався перед силою спокуси. Сатана знаходить у людському серці слабкі місця, за які можна було б учепитися, і достатньо одного гріховного бажання, щоб він зміг виявляти свою владу над людиною. Але Христос сказав про Себе: "...надходить князь світу, та в Мені він не має нічого" (Від Івана 14:30). Сатана не зміг нічого знайти в Божому Сині, що допомогло б йому здобути над Ним перемогу. Він зберіг заповіді Свого Отця, і в Ньому не було жодного гріха, яким міг би скористатися сатана. У такому ж стані повинні перебувати й ті, хто прагне встояти у час горя». – *Велика боротьба.* – С.622, 623.

в. Як ангел врешті-решт відпустив Даниїла?

Даниїла 12:13: «А ти йди до свого кінця і відпочинеш, – після чого встанеш для отримання своєї частки в кінці днів».

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 15 трав.

1. Коли відбудеться воскресіння, про яке йдеться у книзі Даниїла 12:2?
2. Що сталося, щоб пророцтво Даниїла було «розпечатане»?
3. Яка подія ознаменувала початок останнього часу?
4. Яке пророцтво показало відкриття книги Даниїла?
5. Яким чином я можу мати впевненість у тому, що буду належати до мудрих?

Пророк з Патмосу

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Один із учнів, якого любив Ісус, лежав на грудях Ісуса» (Від Івана 13:23).

Додаткові матеріали для вивчення:
Дії апостолів. – С.539-556.

«Після вознесіння Христа Іван виступив як вірний, ревний працівник Господа». – *Дії апостолів. – С.546.*

1. УЧЕНЫ, ЯКОГО ЛЮБИВ ІСУС

Нд, 17 трав.

а. Які приклади розкривають, наскільки близькими були стосунки учня Івана з Ісусом?

Від Матвія 17:1: «Через шість днів Ісус бере Петра, Якова та його брата Івана і виводить їх самих на високу гору»; **Від Марка 14:33:** «Він узяв із Собою Петра, Якова та Івана і почав сумувати й тривожитися»; **Від Луки 8:51:** «Прийшовши в дім, Він нікому не дозволив з Ним увійти, тільки Петрові, Іванові, Якову та батькові й матері дитини».

«[Іван], здається, перебував у більшій дружбі із Христом, ніж інші; і отримав багато доказів того, що Спаситель любить його й довіряє йому. Він один із трьох, кому було дозволено споглядати славу Христа на Горі Переображення та Його муки в Гетсиманії; це його опіці наш Господь довірив Свою матір в ті останні години страждання на хресті». – *Дії апостолів. – С.539.*

б. Чим Іван виділявся серед учнів?

Від Івана 13:23: «Один із учнів, якого любив Ісус, лежав на грудях Ісуса»; **Від Івана 21:20 (перша частина), 24:** «²⁰Обернувшись, Петро побачив учня, якого любив Ісус, котрий йшов за ним, – того, який на вечері припав до Його грудей... ²⁴Це той учень, котрий свідчить про це, який і написав оце. І знаємо, що його свідчення правдиве».

«Іван, Яків, Андрій, Петро, Пилип, Натанаїл і Матвій були ближче до Христа, ніж інші, і бачили більше Його чудес. А Петро, Яків та Іван були найближчими до Нього. Вони майже постійно перебували з Ним, бачили Його чудеса і чули Його слова. Особливо близьким Ісусові був Іван, тому він був відомий як улюблений учень Христа. Спаситель лю-

бив їх усіх, але Іван виявився найбільш духовно сприйнятливим. Він був молодшим за інших і з дитячою довірою відкрив своє серце Ісусові. Тому Господь і любив його більше за інших; саме через Івана Божому народові було передане найглибше духовне вчення Спасителя». – *Бажання віків*. – С.292.

1. Хоча Ісус не мав улюбленців, чому Іван був названий улюбленим учнем?

2. ХАРАКТЕР ЗМІНЕНИЙ

Пн, 18 трав.

а. Що означає ім'я, яке Ісус дав Іванові та його братові Якову?

Від Марка 3:17: «А Якову Зеведеєвому та Іванові, братові Якова, дав ім'я Воанерес, тобто сини грому».

«Іван від народження не володів таким привабливим характером, який виявився в нього наприкінці життя. Від природи він мав серйозні вади; був не тільки гордим, честолюбним, схильним до самоутвердження, але й імпульсивним, і образливим. Він та його брат були названі "синами грому". Гнівливість, жадоба помсти, дух критики – усе це було притаманне улюбленому учневі. Проте за всім цим Божественний Учитель бачив палке, щире, любляче серце. Ісус докоряв його за корисливість, руйнував честолюбні надії, випробовував віру. Але Він явив йому те, до чого прагнула його душа, – красу святості, перетворювальну силу любові». – *Дії апостолів*. – С.540.

б. Як Іван навчився новому ставленню до інших людей?

Від Івана 13:34: «Нову заповідь даю вам: Любіть один одного! Як Я полубив вас, щоб і ви любили так один одного»; *1 Івана 4:7, 8:* «⁷Улюблені, любімо одне одного, адже любов є від Бога, і кожний, хто любить, народився від Бога і знає Бога. ⁸Хто не любить, той не пізнав Бога, тому що Бог є любов».

«Найбільшим скарбом для Івана стали уроки Христа про те, що лагідність, покірливість і любов суттєво необхідні для зростання у благодаті й придатності для Його справи. Він дорожив кожним уроком і постійно намагався узгодити своє життя з Божественним зразком. Іван почав розуміти славу Христа – не світську пишність і владу, на які він був навчений уповати, але "славу як Єдинородного від Отця, повного благодаті й істини" (*Від Івана 1:14*)». – *Дії апостолів*. – С.544.

в. Опишіть плоди серця, сповненого любові до ближнього.

1 Івана 3:10, 11: «¹⁰Так виявляються Божі діти і діти диявола: кожний, хто не чинить праведності, той не від Бога, як і той, хто не любить

свого брата. ¹¹Адже це та звістка, яку ви чули від початку: щоб ми любили одне одного»; **Від Івана 13:35**: «З того дізнаються всі, що ви – Мої учні, коли любов матимете між собою».

«Глибина та палкість любові Івана до свого Учителя були не причиною Христової любові до нього, а наслідком цієї любові. Іван бажав бути подібним до Ісуса, і внаслідок перетворювального впливу любові Христа він дійсно став лагідним і покірливим. Іван більше за всіх своїх товаришів підкорився силі цього чудового життя... Іван пізнав Спасителя на власному досвіді. Уроки його Учителя були закарбовані в його душі. Коли він свідчив про благодать Спасителя, його прості слова красномовно відкривали любов, якою було просякнуте все його єство». – *Дії апостолів*. – С.544, 545.

2. Що призвело до змін у житті та характері Івана?

3. ЗАСЛАННИЙ НА ПАТМОС

Вт, 18 трав.

а. Після того як спроби позбавити Івана життя виявилися безуспішними, куди його зрештою заслали?

Об'явлення 1:9: «Я, Іван, ваш брат і спільник у скорботі, в царюванні та в терпінні Ісуса [Христа], був на острові, що зветься Патмос, за Слово Боже і за свідчення Ісуса [Христа]».

«Івана викликали до Рима, щоб судити його за віру в Христа. Тут, перед представниками влади, учення апостола було подане у спотвореному світлі. Псевдосвідки звинувачували його в поширенні бунтівних ересей. За допомогою цих звинувачень його вороги сподівалися домогтися винесення смертного вироку.

Іван захищав себе чітко й переконливо, з такою простотою і щирістю, що його слова справили на слухачів сильне враження. Вони дивувалися його мудрості й красномовству. Але чим переконливіше звучало його свідчення, тим сильніше розпалювалася ненависть його ворогів...

Івана було кинуто в котел з киплячою оливою, але Господь зберіг життя Свого вірного слуги, як зберіг колись трьох єврейських юнаків у вогняній печі. Коли було проголошено: "Так загинуть усі, хто вірить в того ошуканця Ісуса Христа з Назарету", – Іван відповів: "Мій Господь терпляче зносив усе, що тільки могли вигадати сатана та його ангели, аби принизити й мучити Його. Він віддав Своє життя задля спасіння світу. Мені виявлена честь страждати за Нього"...

Ці слова справили належне враження, і Івана витягли з котла ті самі люди, що кинули його туди...

Згідно з імператорським указом, Івана було заслано на острів Патмос...

Звідси, гадали його вороги, його вплив не буде поширюватися, і він врешті-решт помре від труднощів і горя». – *Дії апостолів*. – С.569, 570.

б. Який дорогоцінний привілей дало йому вигнання?

Об'явлення 1:1-3, 10, 11: «¹Об'явлення Ісуса Христа, яке дав Йому Бог, щоби показати Своїм рабам те, що має незабаром статися. І Він показав, пославши через Свого ангела Своему рабові Іванові, ²який засвідчив про Боже Слово і про свідчення Ісуса Христа – все, що побачив. ³Блаженний той, хто читає, і ті, хто слухає слова пророцтва та дотримується написаного в ньому, адже час близький!.. ¹⁰Я був у дусі Господнього дня і почув за собою гучний, наче сурми, голос, ¹¹який промовляв: [Я є Альфа й Омега, перший і останній; і] те, що бачиш, запиши в книгу і пошли до семи Церков: у Ефес, у Смирну, в Пергам, у Тиятири, в Сарди, у Філадельфію і в Лаодикію».

«Патмос, пустинний, скелястий острів у Егейському морі, був вибраний римською владою як місце заслання злочинців, але для Божого слуги ця похмура оселя стала ворітьми Неба. Тут, ізольований від суєтного життя, не маючи можливості активно працювати, він спілкувався з Богом, Христом і Небесним ангелами, отримуючи від них повчання для церкви на всі прийдешні віки. Йому були показані події, що матимуть місце наприкінці історії нашої землі; тут він записав отримані від Бога видіння». – *Дії апостолів*. – С.570, 571.

3. Як Бог зруйнував плани злих людей, які намагалися позбутися Івана?

4. ЗУСТРІЧ З ХРИСТОМ

Ср, 20 трав.

а. Як Христос з'явився Іванові у видінні на острові Патмос?

Об'явлення 1:12-16: «¹²І я оглянувся, щоби подивитися, чий [це] голос говорив зі мною, і, обернувшись, я побачив сім золотих світильників, ¹³а серед світильників – подібного до Сина Людського, одягненого у довгий одяг і оперезаного по грудях золотим поясом. ¹⁴Голова ж Його і волосся – білі, немов біла вовна, мов сніг, а Його очі – як полум'я вогню, ¹⁵а Його ноги подібні до блискучої бронзи, наче в печі розпеченої, а Його голос – наче шум великої води. ¹⁶У Своїй правій руці Він тримав сім зірок, і з Його уст виходив двосічний гострий меч, а обличчя Його – мов сонце, що сяє у своїй силі».

«[Улюблений учень] бачив свого Господа в Гетсиманії, коли Його чоло було вкрите кривавим потом, а "тому що над усяку людину був знівечений Його вигляд, так що навіть було важко розпізнати в Ньому

одного з людських синів" (Ісаї 52:14). Він бачив Його в руках римських воїнів, одягнутим у стару багряницю й увінчаним терням. Він бачив Його на Голгофському хресті, коли Він був об'єктом жорстоких глузувань та образ. Тепер Іванові ще раз було дозволено споглядати свого Господа. Але як змінився Його вигляд! Він уже не Страдник, зневажений і принижений людьми. Він зодягнутий в осяйні Небесні шати... Патмос осяяла слава воскреслого Господа». – *Дії апостолів*. – С.582.

б. Якою була реакція Івана, і яке доручення Ісус дав йому?

Об'явлення 1:17-19: «¹⁷І коли я Його побачив, то впав Йому до ніг, наче мертвий. А Він поклав Свою правицю на мене та й промовив: Не бійся! Я – Перший і Останній, ¹⁸і Живий. І був Я мертвий, і ось Я живий навіки-віків. Я маю ключі від смерті й від аду. ¹⁹Отже, напиши, що ти побачив: і те, що є, і те, що має статися після цього».

«Іван був зміцнений, щоб залишитися живим у присутності свого прославленого Господа. І тоді перед його зачудованим поглядом відкрилася Небесна слава. Йому було дозволено побачити Божий престол і, забувши про земну боротьбу, споглядати сонм зодягнутих у білі шати викуплених. Він чув музику Небесних ангелів і переможний спів тих, хто переміг Кров'ю Агнця та словом свого свідчення. У дарованому йому одкровенні одна за одною відкривалися дивовижні сцени з життя Божого народу та історії церкви, провіщеної аж до кінця часу. В образах і символах Іванові були показані події надзвичайної важливості, котрі він мав записати, аби Божий народ його часу та майбутніх віків зрозумів, які небезпеки й боротьба чекають на нього». – *Дії апостолів*. – С.582, 583.

в. Яким чином книга Об'явлення є звісткою особисто для нас?

Об'явлення 1:4-6: «⁴Іван – до семи Церков, що в Азії: благодать вам і мир від Того, Хто є, і Хто був, і Хто приходить, та від семи духів, які перед Його престолом, ⁵і від Ісуса Христа, Який є вірний Свідок, Первородний з мертвих, Владика земних царів. Йому, Котрий любить нас і омив нас від наших гріхів Своєю кров'ю, ⁶Котрий зробив нас [царями і] священниками Богові й Своему Отцеві, – Йому слава і влада навіки-віків! Амінь»; **Об'явлення 3:22:** «Хто має вухо, нехай слухає, що Дух промовляє до Церков».

«Це одкровення було дане для керівництва й розради церкви впродовж християнської доби. Однак учителі релігії проголосили, що це запечатана книга, і її таємниці не можуть бути пояснені. Тому багато людей відвернулися від пророцтв, відмовляючись вивчати їхні таємниці. Та Бог не бажає, щоб Його народ мав подібне уявлення про цю книгу». – *Дії апостолів*. – С.583.

4. Хоча книгу Об'явлення часто помилково називають запечатаною, що вона означає для нас?

а. Яке значення мало видіння, в якому Христос ходив серед семи золотих світильників?

Об'явлення 1:20: «Таємниця семи зірок, які ти бачив у Моїй правиці, та семи золотих світильників [така]: сім зірок – це ангели семи Церков, а сім світильників, [які ти бачив], – це сім Церков».

«Христос зображений як Той, Який ходить між золотими світильниками. Так символічно представлено Його ставлення до церков. Він підтримує постійний зв'язок зі Своім народом. Він знає їхній справжній стан. Він спостерігає за порядком, благочестям, посвяченістю своїх дітей. Хоч Він Первосвященник і Посередник у Небесній Святині, проте водночас зображений як Той, Хто ходить серед Своїх церков на землі. Невтомно, з невсипущою пильністю Він спостерігає за тим, чи не тьмяніє й не гасне світло когось із Його вартових. Якби світильники були полишені на людську опіку, мерехтливий вогонь міг би ослабнути й погаснути. Але Він – правдивий Сторож у Господньому домі, правдивий Вартовий у дворах храму. Його постійна турбота й благодать, яка підкріплює, є джерелом життя та світла». – *Дії апостолів*. – С.586.

б. Опишіть мету Божих звісток до церкви в цілому, представленій сімома церквами у 2 та 3 розділах книги Об'явлення.

«Назви семи церков символізують церкву в різні періоди християнської історії. Число сім означає повноту й символічно вказує на те, що ці вістки сягають кінця часу, а використані символи розкривають стан церкви в різні періоди історії світу». – *Дії апостолів*. – С.585.

«Церква мала гріхи й потребувала суворого докору й покарання. Іван був натхненний записати вісті попередження, докору і благання до тих, хто випустив з уваги фундаментальні принципи Євангелії і ризикував надією на спасіння. Але слова докору, які Бог вважає необхідними для церкви, завжди виголошуються з ніжною любов'ю й обітницею миру для кожного розкаяного віруючого». – *Дії апостолів*. – С.587.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 22 трав.

1. Хоча Ісус не мав улюбленців, чому Іван був названий улюбленим учнем?
2. Що призвело до змін у житті та характері Івана?
3. Як Бог зруйнував плани злих людей, які намагалися позбутися Івана?
4. Хоча книгу Об'явлення часто помилково називають запечатаною, що вона означає для нас?
5. Опишіть мету Божих викривальних звісток, посланих Його церкві.

Змій, жінка та Останок

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Тож змій розлютився на жінку і пішов воювати з рештою її нащадків, які зберігають Божі заповіді й мають свідчення Ісуса» (*Об'явлення 12:17*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба – С.582-592.

«Здобута такою дорогою ціною свобода совісті буде зневажена. У боротьбі, яка швидко наближається, виконаються слова пророка». – *Велика боротьба*. – С.592.

1. ЦЕРКВА ПРЕДСТАВЛЕНА

Нд, 24 трав.

а. Що побачив Іван на початку свого четвертого видіння?

Об'явлення 12:1: «І велика ознака з'явилася на небі: жінка, зодягнена в сонце, і місяць під її ногами, а на її голові – вінець із дванадцяти зірок».

б. Що означає жінка в біблійній символіці?

2 до коринтян 11:2: «Адже я палаю до вас Божою ревністю, бо я заручив вас одному чоловікові, щоб, наче чисту діву, поставити перед Христом»; *Єзекіля 23:2-4:* «²Сину людський! Були дві жінки, – дочки однієї матері. ³У своїй молодості вони стали повіями, – займались розпусною в Єгипті. Там м'яли їхні груди, й там бавились їхніми дівочими сосками. ⁴Старшу звали: Огола, а її сестру – Оголіва. Були вони [спочатку] Моїми, й народжували синів та дочок. А ось їхні справжні імена: Огола – це Самарія, а Оголіва – Єрусалим»; *Об'явлення 17:3-6:* «³І відвів мене духом у пустелю. І я побачив жінку, яка сиділа на багряному звірі, повному богозневажливих імен; він мав сім голів і десять рогів. ⁴А жінка була зодягнена в пурпур і кармазин, і прикрашена золотом, і коштовним камінням, і перлами. Вона тримала у своїй руці золоту чашу, що була переповнена гидотами й нечистою її розпусти. ⁵На її чолі було написане ім'я, таємниця: Великий Вавилон – мати розпусниць і земних гидот. ⁶І я побачив, що жінка сп'яніла від крові святих і від крові свідків Ісуса. Побачивши її, я здивувався великим подивом».

«У 17-му розділі книги *Об'явлення* Вавилон представлений жінкою-символом, котрий Біблія використовує для означення церкви; добродісна жінка уособлює чисту церкву, а розпусна – церкву-відступницю.

Священні, тривалі взаємини між Христом і Його церквою представлені в Біблії шлюбним зв'язком. Господь з'єднав Себе зі своїм народом урочистим заповітом. Він обіцяв бути його Богом, а Його народ зобов'язався належати тільки Йому одному. Господь говорить: *"Я заручу тебе з Собою навіки, – візьму тебе Собі на засадах справедливості й права, милосердя й любові"* (Осії 2:21). І ще: *"Я ваш Владика"* (Єремії 3:14). Апостол Павло також використовує цей символ у Новому Заповіті, коли говорить: *"...я заручив вас одному чоловікові, щоб, наче чисту діву, поставити перед Христом"* (2 до коринтян 11:2)». – Велика боротьба. – С.381.

1. Чому церква в Біблії зображена символом жінки?

2. ЦЕРКВА, ЯКА ВЕДЕ БОРОТЬБУ

Пн, 25 трав.

а. Як церква страждала в очікуванні появи Немовляти-Месії?

Об'явлення 12:2: «І маючи в утробі, вона кричала від болу – терпіла муки родів»; **Ісаї 9:5:** «Тому що Дитя нам народилося, – нам дано Сина. Влада на Його плечах, і дадуть Йому ім'я: Дивовижний Порадник, сильний Бог, Отець вічності, Владика миру»; **Від Луки 2:25-32:** «²⁵В Єрусалимі був один чоловік на ім'я Симеон, людина праведна й побожна, який очікував утіхи Ізраїля, і Святий Дух був на ньому. ²⁶І було йому обіцяно Духом Святим, що він не побачить смерті, доки не побачить Христа Господнього. ²⁷І привів його Дух до храму. Коли батьки внесли Немовля Ісуса, щоби зробити з Ним за законним звичаєм, ²⁸він узяв Його на руки, віддав хвалу Богові та й сказав: ²⁹Нині відпускаєш Свого раба, Владико, згідно зі Своїм словом, у мирі, ³⁰бо мої очі побачили Твоє Спасіння, ³¹яке Ти приготував перед обличчям усіх народів: ³²Світло відкриття для язичників і славу Твого народу Ізраїля!».

«Слова, сказані Яковом на смертному ложі, сповнювали [вірних серед юдеїв] надією: *"Не відійде скіпетр від Юди і з його покоління берло володаря, доки не прийде Той, Кому воно належить, і Йому коритимуться народи"* (Буття 49:10). Втрата Ізраїлем сили та могутності свідчила про те, що Прихід Месії мав здійснитися незабаром. Пророцтво Даниїла змальовувало славу Його правління над царством, котре прийде на зміну всім земним царствам і, за словами пророка, *"стоятиме вічно"* (Даниїла 2:44). І хоч зовсім небагато людей розуміли характер місії Христа, всі чекали приходу могутнього Князя, Котрий заснує Своє царство в Ізраїлі і з'явиться як Визволитель народів.

Нарешті цей час сповнився. Людство, що все більше деградувало впродовж віків через гріх і беззаконня, ждало Приходу Визволителя». – *Бажання віків.* – С.34.

б. Яку громадянську владу символізує великий червоний дракон?

Об'явлення 12:3: «І з'явилася на небі інша ознака: ось, великий червоний дракон, який мав сім голів і десять рогів, і на його головах – сім вінців».

«У символах великого червоного дракона, звіра, подібного до леопарда, і звіра з рогами, такими як у ягняти, Івану були представлені земні уряди, які особливо порушуватимуть і зневажатимуть Божий Закон і переслідуватимуть Його народ». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.7. – С.972.

в. З якою небезпекою зіткнулися Месія і Його церква через цю владу, подібну до дракона?

Об'явлення 12:4: «А його хвіст змів третину небесних зірок і скинув їх на землю. І змій став перед жінкою, яка мала народити, щоб, коли народить, пожерти її Дитину».

«Сатана докладав зусиль, аби зробити прірву між Небом і Землею глибокою і нездоланною. Оманою він заохочував людей до гріха, маючи намір виснажити Боже терпіння, загасити Його любов до людей і таким чином домогтися, щоб Він залишив наш світ на його – сатанинську – владу». – *Бажання віків*. – С.34, 35.

«Ще в Небесах сатана зненавидів Христа через Його високе становище в Божому Царстві. Він став ще більше ненавидіти Його після того, як наміри ошуканця були викриті. Люцифер ненавидів Того, Хто віддав Самого Себе, аби викупити грішний рід. І все ж Бог дозволив Своему Синові прийти в світ, на який пред'являв свої права сатана, безпомічним Немовлям, підвладним людським немочам. Бог допустив, щоб Його Син зустрівся з усіма тими небезпеками, з якими зустрічається кожна душа; щоб Він боровся, як бореться кожна земна дитина, ризикуючи зазнати поразки і втратити вічність». – *Бажання віків*. – С.49.

2. Поясніть, який ризик взяв на Себе Божий Син, прийшовши на землю в людській подобі.

3. ВІЙНА НА НЕБІ

а. Яке одкровення про минуле було дано Іванові, і що в [REDACTED]

Об'явлення 12:7-9: «⁷І сталася на небі війна: Михаїл та його ангели розпочали бій зі змієм. І змій воював, і його ангели. ⁸І не перемогли: не знайшлося для них більше місця на небі. ⁹І скинутий був великий дракон, давній змій, котрий зветься диявол і сатана, який обманює весь світ; скинутий він був на землю, і його ангели були скинуті з ним».

«Опір Божому Законові зародився в Небесних дворах, у серці Люцифера, херувима-охоронця. Сатана сповнився рішучості бути першим на Небесній раді й рівним Самому Богові. Він розпочав свою бунтівну діяльність разом із ангелами, які були в його підпорядкуванні, намагаючись поширити серед них дух невдоволення. І діяв він настільки підступно, що, перш ніж його наміри були повністю розкриті, багато ангелів опинилися на його боці. Навіть ті ангели, які були вірні Богові, не могли цілком розпізнати його характер і побачити, до чого призведуть його дії. Коли сатані вдалося залучити на свій бік багатьох ангелів, він представив свою справу Богові, видаючи за бажання ангелів своє прагнення зайняти місце Христа.

Зло продовжувало діяти доти, доки дух ворожості не переріс у відкрите повстання. І тоді на Небі сталася війна, і сатана з тими, хто йому співчував, був скинутий звідти». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.7. – С.972, 973.

б. Як слова, записані в книзі *Об'явлення 12:10-11*, підтверджують, що вигнання сатани відбулося остаточно під час служіння Ісуса?

Об'явлення 12:10-11: «¹⁰І я почув гучний голос на небі, що промовляв: Тепер настало спасіння і сила, і Царство нашого Бога, і влада Його Христа, оскільки скинуто обвинувача наших братів, який обвинувачує перед нашим Богом день і ніч. ¹¹І вони перемогли його кров'ю Агнця та словом свого свідчення, і не злюбили свого життя навіть до смерті».

«Пророчим поглядом Христос бачив останні події великої боротьби. Він знав, що після Його оклику: "*Звершилося!*" – Небеса будуть триумфувати. До Його слуху ніби вже долинали далека музика й переможні вигуки в Небесних дворах. Він також знав, що цей оклик одночасно стане похоронним дзвоном по сатанинській імперії, а Ім'я Христа буде прославлене в усіх куточках Всесвіту». – *Бажання віків*. – С.679.

«План викуплення, однак, мав більш глибоке й серйозне призначення, ніж тільки спасіння людини. Христос прийшов на Землю не тільки заради цього; не лише для того, щоб жителі маленької планети навчилися шанувати Божий Закон так, як він цього заслуговує; План викуплення повинен був виправдати перед Всесвітом характер Бога... Смерть Христа задля спасіння людини не лише відкривала людям дорогу до Небес, а й мала виправдати перед Всесвітом дії Бога та Його Сина у відповідь на повстання сатани. Вона повинна була довести, що Божий Закон залишається незмінним, а також показати суть і наслідки гріха». – *Патріархи і пророки*. – С.68, 69.

3. Коли повністю завершилося вигнання сатани з Неба?

а. Яка ще серйозніша небезпека тепер загрожує церкві?

Об'явлення 12:12, 13: «¹²Тому веселіться, небеса, і ті, хто живе на них! Горе землі й морю, бо до вас зійшов диявол, який у великій люті, знаючи, що має обмаль часу! ¹³І коли змії побачив, що скинений на землю, то став переслідувати жінку, яка народила Хлоп'ятко».

«Сатана, знаючи, що узурпована ним імперія буде врешті-решт відібрана у нього, вирішив не шкодувати жодних зусиль для знищення якомога більшої кількості істот, створених Богом на Свою подобу. Він ненавидів людину тому, що Христос виявив до неї співчуття і таку любов, яка все пробає, і тепер він готовий вдатися до будь-якого обману, щоб цим згубити людину; усвідомлюючи безвихідь свого становища, він узявся за справу з подвоєною енергією». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.7. – С.973, 974.

«Велика боротьба між добром і злом посилюватиметься аж до кінця часу. Упродовж усіх віків сатана з жорстокою лютістю нападав на церкву Христа і Бог злив Свою благодать і Духа на Свій народ, щоб укріпити його проти сил лукавого. Коли апостоли Христа повинні були нести Його Євангелію у світ і записати її для всіх прийдешніх віків, вони особливим чином були навчені Духом Святим. Але чим ближче церква підходить до дня свого остаточного звільнення, тим з більшою силою діятиме сатана... І в останній рішучій битві з Божим народом сатана озброїться усією своєю майстерністю, підступністю та безпрецедентною жорстокістю, які він вдосконалив протягом усіх цих століть боротьби. І в цей час послідовники Христа повинні будуть нести світові звістку застереження про Другий прихід Господа; люди мають бути підготовленими, щоб постати перед Ним «чистими і незаплямованими» (2 Петра 3:14). У наш час церква не менше, ніж в апостольські дні, має потребу в особливому дарі Божественної милості й сили». – *Велика боротьба*. – С.ІХ, Х.

б. Опишіть досвід і переживання церкви протягом 1260 років переслідувань і гонінь.

Об'явлення 12:6, 14: «⁶А жінка втекла в пустелю, де мала місце, приготовлене Богом, щоб там утримувати її тисячу двісті шістьдесят днів... ¹⁴І було дано жінці два крила великого орла, щоб летіла в пустелю на своє місце, де буде переховуватися впродовж часу, часів і півчасу від обличчя змія».

в. Яку допомогу було надано, щоб відбити атаку людських сил, які змії мав намір використовувати проти вірних?

Об'явлення 12:15, 16: «¹⁵А змії випустив за жінкою зі своїх уст воду, наче ріку, щоби змити її рікою. ¹⁶Та земля допомогла жінці, – земля відкрила свої уста й поглинула ріку, яку змії випустив зі своїх уст».

«Коли в європейських країнах поширилися чутки про те, що є така земля, де кожна людина може насолоджуватися плодами власної праці й чинити згідно з голосом свого сумління, тисячі втікачів подалися до берегів Нового Світу». – *Велика боротьба*. – С.296.

4. Опишіть причину люті змія проти церкви.

5. ОСТАНОК

Чт, 28 трав.

а. Як описуються вірні, коли лютя змія досягає свого апогею?

Об'явлення 12:17: «Тож змії розлютився на жінку і пішов воювати з рештою її нащадків, які зберігають Божі заповіді й мають свідчення Ісуса».

«Іван, дивлячись крізь віки на останні дні, писав: *"Тож змії розлютився на жінку і пішов воювати з рештою її нащадків, які зберігають Божі заповіді й мають свідчення Ісуса"* (Об'явлення 12:17). Деякі із сучасних жителів Землі побачать виконання цих слів. Той самий дух, який у минулому підбурював людей, переслідувати правдиву церкву, і в майбутньому виявить себе так само стосовно вірних Божих дітей. Вже сьогодні триває підготовка до цієї останньої великої битви». – *Пророки і царі*. – С.605.

б. Як характеристика останку розкриває, якою буде церква в останні дні?

Об'явлення 14:12: «Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!»; *Об'явлення 19:10:* «І я впав до його ніг, щоб вклонитися йому, та він каже мені: Гляди, не [роби цього]! Я співраб твій та твоїх братів, які мають свідчення Ісуса. Богові вклонися! А свідчення Ісуса – це дух пророцтва».

«Церква останку визнаватиме Бога в Його Законі і матиме дар пророцтва. Покора Божому Заповіду і Дух Пророцтва завжди відрізняли справжній Божий народ, і випробування вірності зазвичай дається на підставі того, що Бог відкриває сьогодні». – *Вісті з Лома-Лінди*. – С.33.

«Церкву останку спіткає час великих випробувань та переживань. Ті, котрі дотримуються Божих Заповідей і мають віру Ісуса, на собі відчують лють змія та його воїнства. Сатана вважає, що світ підвладний йому і що він домігся контролю над церквами, що відступили. Але є невелика група людей, які чинять опір його верховенству». – *Свідощтва для церкви.* – Т.9. – С.231.

«Відмова коритися Божим Заповідям, прагнення плекати ненависть проти тих, хто проповідує ці Заповіді, – призводить до найзапеклішої війни з боку змія, який кидає всі свої сили на боротьбу проти Божого народу, котрий дотримується Божих Заповідей». – *Свідощтва для церкви.* – Т.8. – С.117.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 29 трав.

1. Чому церква в Біблії зображена символом жінки?
2. Поясніть, який ризик взяв на Себе Божий Син, прийшовши на землю в людській подобі.
3. Коли повністю завершилося вигнання сатани з Неба?
4. Опишіть причину люті змія проти церкви.
5. Які характеристики визначають церкву Останку?

ПОЖЕРТВУВАННЯ ПЕРШОЇ СУБОТИ

6 червня 2026 року

ДІМ МОЛИТВИ В ПРАЗІ, ЧЕСЬКА РЕСПУБЛІКА

Чеська Республіка – це країна у самому серці Європи, яка межує з Німеччиною, Польщею, Австрією та Словаччиною. На її території розташована Богемія – історичний регіон з мальовничими селами, величними замками та багатою культурною і духовною спадщиною, де Ян Гус (1369-1415 рр.) розпочав свої великі реформи. Сьогодні це сучасна світська держава з населенням близько 10,9 мільйона осіб, з яких понад 1,4 мільйона проживають у столиці – Празі.

Прага є не лише історичним та культурним центром, але й місцем, де тисячі людей потребують духовної підтримки, багато хто шукає сенсу життя, надії та миру в серці. Серед населення 47,8% вважаються нерелігійними, 11,7% ототожнюють себе із християнством (з них 9,3% сповідують католицизм і 2,4% – інші християнські конфесії), а 10,8% належать до інших релігій.

Робота Церкви Адвентистів Сьомого Дня Реформаційного Руху в цьому місті розпочалася у травні 2014 року, коли на перше богослужіння прийшло лише троє людей. Пізніше, у серпні 2020 року, сюди було направлено пастора з сім'єю, щоб проголошувати звістку істини для теперішнього часу про спасіння душам, які заблукали.

Сьогодні громада в Празі нараховує 30 членів церкви, а разом з тими, хто цікавиться істиною, готується до хрещення, – близько 70 осіб. Наразі богослужіння проводяться в орендованому приміщенні, але громада щиро молиться про можливість придбати або збудувати власний Дім молитви – місце, де Божий народ зможе збиратися, зміцнюватися у вірі та ділитися світлом істини з іншими людьми.

«Дім, де поклоняються Богові, повинен відповідати Його характеру та величі». – *Свідчення для церкви. – Т.5. – С.268.*

Дорогі брати і сестри, сьогодні ми маємо благословенну можливість долучитися до цієї великої Божої роботи. Ваші пожертвування – це інвестиція у вічність, у спасіння душ та у зміцнення церкви в самому центрі Європи. Будь ласка, моліться про Боже керівництво, люб'язно підтримайте цей проект і розкажіть про цю потребу іншим. Нехай благословить Господь кожного, хто з любов'ю візьме участь у цій роботі!

«Завжди дякуємо Богові за всіх вас, згадуючи про вас у наших молитвах» (1 до солунян 1:2).

Ваші брати та сестри з Праги

Звір та його знак

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «І він робить так, щоб усім – малим і великим, багатим і бідним, вільним і рабам – було дано знак на їхній правій руці або на їхніх чолах» (*Об'явлення 13:16*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба – С.439-450.

«Роги, такі як у ягняти, та голос, як у змія, вказують на різочу суперечність між принципами цієї держави та її фактичними діями». – *Велика боротьба*. – С.442.

1. ЗВІР З СІМОМА ГОЛОВАМИ Й ДЕСЯТЬМА РОГАМИ

Нд, 31 трав.

а. Що було показано Іванові (*Об'явлення 13:1*), і як ми це розуміємо у світлі нашого вивчення книги *Даніїла 7:3*?

Об'явлення 13:1 (перша частина): «І я побачив звіра, який виходив з моря і мав сім голів і десять рогів...»; *Даніїла 7:3:* «З моря вийшли чотири великих звіра, несхожі один на одного».

б. Чого ми можемо навчитися з того, як деякі фізичні характеристики цього звіра співвідносяться з чотирма звірами, яких ми вивчали раніше?

Об'явлення 13:2: «Звір, якого я побачив, був подібний до леопарда, і ноги його – наче у ведмеда, а паща його – як паща лева. І змій дав йому свою силу, і свій престол, і велику владу»; *Даніїла 7:4-6:* «⁴Перший був подібний до лева, але з крилами, наче в орла. Поки я дивився, у нього були вирвані його крила, і він був піднятий з землі й поставлений на ноги, як людина, – йому також було дане людське серце. ⁵Потім з'явився другий звір, подібний до ведмеда. Один його бік був вищим від іншого, а в своїй пащі, в зубах, він тримав три ребра. Йому було сказано: Встань і їж багато м'яса! ⁶Після цього я бачив ще одного звіра: [на вигляд] наче леопард, але з чотирма пташиними крилами на спині, і чотирма головами, йому було дано владу».

«У 13-му розділі (вірші 1-10) описаний звір, "подібний до леопарда", котрому змій дав "свою силу, і свій престол, і велику владу". Цей символ, як вважає більшість протестантів, вказує на папство, що успадкувало

силу, престол і владу стародавньої колишньої Римської імперії. Про звіра, подібного до леопарда, сказано: *"І дано йому уста, які говорили гордовито й богозневажливо... І він відкрив свої уста, щоби зневажати Бога, аби зневажати Його Ім'я та Його оселю, як і тих, хто живе на небі. І дано йому вести бій зі святими й перемогти їх; і дано йому владу над кожним поколінням, народом, народностями і племенами"*. Це пророцтво, майже ідентичне опису малого рога з 7-го розділу книги Даниїла, безперечно, вказує на папство». – *Велика боротьба*. – С.439.

«У багатьох країнах Європи влада, котра керувала церквою і державою протягом століть, залишалася під контролем сатани через посередництво папства». – *Велика боротьба*. – С.268, 269.

1. Які характеристики звірів із 7-го розділу книги Даниїла проявилися в Римській імперії?

2. ВЛАДА, ЯКА ПЕРЕСЛІДУЄ

Пн, 1 черв.

а. Як підтверджується особистість звіра, з огляду на період його володарювання?

Об'явлення 13:5: «І дано йому уста, які говорили гордовито й богозневажливо; і дано йому владу діяти сорок два місяці»; **Даниїла 7:25:** «Він говоритиме [зухвалі] слова проти Всевишнього, буде гнобити святих Всевишнього, й захоче змінити часи та закон, – вони (святі) будуть віддані в його руки до часу, часів і половини часу».

«*"І дано йому владу діяти сорок два місяці"*. Пророк сказав: *"А одна з його голів начебто мала смертельну рану"*. І ще: *"Той, хто в полон веде, в полон і піде; якщо хто мечем буде вбивати, той буде мечем убитий"*. Сорок два місяці означають той самий період, що й "час, часи і половина часу", тобто три з половиною роки, або 1260 днів з 7-го розділу книги Даниїла. Впродовж цього часу папська влада повинна була пригноблювати Божий народ. Цей період... розпочався з 538 року н. е., коли було видано указ про встановлення верховної влади папства, і закінчився 1798 року. Тоді папа був узятий в полон французькою армією; папській владі була завдана смертельна рана, і виконалося пророцтво: *"Той, хто в полон веде, в полон і піде"*». – *Велика боротьба*. – С.439.

б. Яким чином буде ослаблена влада звіра, подібного до леопарда?

Об'явлення 13:3 (перша частина), 10: «³А одна з його голів начебто мала смертельну рану... ¹⁰Той, хто в полон веде, в полон і піде; якщо хто мечем буде вбивати, той буде мечем убитий. Ось терпіння і віра святих!».

в. До яких дій вдаватиметься звір?

Об'явлення 13:6-8: «⁶І він відкрив свої уста, щоби зневажати Бога, аби зневажати Його Ім'я та Його оселю, як і тих, хто живе на небі. ⁷І дано йому вести бій зі святими й перемогти їх; і дано йому владу над кожним поколінням, народом, народностями і племенами. ⁸Тож поклонилися йому всі мешканці землі, імена яких не записані в книзі життя Агнця, заколеного від заснування світу».

«Вплив Риму в тих країнах, де колись визнавали його панування, надалі залишається стійким. І пророцтво розповідає про відновлення його влади: *"А одна з його голів начебто мала смертельну рану, але ця рана загоїлася. І вся земля дивувалася, спостерігаючи за звіром"* (Об'явлення 13:3). У 1798 році папству було завдано смертельної рани. Але, як далі говорить пророк, *"ця рана загоїлася. І вся земля дивувалася, спостерігаючи за звіром"*. Павло чітко говорить, що *"людина беззаконня"* діятиме аж до Другого приходу Христа (див. 2 до солунян 2:3-8). Але до останньої миті історії землі він буде зводити людей. І пророк Іван свідчив також, посилаючись на папство: *"Тож поклонилися йому всі мешканці землі, імена яких не записані в книзі життя Агнця..."* (Об'явлення 13:8). Як у Старому, так і в Новому Світі святкування недільного дня, запроваджене виключно авторитетом римської церкви, буде даниною пошани папству». – *Велика боротьба*. – С.579.

2. Розгляньте різні формулювання, якими позначається період 1260 років папського панування.

3. ЗВІР, ПОДІБНИЙ ДО ЯГНЯТИ

Вт, 2 черв.

а. Яка нова політична влада з'явилася саме тоді, коли папській владі було спричинено смертельну рану?

Об'явлення 13:11: «І я побачив іншого звіра, який виходив із землі; він мав два роги, такі як у ягняти, але говорив, як змії».

«Але звір з рогами, такими як у ягняти, *"виходив із землі"*. Замість того щоб зміцнити себе, скидаючи інші держави, народ, змальований цим символом, повинен оселитися на ще не зайнятій території та розвиватися поступово і мирно. Отже, ця держава не могла виникнути серед густонаселених і ворогуючих поміж собою країн Старого Світу – цього бурхливого моря *"людей і народів, і племен, і язиків"*, її треба шукати в західній півкулі.

Яка нація Нового Світу постала в 1798 році, обіцяючи стати великою й могутньою державою та привертаючи до себе увагу всього світу? Пояснення цього символу не допускає жодного сумніву. Одна єдина держава точно виконала це пророцтво. Це – Сполучені Штати Америки. Неодноразово оратори та історики, говорячи про виникнення й розвиток цієї держави, повторювали думки і навіть буквальні слова богонатхненного письменника, не усвідомлюючи цього. Сказано, що звір *"виходив із землі"*. Слово, перекладене в цьому тексті як *"виходить"*, буквально означає *"рости, проростати подібно до рослини"*. Як ми вже бачили, ця держава повинна була виникнути на ще ніким не зайнятій території...

"Він мав два роги, такі як у ягняти". Роги, такі як у ягняти, вказують на молодість, невинність і лагідність, що цілком відповідає характерові Сполучених Штатів, котрі, як було показано пророку, *"вийшли"* на світову арену в 1798 році. Серед християн-вигнанців, котрі першими втекли до Америки і знайшли там притулок від королівського утиску та нетерпимості духовенства, були люди, котрі вирішили встановити правління, в основу якого були б покладені принципи громадянської та релігійної свободи. Їхні погляди знайшли своє відображення в Декларації Незалежності, в якій проголошена велична істина: *"Всі люди створені рівними"* і мають невід'ємне право на *"життя, свободу і прагнення до щастя"*. А Конституція гарантує людям право на самоуправління, яке полягає в тому, що обрані народом представники схвалюють і запроваджують у життя закони. Так само було проголошено свободу віровизнання: кожній людині надавалася можливість поклонитися Богові згідно з власними переконаннями. Республіканські принципи й протестантизм стали фундаментальними засадами цієї держави, і саме в цих принципах приховується таємниця її могутності й процвітання. Пригноблені та зневажені в усьому християнському світі люди з цікавістю й надією звернули свій погляд до цієї країни. Мільйони людей рушили до її берегів, і Сполучені Штати посіли чільне місце серед наймогутніших держав світу». – *Велика боротьба*. – С.440, 441.

3. Чому смертельна рана не призвела до загибелі звіра?

4. ГОВОРИТЬ ЯК ЗМІЙ

Ср, 3 черв.

а. Який шокуючий розвиток подій відбудеться під впливом звіра, подібного до ягняти?

Об'явлення 13:12, 16: «¹²І він діє всією владою першого звіра перед ним, і робить так, щоби земля і ті, хто живе на ній, поклонилися першому звірові, який був зцілений від смертельної рани... ¹⁶І він робить так, щоб усім – малим і великим, багатим і бідним, вільним і рабам – було дано знак на їхній правій руці або на їхніх чолах».

«Роги, такі як у ягняти, та голос, як у змія, вказують на різючу суперечність між принципами цієї держави та її фактичними діями. "Голос" цієї держави – це діяльність її законодавчих і судових установ. З їхньою допомогою вона зрадить ті принципи свободи і миру, які зробила фундаментом своєї політики. Пророцтво про те, що вона говоритиме, "як змії", і діятиме з "всією владою першого звіра", чітко провіщає розвиток духу нетерпимості та переслідування, характерний для держав, зображених у вигляді дракона та звіра, подібного до леопарда. А вислів про те, що звір з двома рогами "робить так, щоби земля і ті, хто живе на ній, поклонилися першому звірові", свідчить про те, що ця держава застосує свою владу, аби силою домогтися прийняття папських звичаїв та постанов як вияву пошани до папства.

Такі дії суперечать принципам правління цієї держави, духові її волелюбних законів, відвертим і урочистим положенням Декларації Незалежності та Конституції. Засновники держави передбачливо подбали про те, щоб позбавити церкву державної влади, що в іншому випадку неминуче призвело б до виникнення релігійної нетерпимості, переслідувань. Конституцією передбачено, що "конгрес не прийме жодного закону, котрий вимагав би встановлення державної релігії або заборони релігійної свободи", і що "віровизнання людини в жодному випадку не повинно братися до уваги при призначенні її на відповідальну громадську посаду в США". Тільки через грубе порушення цих принципів, які захищають свободу особи, громадянська влада зможе нав'язати той чи інший вид релігійного поклоніння». – *Велика боротьба*. – С.442.

б. Яким чином примусове прийняття знака звіра призведе до падіння Сполучених Штатів Америки?

Притчі Соломона 14:34: «Справедливість вивищує народ, а беззаконня людей ганьбить»; *Псалом 119:126*: «Пора Господу діяти! Вони порушили Твій Закон».

«Кожне століття, сповнене беззаконня, накопичує лють, що зіллється в день гніву; і коли цей час настане і чаша беззаконня переповниться, тоді Бог звершить Свою справу. Тоді всі дізнаються, як небезпечно виснажувати Божественне терпіння, бо Божий гнів, без будь-якої милості, зіллється настільки явно і з такою силою, що вся земля буде спустошена. Саме під час загальнодержавного відступництва, коли, діючи під диктовку сатани, правителі цієї країни стануть на бік людини беззаконня, чаша вини переповниться; загальнонаціональне відступництво – символ близької загибелі всієї нації». – *Вибрані вісті*. – Кн.2. – С.373.

4. Які унікальні особливості Сполучених Штатів Америки зображені рогами ягняти?

а. Що є знаком влади Риму?

Даниїла 7:25: «Він говоритиме [зухвалі] слова проти Всевишнього, буде гнобити святих Всевишнього, й захоче змінити часи та закон, – вони (святі) будуть віддані в його руки до часу, часів і половини часу».

«Як на ознаку авторитету католицької церкви письменники-паписти посилаються на "сам акт зміни суботи на неділю, з яким погоджуються і протестанти... оскільки, святкуючи неділю, вони визнають владу церкви встановлювати свята, а недотримання їх вважати гріхом". – *Генрі Тубервіл. Християнське віровчення в скороченому варіанті. – С.58.* Чим же в такому разі є зміна суботи, як не знаком або знаменом авторитету римської церкви – "знаком звіра"?..

Але коли святкування недільного дня буде вимагатися законом, а світ отримає знання щодо вимог правдивої суботи, тоді кожний, хто буде порушувати Божу заповідь і коритися настановам римо-католицької церкви, шануватиме папство більше, ніж Бога». – *Велика боротьба. – С.448, 449.*

б. Опишіть кульмінацію двох протилежних рухів – одного, що прагне просвітити душі істиною, та іншого, що нав'язує знак звіра.

Об'явлення 13:13-15: «¹³І він робить великі чудеса, так що і вогонь зводить з неба на землю перед людьми, ¹⁴і обманює мешканців землі ознаками, які дано йому робити перед звіром, намовляючи мешканців землі створити образ того звіра, який має рану від меча і залишився живим. ¹⁵І дано йому вдихнути духа в образ звіра, щоб образ звіра загворив і зробив так, аби той, хто лише не поклониться образowi звіра, був убитий»; *Об'явлення 16:13, 14:* «¹³І я побачив, що з уст змія, і з уст звіра, і з уст лжепророка [вийшли] три нечисті духи, наче жаби. ¹⁴Це демонські духи, які роблять ознаки; вони виходять до царів усього світу, щоби зібрати їх на битву великого дня Бога Вседержителя»; *Від Матвія 24:14, 24:* «¹⁴І ця Євангелія Царства буде проповідуватися по всьому світі на свідчення всім народам, – і тоді прийде кінець... ²⁴Бо постануть лжехристи та лжепророки і будуть чинити великі ознаки й чудеса, щоби звести, якщо вдасться, навіть і вбраних».

«Церква опиратиметься на міцну руку державної влади, і в цій справі католики й протестанти об'єднуються. Коли рух запровадження обов'язкового святкування неділі ставатиме все сміливішим і рішучішим, то проти тих, хто дотримується Божих Заповідей, буде застосована сила закону. Їм погрожуватимуть штрафами тюремним ув'язненням; декому

запропонують впливові посади; всілякі нагороди та привілеї, щоб змусити їх відректися від своєї віри. Але їх непохитною відповіддю буде: "Доведіть на підставі Божого Слова, в чому полягає наша помилка". Цю саму вимогу висунув у свій час Лютер, коли знаходився в подібних обставинах. Ті, кого видадуть на суд, стануть на захист істини, і дехто з їхніх слухачів приймуть рішення дотримуватися усіх Божих Заповідей. У такий спосіб світло засяє для тисяч людей, які за інших умов ніколи нічого не дізналися б про ці істини». – *Велика боротьба*. – С.607.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 5 черв.

1. Які характеристики звірів із 7-го розділу книги Даниїла проявилися в Римській імперії?
2. Розгляньте різні формулювання, якими позначається період 1260 років папського панування.
3. Чому смертельна рана не призвела до загибелі звіра?
4. Які унікальні особливості Сполучених Штатів Америки зображені рогами ягняти?
5. Чи можна сказати, що ті, котрі зараз святкують недільний день, вже прийняли знак звіра?

Три Ангели

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!» (*Об'явлення 14:12*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Ранні твори. – С.232-261.

«Мені було показано три сходинок – Перша, Друга й Третя Ангельські вісті. Ангел, котрий супроводжував мене, сказав: "Горе тому, хто вийме хоча б цеглину з цих звісток або внесе до них хоча б найменші зміни. Життєво важливо правильно розуміти ці вісті"». – *Ранні твори.* – С.258.

1. АНГЕЛИ У КНИЗІ ОБ'ЯВЛЕННЯ

Нд, 7 черв.

а. Порівняйте та протиставте різні типи вісників, представлених ангелами.

Об'явлення 1:20: «Таємниця семи зірок, які ти бачив у Моїй правиці, та семи золотих світильників [така]: сім зірок – це ангели семи Церков, а сім світильників, [які ти бачив], – це сім Церков»; **Об'явлення 10:1, 5:** «¹І я побачив іншого Ангела – могутнього! Він сховався з неба, оповитий хмарою, а над Його головою – райдуга, і обличчя Його – мов сонце, і Його ноги – як вогняні стовпи... ³І Ангел, Якого я бачив, Котрий стояв на морі та на землі, підняв Свою праву руку до неба»; **Об'явлення 11:1:** «І дано мені тростину, подібну до жезла, і Ангел стояв, говорячи: Встань і зміряй Божий храм, і жертвник, і тих, хто поклоняється в ньому» (переклад з англ.); **Об'явлення 22:8:** «І я, Іван, це побачив і почув. І коли почув та побачив, упав, щоби поклонитися до ніг ангела, який показував мені це».

б. Яким чином Бог посилає звістку кожному жителю землі?

Доримлян 10:13-15: «¹³Бо кожний, хто тільки прикличе Господне Ім'я, буде спасений. ¹⁴Але як прикликатимуть Того, в Кого не повірили? І як повірять у Того, про Кого не чули? І як почувуть без проповідника? ¹⁵А як можуть проповідувати, якщо не будуть послані? Так, як написано: Які гарні ноги в благовісників [миру, у благовісників] добра!».

«Своїми представниками серед людей Бог обирає не безгрішних ангелів, а людські істоти, яким притаманні такі ж слабкості, що й тим, кого

вони намагаються спасти... Чоловікам та жінкам дане священне доручення відкривати "незбагненне багатство Христа" (До ефесян 3:8)». – *Дії апостолів*. – С.134.

«Ми повинні стати співпрацівниками Небесних ангелів, представляючи світові Ісуса... тому що засобом спілкування з людьми має стати людина. І коли ми повністю віддаємо себе Христові, ангели радіють, що з нашою допомогою зможуть явити Божу любов». – *Бажання віків*. – С.297.

в. Кого символізують ангели з книги Об'явлення 14:6-12 і яка їхня місія?

Від Матвія 28:19, 20: «¹⁹Тож ідіть і навчіть усі народи, хрестячи їх в Ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа, ²⁰навчаючи їх зберігати все, що Я заповів вам. І ось Я з вами по всі дні аж до кінця віку! [Амінь]; **Дії 1:8:** «Але ви приймете силу, коли Святий Дух зійде на вас, і ви будете Моїми свідками в Єрусалимі, по всій Юдеї та Самарії – і аж до краю землі!».

«Ангели були показані мені як ті, котрі летять посеред неба, та проповідують світові звістку застереження... Ніхто не чує голосу цих ангелів, бо вони символічно зображують Божий народ, котрий діє у злагоді зі Всесвітотом». – *Вибрані вісті*. – Кн.2. – С.387.

1. Чому Бог поклав відповідальність за проповідь Євангелії на людей?

2. ПЕРШИЙ АНГЕЛ

Пн, 8 черв.

а. Кому Перший Ангел проголошує свою звістку?

Об'явлення 14:6: «І я побачив іншого ангела, який летів серед неба. Він мав вічну Євангелію, щоби звіщати її жителям землі, – усякому народові, поколінню, племені й народності».

«У пророчій вістці Першого ангела з 14-го розділу книги Об'явлення передречене велике релігійне пробудження, викликане проповіддю про швидкий Прихід Христа... Політ ангела "серед неба", "гучний голос", що проголошує застереження всім "жителям землі, – усякому народові, поколінню, племені й народності", – усе це свідчить про те, що цей рух здійснюватиметься у всесвітньому масштабі й дуже швидко!". – *Велика боротьба*. – С.355.

б. Яким чином Перший Ангел звертав увагу на Бога як Творця?

Об'явлення 14:7: «Проголошуючи гучним голосом: Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду! Поклоніться Тому, Хто створив небо, землю, море і джерела вод!»; **Буття 1:1:** «На

початку створив Бог небо та землю»; *До ефесян 3:9*: «І просвітити всіх, у чому полягає здійснення таємниці, що від віків була схована в Бозі, Який усе створив [через Христа]».

в. Поміркуйте про те, як адвентистський рух застосував звістку Першого Ангела і суд до своєї проповіді про швидкий Прихід Христа.

Даніїла 7:26, 27: «²⁶Але відбудеться суд, який позбавить його влади, аби знищити й покінчити з нею (його владою) назавжди. ²⁷Тоді царство, влада і велич усіх царств в усьому піднебессі будуть передані народові святих Всевишнього, царство Якого – вічне царство, і Котрому служитимуть і коритимуться всі»; *Даніїла 8:14*: «А він відповів: Аж до двох тисяч трьохсот вечорів і ранків, після чого Святиня буде знову очищена»; *Дії 17:30, 31*: «³⁰Отже, Бог, незважаючи на часи незнання, тепер наказує всім людям скрізь каятися, ³¹тому що Він визначив день, коли має справедливо судити цілий світ через Мужа, Якого настановив, даючи віру всім, воскресивши Його з мертвих!».

«Вільяму Міллеру та його сподвижникам було доручено проповідувати цю вістку перестороги в Америці. Ця країна стала центром великого адвентистського руху. Саме тут безпосередньо виконалося пророцтво Першої ангельської вістки. Звідси твори Міллера та його однодумців поширювалися в далекі країни. Куди б не проникали місіонери, вони всюди несли з собою радісну вістку про скорий Прихід Христа. В усіх куточках земної кулі ширилася Істина вічної Євангелії: *"Побійтеся Бога й віддайте Йому славу, бо прийшла година Його суду!"*.

У свідомості людей глибоко вкорінилося пророчє свідцтво, яке, здавалось, вказувало на те, що Христос прийде весною 1844 року. Ця вістка, яку передавали зі штату до штату, всюди викликала велику зацікавленість. Багато людей переконалися у вірності доказів на підставі обчислень пророчих періодів та, відмовляючись від своєї колишньої точки зору, з радістю приймали Істину. Деякі служителі відмовлялися від поглядів і переконань своїх конфесій, відмовлялися від грошей і парафій та об'єднувалися, щоб проповідувати про Прихід Ісуса. Однак порівняно небагато служителів прийняли цю вістку, тому вона була доручена переважно простим і покірливим людям, які не були проповідниками за фахом... Жалюгідний стан церкви, світ, що потопав у нечесті, – все це пригнічувало душі правдивих вартівих. Вони охоче зносили труднощі, нестатки, страждання, аби тільки закликати людей до розкаяння й спасіння. Всупереч опору сатани справа неухильно просувалася вперед, і багато тисяч людей прийняли цю радісну вістку». – *Велика боротьба*. – С.368.

2. Яким чином звістка Першого Ангела поширилася по всьому світові?

а. Що говорить Другий Ангел про духовний стан так званої церкви Христової?

Об'явлення 14:8: «Ще інший ангел, другий, слідував за ним, проголошуючи: Упав, упав великий Вавилон, який напоїв усі народи лютим вином своєї розпусти!».

«Що означає вино? – Псевдовчення Вавилона. Ця розпусниця дала світові псевдосуботу замість суботи четвертої заповіді та повторювала брехню, яку сатана вперше сказав Єві в Едемі, про природне безсмертя душі. Багато подібних оман вавилонська розпусниця поширила всюди, *"навчаючи людських заповідей"* (Від Матвія 15:9)». – *Вибрані вісті*. – Кн.2. – С.118.

«Вавилон поширює псевдовчення, так зване вино розпусти. Це вино розпусти складене з таких псевдовчень, як вчення про природне безсмертя душі, вчення про вічні муки безбожних, заперечення існування Христа до Його народження у Віфлеємі та звеличення першого дня тижня над Божим святим і благословенним днем. Різні церкви представляють світові ці та подібні до них омани, виконуючи сказане про них у Святому Письмі: *"напоїли усі народи лютим вином своєї розпусти"*». – *Свідощтва для проповідників*. – С.61, 62.

б. Опишіть, як віруючі адвентистського руху переосмислили своє перше розчарування, дійшли до правильного розуміння завершення періоду 2300 днів та прийняли заклик відокремитися від тих, хто відкинув цю звістку.

Авакума 2:3: «Адже видіння стосується визначеного часу, – воно провіщає, що станеться в кінці, і не обмане. Якщо навіть забариться, продовжуй чекати, бо воно збудеться неодмінно і не запізниться»; **Від Матвія 25:6:** «А опівночі пролунав крик: Ось молодий, виходьте йому назустріч!».

«Улітку 1844 року, посередині між початковим розрахунком закінчення 2300 днів та осінню цього ж року, коли, як згодом виявилось, завершився цей період, була проголошена вістка словами зі Святого Письма: *"Ось молодий!"*.

Поштовхом до цього руху стало відкриття: наказ Артаксеркса про відбудову Єрусалима, який є вихідною точкою для 2300-денного періоду, увійшов у силу восени 457 р. до н. е., а не на початку року, як припускали раніше. Якщо вести рахунок від осені 457 р. до н. е., то 2300 років повинні закінчитися восени 1844 року». – *Велика боротьба*. – С.398, 399.

«Відмовившись прийняти звістку Першого Ангела, церкви відкинули Небесне світло і втратили Боже благовоління. Вони сподівалися на власну силу і, відкидаючи Першу звістку, поставили себе в таке становище, в якому вже не могли побачити світло звістки Другого Ангела. Але пригноблені улюблені Богом люди прийняли звістку "унав, унав великий Вавилон" і вийшли з церков». – *Ранні твори*. – С.237.

3. Опишіть причину, з якої було дано звістку Другого Ангела.

4. ТРЕТІЙ АНГЕЛ

Ср, 10 черв.

а. Яке грізне застереження проголошує Третій Ангел?

Об'явлення 14:9-11: «⁹А ще інший ангел, третій, слідував за ними, промовляючи гучним голосом: Якщо хтось поклоняється звірові та його образіві й приймає знак на своє чоло або на свою руку, ¹⁰то питиме вино Божого гніву, [вино] нерозбавлене, змішане в чаші Його гніву, й буде покараний у вогні та сірці перед святими ангелами та перед Агнцем. ¹¹І дим їхніх мук підіймається навіки-віків. І не мають спокою ні вдень, ні вночі, – ті, хто поклоняється звірові та його образіві, або коли хто приймає знак його імені!».

«Вістка Третього Ангела містить найжахливішу погрозу, яка будь-коли була звернена до смертних людей. Страшним повинен бути гріх, який стягає на голову винного Божий гнів, не змішаний з Його милістю. Люди не повинні залишатися в незнанні щодо цього важливого питання. Світ має почути застереження про цей гріх перш ніж Божі суди впадуть на землю, щоб усі могли знати, чому прийдуть ці суди, і мали змогу уникнути їх... У пророцтві підкреслюється, що його проголошує гучним голосом ангел, який летить посеред неба і що воно приверне увагу цілого світу». – *Велика боротьба*. – С.449, 450.

б. Якими є відмінні риси святих під час проголошення звістки Третього Ангела?

Об'явлення 14:12: «Тут терпіння святих, які бережуть Божі заповіді та віру Ісуса!»

«Люди, котрі поклоняються Богові, особливо відрізнятимуться від оточуючих дотриманням четвертої заповіді Божого Закону, оскільки вона є ознакою творчої Божої сили й свідченням на користь Його права чекати від людей поважного й благоговійного ставлення до Себе... У зв'язку з цим усе християнство поділиться на дві великі групи: тих, хто дотримується Божих Заповідей і віри Ісуса, і тих, хто поклоняється

звірові та його образів і приймає його знак. Хоча церква й держава об'єднують свої сили з метою змусити всіх, малих і великих, багатих і бідних, вільних і рабів, прийняти знак звіра, Божий народ не прийме його (див. *Об'явлення 13:16*)». – *Свідчення для церкви*. – Т.9. – С.16, 17.

в. Як описано початок поширення звістки Третього Ангела?

Об'явлення 7:2, 3: «І я побачив іншого ангела, котрий підіймався від сходу сонця і мав печать Живого Бога. Він звернувся гучним голосом до чотирьох ангелів, яким було дано шкодити землі й морю, ³промовляючи: Не завдавайте шкоди ні землі, ні морю, ні дереву, доки не відмітимо печаттю рабів нашого Бога на їхніх чолах!».

«На зібранні, що відбулося в Дорчестері, штат Массачусетс, у листопаді 1848 року, мені було показано видіння про проголошення звістки про запечатання і про обов'язок братів поширювати те світло, яке сяяло на нашому шляху.

Вийшовши з видіння, я сказала своєму чоловікові: "У мене є звістка для тебе. Ти повинен почати видавати невелику газету та розсилати її людям. Нехай спочатку вона буде маленькою, але коли люди читатимуть її, вони почнуть надсилати тобі кошти для друку, і ця справа від початку буде успішною. Мені було показано, що з цього скромного початку зіллються потоки світла, які охоплять увесь світ"». – *Нариси життя*. – С.125.

4. Яка відмінність виділяє звістку Третього Ангела?

5. КУЛЬМІНАЦІЯ ЗВІСТКИ

Чт, 11 черв.

а. Яким чином здійсниться благословення, проголошене стосовно тих, хто помер у вірі під час проголошення вістки Третього Ангела?

Об'явлення 14:13: «І я почув голос із неба, що промовляв: Напиши: блаженні ті мертві, які віднини помирають у Господі. Дух промовляє: Так, нехай вони спочинуть від своїх трудів, а їхні діла йдуть слідом за ними»; *Даниїла 12:2*: «Багато з тих, котрі сплять у поросі землі, пробудяться, – одні для вічного життя, а інші – на ганьбу й на вічну наругу».

«Бог вирішив визволити Свій народ опівночі. Коли нечестиві глузували з Його дітей, раптово з'явилося сонце й засяяло у своїй силі, а місяць завмер на місці. Нечестиві здивовано дивилися на цю картину, а святі зраділи великою радістю, побачивши перші ознаки свого швидкого

визволення. Ознаки та чудеса швидко змінювали одне одного. Здавалося, що все на землі змінило свій звичний рух. Річки зупинилися. Темні, важкі хмари, насуваючись, стикалися між собою. Але серед хмар залишався просвіт, звідки сяяла сліпуча слава й долинав Божий голос, подібний до шуму багатьох вод, що похитнув небо і землю. Стався могутній землетрус. Могили відкрилися, і ті, котрі померли у вірі під час сповіщення звістки Третього Ангела, які дотримувалися суботи, вийшли зі своїх похмурих могил прославленими, щоб почути заповіт миру, який Бог обіцяв укласти з тими, хто дотримувався Його Закону». – *Ранні твори*. – С.285.

б. Що відбудеться після завершення проголошення Трьохангельської звістки?

Об'явлення 14:14-16: «¹⁴І я глянув: і ось біла хмара, а на хмарі сидить Той, Хто подібний до Сина Людського; Він мав на Своїй голові золотий вінець, а у Своїй руці – гострий серп. ¹⁵А інший ангел вийшов із храму, гукаючи сильним голосом до Того, Хто сидів на хмарі: Пусти Свій серп і жни, адже прийшла пора жнив, і достигло жниво на землі! ¹⁶І Той, Хто сидить на хмарі, пустив Свого серпа на землю, і земля була вижата»; **Від Марка 4:26-29:** «²⁶І казав: Таким є Царство Боже, як той чоловік, який посіє насіння в землю; ²⁷і чи спить, чи встає, вночі чи вдень, а насіння сходить і росте, але як, – він не знає. ²⁸Сама по собі земля родить: спершу стебло, потім колос, а тоді – повно пшениці в колосі. ²⁹Коли ж доспіє врожай, він негайно посилає [женців] із серпом, бо настали жнива!».

«Я бачила ангелів, які сновигали туди-сюди по небі. Ангел, котрий мав при собі письмовий прилад, повернувся з землі і доповів Ісусові про те, що він виконав свою роботу і всі святі перераховані та запечатані. Потім я побачила, як Ісус, Котрий служив перед ковчегом, у якому лежали Десять Заповідей, скинув кадильницю, підняв руки й голосно промовив: "Звершилося!"». – *Ранні твори*. – С.279.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 12 черв.

1. Чому Бог поклав відповідальність за проповідь Євангелії на людей?
2. Яким чином звістка Першого Ангела поширилася по всьому світові?
3. Опишіть причину, з якої було дано звістку Другого Ангела.
4. Яка відмінність підкреслює звістку Третього Ангела?
5. Яка подія відбудеться після завершення проголошення Трьохангельської звістки?

Останній заклик

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «Після цього я побачив Іншого Ангела, який сховався з неба і мав велику владу, і земля освітілася від його слави» (Об'явлення 18:1).

Додаткові матеріали для вивчення:

Велика боротьба – С.603-612.

«Велика справа Євангелії не завершиться з меншим проявом Божої сили, ніж на початку». – *Велика боротьба*. – С.611.

1. ВЕЛИКИЙ ВАВИЛОН

Нд, 14 черв.

а. Опишіть вражаюче видіння, яке Іван побачив про церкву, відому як Великий Вавилон.

Об'явлення 17:1-6: «¹І прийшов один із семи ангелів, які мали сім чаш, і говорив зі мною, кажучи: Підійди, я покажу тобі вирок великої розпусниці, яка сидить над багатьма водами, ²з якою чинили розпусту земні царі, а вином її розпусти впивалися жителі землі. ³І відвів мене духом у пустелю. І я побачив жінку, яка сиділа на багрянному звірі, повному богозневажливих імен; він мав сім голів і десять рогів. ⁴А жінка була зодягнена в пурпур і кармазин, і прикрашена золотом, і коштовним камінням, і перлами. Вона тримала у своїй руці золоту чашу, що була переповнена гидотами й нечистотою її розпусти. ⁵На її чолі було написано ім'я, таємниця: Великий Вавилон – мати розпусниць і земних гидот. ⁶І я побачив, що жінка сп'яніла від крові святих і від крові свідків Ісуса. Побачивши її, я здивувався великим подивом».

«Жінка (Вавилон), про яку йдеться в 17-му розділі книги Об'явлення, "зодягнена в пурпур і кармазин, і прикрашена золотом, і коштовним камінням, і перлами. Вона тримала у своїй руці золоту чашу, що була переповнена гидотами й нечистотою... На її чолі було написано ім'я, таємниця: Великий Вавилон – мати розпусниць"... Влада, яка впродовж багатьох століть деспотично панувала над монархами християнського світу, – це Рим. Порфіра та багряниця, золото, дорогоцінне каміння і перли – все це яскравими фарбами змальовує величчя і розкіш, що перевершує царську, якою хизується зарозумілий римський престол. І про жодну іншу владу не можна сказати з такою переконливістю, що вона "сп'яніла від крові святих", як про цю церкву, котра так жорстоко переслідувала послідовників Христа. Вавилон також звинувачується в

незаконних зв'язках з "царями землі". Залишивши Господа та об'єднавшись з язичниками, юдейська церква стала розпусницею, і Рим, що розбестився таким же чином, шукаючи підтримки в земній владі, підлягає такому ж осудженню». – *Велика боротьба*. – С.382. [Виділено автором].

б. Яким чином ця влада прийде до свого кінця?

Об'явлення 17:15-18: «¹⁵І каже він мені: Води, які ти бачив, – де сидить розпусниця, – це народи, люди, племена й народності. ¹⁶І десять рогів, які ти бачив, і звір, – вони зненавидять розпусницю, спустошать її, роздягнуть, з'їдять її тіло і спалять її вогнем. ¹⁷Тому що Бог вклав у їхні серця виконати Його волю, щоби здійснили один задум і віддали своє царство звірові, доки не збудуться Божі слова. ¹⁸І жінка, яку ти побачив, – це велике місто, що панує над царями землі».

1. Поясніть, яким чином Рим відповідає опису Вавилона, матері розпусниць.

2. ІНШИЙ АНГЕЛ

Пн, 15 черв.

а. Опишіть появу ангела, котрий представлений у *Об'явленні 18:1*.

Об'явлення 18:1: «Після цього я побачив іншого ангела, який сходив з неба і мав велику владу, і земля освітилася від його слави».

«Вісті Трьох Ангелів повинні проголошуватися разом, осяюючи світ потрібно посиленним світлом. Іван говорить у книзі *Об'явлення*: "Я побачив іншого Ангела, який сходив з неба і мав велику владу, і земля освітилася від його слави". [*Об'явлення 18:2-5* цитується]. Тут представлено останню потрібну звістку застереження для світу». – *Біблійний коментар АСД [з коментарів Е.Г. Уайт]*. – Т.7. – С.985.

«Церква – сховище скарбів Христової благодаті, і через неї у кінцевому результаті буде виявлена "правителям і владам на небесах" уся повнота Божої любові». – *Дії апостолів*. – С.9.

б. Що означає слава ангела та як вона проявляється?

Псалом 29:1, 2: «¹Віддайте Господеві [хвалу], Божі діти, віддайте Господеві славу і силу! ²Віддайте Господеві славу Його Імені, поклоніться Господеві в пишноті святості! (переклад з англ.)»; **Від Івана 17:22, 23:** «²²І Я передав їм славу, яку Ти Мені дав, – щоби були одне, як і Ми одне. ²³Я в них, а Ти – в Мені; хай будуть досконалі в єдності, аби світ пізнав, що Ти Мене послав і полюбив їх, як і Мене полюбив».

«Де недбало ставляться до формування характеру, де відсутнє вдосконалення душі та відкинута простота благочестя, там гордість і

любов до зовнішнього блиску прагнуть розкішних церковних споруд, багатих прикрас і різючих церемоній. Але ж не це прославляє Бога. Він цінує Свою церкву не за її зовнішні переваги, а за щирю побожність, яка відрізняє її від світу. Він дає їй оцінку відповідно до зростання її членів у пізнанні Спасителя та постійного прогресу в духовному розвитку». – *Пророки і царі*. – С.565, 566.

в. Як Бог описав Свою славу, коли Мойсей попросив показати йому її?

Вихід 33:18, 19: «¹⁸А Мойсей каже: Покажи мені, благаю, Твою славу! ¹⁹Та Господь сказав: Я проведу перед тобою [ую] Мою велич і проголошу перед тобою Моє ім'я: Господь. Я помилую того, до кого милостивий, і виявлю милосердя тому, до кого буду милосердний»; **Вихід 34:5-7:** «⁵Господь зійшов у хмарі, став там перед ним і проголосив Ім'я Господа. ⁶Тоді Господь пройшов перед його обличчям, і проголосив: Господь! Господь Бог співчутливий і милосердний, не скорий на гнів, багатомилостивий і правдивий, ⁷Який дотримується милосердя до тисяч поколінь, прощає беззаконня, злочини і гріхи, проте винного Він [ніколи] не визнає невинним. Він карає через беззаконня батьків у дітях і дітях їхніх дітей до третього й четвертого покоління».

«Слава Божих чеснот явлена в Його характері. Кожна сторінка Святого Письма сяє Його світлом. Праведність Христа, як чиста білосніжна перлина, не має жодної вади, жодної плями. Жодний людський витвір не здатний зробити ще кращим цей великий дорогоцінний дар Бога. Він бездоганий». – *Наочні уроки Христа*. – С.115.

«Цей характер був явлений у житті Христа. Щоб Своїм Власним прикладом осудити гріх у тілі, Він узяв на Себе подобу гріховного тіла. Він безперервно дивився на Отця, постійно відкриваючи Його характер світові.

Христос бажає, щоб Його послідовники виявляли у своєму житті той самий характер». – *Дивовижна Божа благодать*. – С.322.

2. У чому полягає справжня Божа слава, яку явить Інший Ангел?

3. ЗВІСТКА ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

Вт, 16 черв.

а. З якими словами Ангел звертається до жителів Вавилона?

Об'явлення 18:2: «І він вигукнув гучним голосом, проголошуючи: Упав, упав великий Вавилон, [розпусниця]! Вона стала житлом бісів, оселею всякого нечистого духа, сховищем усіх нечистих птахів і сховищем всяких нечистих і потворних звірів».

«Великою славою був наділений цей Ангел, і, коли він сходив, земля освітлилася від слави його. Світло, яке супроводжувало цього Ангела, проникало всюди, і вигукнув він сильно, гучним голосом... Звістка про падіння Вавилону, проголошена Другим Ангелом, повторюється з додаванням тих пороків, які проникли в церкви з 1844 року». – *Ранні твори*. – С.277.

6. Які зміни відбудуться у Вавилоні з того моменту, коли вперше було проголошено звістку Другого Ангела?

Об'явлення 18:3: «Тому що вином гніву своєї розпусти напоїла всі народи, і царі землі з нею розпусти чинили, і купці землі від її розкошів збагатилися!».

«Вістка Другого Ангела з 14-го розділу книги *Об'явлення* вперше була проголошена влітку 1844 року; у той час вона безпосередньо стосувалася церков Сполучених Штатів, де пролунало застереження про суд, яке було в цілому відкинута і де зауважувався найбільший духовний занепад. Однак звістка Другого Ангела не досягла усієї повноти в 1844 році. У тогочасних церквах панував моральний занепад внаслідок того, що вони відмовилися прийняти світло адвентистської вістки; однак це падіння не було повним і остаточним. Продовжуючи відкидати особливі істини для свого часу, вони падали все нижче й нижче. Але про них ще не можна було сказати: *"Упав, упав великий Вавилон, який напоїв усі народи лютим вином своєї розпусти!"* (*Об'явлення 14:8*). Він ще не призвів усі народи до повного сп'яніння. Любов до світу й байдужість до актуальних для теперішнього часу істин, які випробовують, існує й пускає коріння в протестантських церквах усіх християнських країн; і саме до них звернене урочисте, страшне викриття Другого Ангела. Проте відступництво ще не досягло свого апогею.

Біблія говорить, що перед Другим приходом Господа сатана діятиме *"з усякою силою, ознаками, фальшивими чудесами, з усякою оманною неправди"*; і ті, котрі не прийняли *"любви до правди"*, будуть залишені на *"дію омани, щоб вони повірили в неправду"* (2 до солунян 2:9-11). Доти, доки церкви християнського світу не опиняться в подібному становищі й не об'єднаються повністю зі світом, падіння Вавилону не буде остаточним. Зміни в цьому напрямі відбуваються поступово, але остаточне виконання пророцтва з книги *Об'явлення (14:8)* – це справа майбутнього». – *Велика боротьба*. – С.389, 390. [Виділено автором].

3. Чому звістка Другого Ангела повинна прозвучати ще раз?

4. ОСТАННІЙ ЗАКЛИК

Ср, 17 черв.

а. Який нагальний заклик звучить для тих, хто досі перебуває у Вавилоні?

Об'явлення 18:4: «І почув я інший голос з неба, який промовив: Вийди з неї, народе Мій, щоб не був ти спільником її гріхів, і щоб ти не був захоплений її карами».

«Вісімнадцятий розділ книги Об'явлення вказує на той час, коли внаслідок відкинення потрібного застереження з Об'явлення (14:6-12) церква опиниться в стані, про який пророкував Другий Ангел; і тоді Божий народ, котрий усе ще перебував у Вавилоні, буде покликаний залишити його. Це буде остання вістка, звернена до світу, і вона виконає своє призначення. У той час, як ті, *"хто не повірив правді, а уподобав неправду"* (2 до солунян 2:12), будуть залишені на дію омани і віритимуть неправді, світло Істини засяє для тих, чий серця відкриті для його прийняття, і всі Божі діти, що перебувають у Вавилоні, відгукнуться на заклик: *"Вийди з неї, народе Мій"* (Об'явлення 18:4)». – Велика боротьба. – С.390.

б. Хто ті люди, котрі названі «народе Мій» і до яких звернений заклик вийти з Вавилону?

Від Івана 10:16: «Я маю й інших овець, які не з цієї кошари, тож Мені треба і їх привести; вони почують Мій голос, і буде одна отара й один Пастир».

«Незважаючи на духовну темряву та відокремлення від Бога, які панують у церквах, представлених Вавилоном, в їхньому середовищі досі залишається багато правдивих послідовників Христа. Є чимало таких, котрі нічого не чули про особливі істини для нашого часу. Багато з них незадоволені своїм теперішнім станом і прагнуть більшого світла. Даремно вони шукають образ Христа в церквах, до яких належать. І в міру того, як ці церкви все далі й далі відходять від Істини і все тісніше з'єднуються зі світом, розбіжність між цими двома групами людей буде ставати все помітнішою; і врешті-решт це призведе до розділення. Надійде час, коли ті, котрі люблять Бога понад усе, не зможуть залишатися з тими, котрі *"більше люблять розкоші, ніж Бога"*, котрі *"мають вигляд благочестя, але сили його відреклися"*». – Велика боротьба. – С.390.

в. Чому заклик вийти з Вавилону є таким актуальним?

Об'явлення 18:5-8: «⁵Адже її гріхи досягли неба, і Бог згадав про її злочини. ⁶Відплатіть їй так, як вона вам платила; вдвічі відплатіть за її вчинки! Чашею, якою вона черпала, – зачерпніть їй подвійно! ⁷Скільки славилася вона і розкошувала, стільки дайте їй мук і плачу, бо вона каже у своєму серці: Сиджу, мов цариця, і я не вдова і не побачу лиха! ⁸За це одного дня найдуть на неї кари, і смерть, і плач, і голод; і вогнем буде спалена, адже сильний Господь Бог, Який судить її!».

«Світло, що пролилося на тих, котрі чекали, проникло всюди, і ті члени церков, у яких було хоч якийсь світло і які не чули трьох попередніх звісток і не відкидали їх, корилися заклику і вийшли з церков, які відступили». – *Ранні твори*. – С.278.

4. Де сьогодні перебуває більшість справжніх послідовників Ісуса?

5. ГОТОВІ ПРОГОЛОШУВАТИ ЗАКЛИК

Чт, 18 черв.

а. Опишіть важливість чіткої та конкретної звістки застереження.

Ісаї 58:1: «Волай на все горло, не стримуйся, – піднеси свій голос, як труба, вказуючи Моему народові на його провини, – нащадкам Якова на їхні беззаконня!»; *1 до коринтян 14:7, 8*: «⁷Бо й бездушні речі, які видають звук, – чи то сопілка, чи то арфа, – якщо вони не звучать по-різному, то як зрозуміти, що грає або що звучить? ⁸Бо якщо й сурма дасть непевний звук, то хто готуватиметься до бою?».

«Вісімнадцятий розділ книги *Об'явлення* говорить про те, наскільки важливо проголошувати істину з відвагою і силою... Іноді під час проголошення звістки Третього Ангела дуже багато говориться поверхнево, не доходячи до суті». – *Євангелизм*. – С.230.

«Бог бажав, щоб вартові піднялися й об'єднали свої голоси у проголошенні рішучої звістки, видаючи певний звук сурмою, щоб народ міг зайняти своє місце на посту та виконати свій обов'язок у великій справі. Тоді б сильне, ясне світло того Іншого Ангела, який сходить із неба з великою владою, осяяло всю землю Божою славою. Але ми відстали на роки; і ті, хто перебував у духовній сліпоті й перешкоджав просуванню тієї звістки, яка згідно з Божим задумом, повинна була бути проголошена на Конференції в Міннеаполісі та сяяти подібно до світильника, що горить, повинні упокорити свої серця перед Богом, усвідомити й зрозуміти, що їх засліплений розум і запекле серце перешкождали роботі». – *Матеріали Е.Г. Уайт 1888 року*. – С.1070.

б. Який важливий заклик Ісуса кожен з нас особисто може прийняти близько до серця?

Від Івана 12:35, 36: «³⁵Тоді Ісус сказав їм: Ще деякий час Світло є між вами. Ходіть, доки маєте Світло, щоб вас не огорнула темрява, а хто ходить у темряві, не знає, куди йде. ³⁶Доки маєте Світло, вірте у Світло, щоб ви стали синами Світла! Сказавши це, Ісус скрився і відійшов від них».

«Інший Ангел об'єднує свій голос із Третім Ангелом, і земля освітлюється від слави його. Світло посилюється сяє для всіх народів землі. Ця звістка повинна поширюватися, як світло, що сяє. Вона супроводжуватиметься великою силою, доки її золоті промені не торкнуться кожної мови, кожного народу та кожного племені по всій землі. Дозвольте запитати вас: що ви робите, щоб підготуватися до цієї роботи? Чи будете ви для вічності? Пам'ятайте, що цей Ангел символізує народ, якому доручено донести цю звістку до світу. Чи належите ви до цього народу?». // *Рев'ю енд Геральд, 18 серпня 1885 року.*

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 19 черв.

1. Поясніть, яким чином Рим відповідає опису Вавилона, матері розпусниць.
2. У чому полягає справжня Божа слава, яку явить Інший Ангел?
3. Чому звістка Другого Ангела повинна прозвучати ще раз?
4. Де сьогодні перебуває більшість справжніх послідовників Ісуса?
5. Яким чином я можу сприяти, а не перешкоджати Божій роботі сьогодні?

Кінець передбачений

ПАМ'ЯТНИЙ ВІРШ: «І сказав Той, Хто сидить на престолі: Ось творю все нове! І каже: Напиши, бо ці слова правдиві й вірні!» (*Об'явлення 21:5*).

Додаткові матеріали для вивчення:

Ранні твори. – С.279-295.

«Наш маленький світ, над яким продовжує тяжіти прокляття гріха і який залишається єдиною чорною плямою у Божому славному творінні, буде вшанований понад усі інші світи у Божому Всесвіті». – *Бажання віків.* – С.26.

1. СІМ ОСТАННІХ КАР

Нд, 21 черв.

а. Що відкрито щодо Божих судів, які будуть злиті на землю?

Об'явлення 15:1: «І я побачив іншу ознаку на небі – велику й дивовижну: це сім ангелів, котрі мали сім останніх кар, якими довершиться гнів Божий»; *Об'явлення 16: 1-21:* «І я почув гучний голос із храму, що говорив сімом ангелам: Ідіть і вилийте на землю сім чаш Божого гніву! ²І перший пішов та вилив свою чашу на землю, – і обсіли людей страшні й жахливі болячки – тих, хто мав знак звіра, які поклонялися його образу. ³А другий вилив свою чашу в море – і стала кров, наче в мерця, і вимерла кожна жива душа, яка в морі. ⁴А третій вилив свою чашу на ріки й джерела вод – і стали кров'ю. ⁵І я почув ангела вод, який промовляв: Справедливий Ти, Хто є, і Хто був, і Святий, бо Ти це присудив, – ⁶за те, що вони пролили кров святих і пророків, – і Ти дав їм пити кров. Вони варті [того]! ⁷І я чув [від] жертовника слова: Так, Господи Боже, Вседержителю, правдиві й праведні суди Твої! ⁸А четвертий [ангел] вилив свою чашу на сонце – і дано йому палити людей вогнем. ⁹І палила людей велика спека, а вони зневажали Ім'я Бога, Який має владу над цими карами, та не покаялися, щоб віддати Йому славу. ¹⁰А п'ятий [ангел] вилив свою чашу на престол звіра – і стало царство його темним, і кусали свої язики від болю ¹¹та зневажали Бога Небесного від свого болю і від своїх ран, але не покаялися у своїх вчинках. ¹²А шостий [ангел] вилив свою чашу на велику ріку Євфрат – і висохла вода, аби приготувати дорогу царям, які зі сходу сонця. ¹³І я побачив, що з уст змія, і з уст звіра, і з уст лжепророка [вийшли] три нечисті духи, наче жаби. ¹⁴Це демонські духи, які роблять ознаки; вони виходять до царів усього світу, щоби зібрати їх на битву великого дня Бога Вседержителя. ¹⁵Ось, приходжу, мов злодій. Блаженний, хто пильнує і хто береже свій одяг, щоб не

ходити нагим і щоб не бачили його сорому! ¹⁶І зібрав їх на місце, що по-єврейськи називається Армагедон. ¹⁷А сьомий [ангел] вилив свою чашу на повітря – і залунав гучний голос із [небесного] храму, від престолу, проголошуючи: Сталось! ¹⁸І зчинилися блискавки, голоси і громи, і стався великий землетрус, якого ще ніколи не було, відколи живуть люди на землі: такий землетрус, такий потужний! ¹⁹І розпалося велике місто на три частини; розвалилися і міста народів. І великий Вавилон був згаданий перед Богом, щоби дати йому чашу вина Його лютого гніву. ²⁰І зник кожний острів, і не стало гір. ²¹І величезний град завбільшки з талант падав з неба на людей; і люди зневажали Бога за кару градом, тому що та кара дуже велика».

«Мені було показано, що незабаром на тих, хто не має притулку, зліються сім останніх кар; однак світ сприйняв майбутнє лихо, ніби йшлося лише про сильну зливу. Цієї миті я була наділена здатністю витримати страшне видовище семи останніх кар Божого гніву. Я бачила, що гнів Його страшний і жахливий, і якщо Він простягне Свою руку або підніме її в гніві, жителі землі зникнуть, ніби їх і не було. Ті, котрі залишилися живими, страждатимуть від невиліковних кар і гнійних наливів, які покрийть їх з голови до п'ят; і не буде їм визволення, але спіткає їх неминуча загибель». – *Ранні твори*. – С.64.

б. Яким іншим чином описується ця сама сцена?

Єремій 25:30-33: «³⁰Ти ж, [Єреміє], провіщатимеш щодо них усі ці слова, говорячи: Господь загримить з висоти, – Він подасть Свій голос зі Свого святого помешкання. Він потужно загримить на Свою вівчарню, закричить, наче чавильники винограду, і відповідь усім мешканцям землі. ³¹Цей галас донесеться до країв землі, позаяк у Господа судова справа з народами, – у Нього судовий процес з кожним тілом, і нечестивих Він віддасть під меч, – таке приречення Господа. ³²Так говорить Господь Саваот: Несчастя переходитиме від народу до народу, – грізна буря вже зривається від країв землі. ³³В результаті лежатимуть побиті Господом від [одного] краю землі й до [іншого] краю землі. Вони не будуть оплакані, – їх не побирають і не поховують, – вони будуть як гній на просторах землі»; *Об'явлення 19:17-21:* «¹⁷І я побачив, що один ангел стояв на сонці й закричав гучним голосом, закликаючи до всіх птахів, які літають серед неба: Сюди! Зберіться на велику Божу вечерю, ¹⁸щоби поїсти тіла царів, і тіла тисячників, і тіла сильних, і тіла коней, і тих, хто на них сидить, і тіла всіх вільних, і рабів, і малих, і великих. ¹⁹І я побачив звіра, і царів землі, та їхніх воїнів, які зібралися, аби провадити війну з Тим, Хто сидить на коні, та з Його військом. ²⁰І звір був схоплений, а з ним лжепророк, який чинив перед ним ознаки, якими ввів у оману тих, хто прийняв знак звіра і включається його образів; вони обидва були вкинені живими у вогняне

озеро, що горить сіркою. ²¹А інші вбиті були мечем Того, Хто сидить на коні, що вийшов з Його уст, і всі птахи наситилися їхніми тілами».

«Безбожні переступили межу благодаті; Дух Божий, Якому вони так уперто протистояли, нарешті забраний від них. Незахищені Божественною ласкою, вони опиняться під владою лютого ворога. Сатана тоді завдасть жителям землі останнього великого горя. Коли Божі ангели перестануть стримувати люті вітри людських пристрастей, боротьба розгорнеться з надзвичайною силою. Увесь світ буде підданий страшнішому руйнуванню, ніж те, яке в давнину спіткало Єрусалим». – *Велика боротьба*. – С.614.

1. Яким чином карі призведуть до завершення історії світу?

2. ДРУГИЙ ПРИХІД

Пн, 22 черв.

а. Як у книзі *Об'явлення* описано Другий прихід Христа?

Об'явлення 1:7: «Ось Він іде з хмарами! І побачить Його кожне око, і ті, хто Його проколов; і голоситимуть за Ним усі племена землі. Так, амінь!»; *Об'явлення 6:15-17*: «¹⁵А земні царі, вельможі, тисяцькі, багатії, сильні, кожний раб і [кожний] вільний сховалися в печерах та в гірських ущелинах, ¹⁶гукаючи до гір та до скель: Упадіть на нас і сховайте нас від обличчя Того, Хто сидить на престолі, та від гніву Агнца! ¹⁷Адже прийшов великий день Його гніву, – і хто може встати?».

«Незабаром ми звернули погляди на схід, де з'явилася маленька темна хмарка, розміром приблизно вдвічі менша за людську долоню. Ми знали, що це ознака Сина Людського. Ми пильно вдивлялися в цю хмару, дотримуючись урочистої тиші. Вона ставала все більшою, світлішою, прекраснішою і славнішою, поки не перетворилася на велику білу хмару. Основа її була подібна до вогню; над хмарою простягалася веселка, навколо неї – тисячі тисяч ангелів, які співають прекрасну пісню; а на хмарі сидів Син Людський. Волосся Його було світле й хвилясте і спало на плечі. Голову Його прикрашало безліч вінців. Його ноги були мов вогонь; у правій руці Він тримав гострий серп, а в лівій – срібну сурму. Його очі були подібні до полум'я вогню, і погляд допитливо пронизував Його дітей. Раптом обличчя у всіх зблідли, а у тих, кого відкинув Бог, – почорніли. Потім ми всі вигукнули: "Хто зможе встати? Чи чистий мій одяг?" Тоді ангели перестали співати, і в благоговійній тиші Ісус сказав: "Ті, у кого чисті руки та серця, зможуть встати; досить вам благодаті Моєї". У той момент наші обличчя засяяли й радість наповнила кожне серце. Ангели заспівали на тон вище, а хмара опустилася ще нижче до землі». – *Ранні твори*. – С.15, 16.

б. Що тоді робитимуть ангели?

Від Матвія 24:31: «І з гучною сурмою Він пошле Своїх ангелів, і зберуть Його вибраних з чотирьох вітрів, з одного кінця неба до другого»; *1 до солунян 4:16, 17:* «¹⁶Адже Сам Господь з наказом, при голосі архангела і при Божій сурмі, зійде з неба, – і першими воскреснуть померлі в Христі. ¹⁷Потім ми, живі, які залишимося, разом з ними будемо підхоплені на хмари, на зустріч з Господом у повітрі, – і так завжди будемо з Господом».

«Гріх спотворив, майже знищив Божественний образ в людині. Та Христос прийшов, щоб повернути втрачене. Він перемінить наше нікчемне тіло на подобу Свого славного тіла. Смертне, тлінне тіло позбавлене привабливості та опоганене гріхом, стане ідеальним, красивим та безсмертним...

Ангели "зберуть Його вибраних з чотирьох вітрів, з одного кінця неба до другого" (Від Матвія 24:31). Святі ангели принесуть матерям їхніх малих діток. Друзі, давно розлучені смертю, зустрінуться, щоб більше ніколи не розлучатись, і з радісним співом всі разом піднімаються до Божого міста». – *Велика боротьба*. – С.645.

в. Де знаходитиметься сатана?

Об'явлення 20:1, 2: «¹І я побачив ангела, який сховався з неба і мав ключ від безодні та великий ланцюг у своїй руці. ²І схопив він дракона, правдавнього змія, яким є диявол і сатана, і зв'язав його на тисячу років».

«Така земля буде оселею сатани і його злих ангелів упродовж тисячі років. Прикутий до землі, він не матиме доступу до інших світів, щоб дошкуляти спокусами тим, хто ніколи не впадав у гріх». – *Велика боротьба*. – С.659.

2. Хто зможе встояти під час Другого приходу Христа?

3. СУД

Вт, 23 черв.

а. Що робитимуть святі протягом тисячі років, коли сатана буде зв'язаний?

Об'явлення 20:4-6: «⁴І я побачив престולי й тих, котрі сидять на них, і їм дано суд, а також душі страчених за свідчення Ісуса й за Боже Слово, і тих, які не поклонилися ні звірові, ні його образу, не прийняли знак на чоло і на свою руку. Тож вони ожили й царювали з Христом тисячу років. ⁵А інші мертві не ожили, аж поки не закінчиться тисяча років. Це – перше воскресіння. ⁶Блаженний і святий той, хто має частку в першому воскресінні. Над ними друга смерть не матиме

влади, але вони будуть священиками Бога і Христа; і будуть царювати з Ним тисячу років»; **1 до коринтян 6:2, 3**: «²Хіба ви не знаєте, що святі будуть судити світ? І якщо ви будете судити світ, то чи не є ви гідними судити менші справи? ³Чи не знаєте, що ми будемо судити ангелів, а не тільки життєві справи?».

«Протягом тисячі років між першим і другим воскресіннями відбудеться суд над безбожними. Апостол Павло вказує на цей суд як на подію, котра матиме місце після Другого приходу Христа... Даніїл говорить, що коли прийшов Стародавній дніми, *"було передано суд святим Всевишнього"* (Даніїла 7:22). У цей час праведні пануватимуть як Божі царі та священники... У цей час, як і передрік апостол Павло, *"святі судитимуть світ"* (1 до коринтян 6:2). Разом з Христом вони судитимуть беззаконних, порівнюючи їхні вчинки з книгою Закону – Біблією – і вирішуватимуть справу кожного, згідно зі звершеними за життя вчинками. Відповідно до цього буде визначена міра покарання й записана проти кожного імені в книзі смерті.

Сатана та злі ангели також будуть судимі Христом і Його народом. Павло говорить: *"Чи не знаєте, що ми будемо судити ангелів?"* (1 до коринтян 6:3), а апостол Юда стверджує: *"І ангелів, які не зберегли свого початкового стану, але покинули своє житло, затримав у вічних кайданах під темрявою для суду великого дня"* (Юди 6)». – Велика боротьба. – С.660, 661.

б. Що відбудеться наприкінці тисячолітнього суду?

Об'явлення 21:2: «І я побачив святе місто, новий Єрусалим, що сховався з неба від Бога, приготований, немов наречена, прикрашена для свого чоловіка»; **Об'явлення 20:7, 8**: «⁷А коли скінчиться тисяча років, сатана буде звільнений зі своєї в'язниці ⁸і вийде, аби зводити народи, які на чотирьох краях землі, Гога й Магога, щоби зібрати їх на війну, а кількість їх – наче пісок морський».

«Наприкінці цього тисячоліття станеться друге воскресіння. Нечестиві воскреснуть з мертвих і з'являться перед Богом для виконання над ними вироку, *"записаного суду"* (див. Псалом 149:9)... А Ісаїя писав про нечестивих: *"І будуть зібрані разом, як в'язні у льосі, – замкнуть їх у в'язницю, а після багатьох днів їх очікуватиме відплата"* (Ісаї 24:22)». – Велика боротьба. – С.661. [Виділено автором].

в. Якою буде остаточна доля безбожних людей?

Об'явлення 20:9: «І вийшли вони на рівнину землі, й оточили табір святих та улюблене місто; і зійшов вогонь з неба [від Бога], й пожер їх»; **Малахії 3:19**: «Адже надходить День, що палає, як піч. Тоді всі

зарозумілі, та всі злочинці стануть соломою, – їх спалить той День, що надходить, – говорить Господь Саваот, – так що не залишиться від них ні кореня, ні галузки».

«В очищувальному полум'ї нечестиві будуть остаточно знищені – корінь і галузки; сатана – корінь, а його послідовники – галузки. Відбудеться повне покарання за порушення Закону; вимоги справедливості задовільнені, небеса і Земля, що є свідками цього, визнають праведність Єгови». – *Велика боротьба*. – С.673.

3. Опишіть мету суду під час Тисячолітнього Царства.

4. НОВА ЗЕМЛЯ

Ср, 24 черв.

а. Опишіть Божу обітницю щодо того, що Він створить усе нове.

Об'явлення 21:1, 5: «І я побачив нове небо і нову землю, оскільки перше небо і перша земля проминули, і моря вже не було...⁵І сказав Той, Хто сидить на престолі: Ось творю все нове! І каже: Напиши, бо ці слова правдиві й вірні!»; **Об'явлення 22:1, 2:** «І показав він мені [чисту] ріку живої води, прозорої, мов кришталь, що виходила від престолу Бога і Агнца.²Серед його вулиць – і з одного, і з другого боку ріки – дерево життя, що приносить дванадцять плодів, щомісяця приносить свій плід. А листя дерева – для оздоровлення народів»; **Ісаї 65:17:** «Тому що Я створю нове небо і нову землю, а все колишнє не згадуватиметься, і не спаде на думку».

«Справа викуплення буде завершена. Там, де колись множився гріх, зростатиме Божа благодать. Земля, на котру сатана претендує як на свою власність, буде не тільки викупленою, а й звеличеною. Наш маленький світ, над яким продовжує тяжіти прокляття гріха і який залишається єдиною чорною плямою у Божому славному творінні, буде вшанований понад усі інші світи в Божому Всесвіті. Тут, де Божий Син перебував серед людей, де Цар слави жив, страждав і помер, – саме тут, коли Він сотворить усе нове, – Божа Святія буде з людьми, і *"Він поселиться з ними, і вони будуть Його народом, і сам Бог буде з ними – їхній Бог"* (Об'явлення 21:3). І відкуплені, котрі упродовж нескінченних віків ходитимуть у світлі Господа, будуть славити Його за невимовно великий дар: *"Емануїл – з нами Бог"*». – *Бажання віків*. – С.26.

б. Що зміниться на новій землі?

Ісаї 65:21-25: «²¹Вони будуватимуть доми, і мешкатимуть у них, і насаджуватимуть виноградники, та споживатимуть їхні врожаї. ²²Не будуватимуть, щоб хтось інший там мешкав, і не садитимуть, щоб інший споживав плоди. Вік Мого народу буде, як вік дерева, і Мої

обранці користуватимуться плодами своєї праці.²³ Вони не працюватимуть надаремно, і не народжуватимуть дітей на горі, а стануть поколінням, благословенним Господом, – як і їхні нащадки з ними.²⁴ І буде так: перш ніж вони заволають, Я відізвуся; вони ще говоритимуть, а Я вже почую!²⁵ Вовк та ягня пастимуться разом, а лев, як і віл, [разом] будуть їсти солому, а змії харчуватиметься землею. Ніхто на всій Моїй святій горі не чинитиме зла і не робитиме шкоди, – говорить Господь»; **Об'явлення 21:4**: «І Він обітре кожен сльозу з їхніх очей, і більше не буде смерті, ні страждань, ні голосіння, ні болю, – вже більше не буде, тому що перше минулося».

«У Небесній атмосфері не може бути болю. Не буде більше сліз, похоронних процесій, не буде жодних знаків жалоби...

У Божому місті "ночі не буде". Там ніхто не має потреби у відпочинку й не прагне його. Ніхто не зазнає втоми, виконуючи Божу волю та прославляючи Його Ім'я. Ми завжди відчуватимемо свіжість, що ніколи не минає. *"І ночі вже більше не буде, і не потребуватимуть світла світильника та світла сонця, бо Господь Бог їх освічує"* (Об'явлення 22:5). Замість сонячного світла буде саяво, яке не вирізняється сліпучою яскравістю, але набагато перевершує наше полуденне світло». – *Велика боротьба*. – С.676.

«У Біблії спадщина спасенних названа "батьківщиною" (див. До євреїв 11:14-16). Там Небесний Пастир водить Свою отару до джерел живої води. Там дерево життя щомісяця приносить свої плоди, і листя його служить на користь народів. Там течуть вічні потоки, чисті, як кристаль, а дерева, що ростуть біля них, гойдаючи віттям, кидатимуть свою тінь на стежки, приготовлені для викуплених Господа. Просторі рівнини м'яко переходять у прекрасні пагорби; а гори Божі велично підносять свої вершини. На цих мирних рівнинах, на берегах живих потоків Божі діти, які так довго були мандрівниками і подорожніми, нарешті знайдуть свою вітчизну». – *Велика боротьба*. – С.675.

4. Яким буде остаточний дім викуплених?

5. ЗАПРОШЕННЯ ТА БЛАГОСЛОВЕННЯ

Чт, 25 черв.

а. Якими словами Ісус прагнув підбадьорити читачів пророцтв книги Об'явлення?

Об'явлення 22:7, 12-14: «⁷Тож незабаром приходжу. Блаженний, хто зберігає слова пророцтва цієї книги!..¹²Ось Я незабаром приходжу, і Моя нагорода зі Мною, щоб віддати кожному за його вчинками.¹³Я – Альфа і Омега, Перший і Останній, Початок і Кінець.¹⁴Блаженні ті, хто випере свій одяг, щоб мати право на дерево життя і ввійти брамами до міста».

«Сам Господь об'явив Своєму слугі таємниці цієї книги й бажає, щоб вони були відкриті для всіх. Її істини призначені так само для людей останніх днів історії Землі, як і для сучасників Івана. Деякі події, змальовані в цьому пророцтві мали місце в минулому, деякі відбуваються зараз, інші пов'язані із завершенням великої боротьби між силами темряви і Князем Неба, а ще інші відбуватимуться на Новій Землі, де будуть тріумфувати й радіти викуплені.

Якщо ви не можете пояснити значення кожного символу в *Об'явленні*, то не думайте, що даремно досліджувати цю книгу і намагатися зрозуміти істину, котра в ній міститься. Той, Хто відкрив ці таємниці Іванові, допоможе старанному шукачеві істини відчути Небесне блаженство. Якщо серця людей відкриті для прийняття істини, вони зрозуміють її вчення. Їм буде дароване благословення, обіцяне тим, які "слухають слова пророцтва та дотримуються написаного в ньому"». – *Дії апостолів*. – С.584, 585.

б. Як Христос запрошує нас отримати вічне життя і мир завдяки Йому?

Об'явлення 22:17: «А Дух і наречена кажуть: Прийди! І хто чує, нехай каже: Прийди! І спраглий нехай прийде, і хто бажає, нехай візьме воду життя даром»; **Ісаї 55:1:** «О ви, спрагли, йдіть до води, – навіть ті, котрі не мають грошей, – ідіть, купуйте і їжте! Ідіть, купуйте без грошей і без оплати вино й молоко»; **Від Івана 7:37, 38:** «³⁷Останнього великого дня свята Ісус стояв і закликав, кажучи: Якщо хто спраглий, нехай приходить до Мене і п'є. ³⁸Хто вірить у Мене, як каже Писання, ріки живої води з нутра його потечуть».

«Заклик Христа до спраглої душі звучить і нині. Він звернений до нас навіть з більшою силою, ніж до тих, хто почув його у храмі останнього дня свята. Джерело відкрите для всіх. Стомленим і виснаженим пропонується цілющий напій вічного життя. Ісус закликає: *"Якщо хто спраглий, нехай приходить до Мене і п'є"*». – *Бажання віків*. – С.454.

ЗАПИТАННЯ ДЛЯ ПОВТОРЕННЯ

Пт, 26 черв.

1. Яким чином кари призведуть до завершення історії світу?
2. Хто зможе встояти під час Другого приходу Христа?
3. Опишіть мету суду під час Тисячолітнього Царства.
4. Яким буде остаточний дім викуплених?
5. Чи бажаю я всім серцем жити в Божому вічному Царстві?

Дивіться нас:

www.sdarm.com.ua

www.sdarm.org

[sdarm ua](https://www.youtube.com/channel/UC...)

[sdarm ua music](https://www.youtube.com/channel/UC...)

[Рух Реформації](https://www.youtube.com/channel/UC...)

[sdarm.news.ua](https://www.instagram.com/sdarm.news.ua)

[sdarm](https://www.instagram.com/sdarm)

[sdarm.prychornomoria](https://www.instagram.com/sdarm.prychornomoria)

[sdarm__zakarpattia](https://www.instagram.com/sdarm__zakarpattia)

+38 (097) 693 72 27

+38 (067) 949 81 48

Пожертвування першої суботи

Субота, 4 квітня

Духовний центр Італійського Поля

Настав час розширити вплив цього центру в Італії на Божу славу (див. с.6).

Субота, 2 травня

Всесвітні місії

Дорогоцінні душі, які перебувають у п'їтмї, вкрай потребують істини для теперішнього часу – і ми можемо допомогти їм її пізнати (див. с.40).

Субота, 6 червня

Дїм молитви у Празї

Встанемо й побудуємо пам'ятник для Божої слави в цьому історичному місті, відомому завдяки Реформації Середньовіччя (див. с.76).